

GAZİANTEP İLİ ŞEHİTKAMİL İLÇESİ
KARACABURÇ, KARACAÖREN, YALANGÖZ VE DÜNDARLI
MAHALLELERİ
REVİZYON UYGULAMA İMAR PLANI VE PLAN NOTU
DEĞİŞİKLİĞİ
PLAN AÇIKLAMA RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.GAZİANTEP ÖLÇEĞİNDE ANALİTİK ETÜTLER

1.1.COĞRAFİ KONUM

1.2. GAZİANTEP'İN ÜLKE ULAŞIM AĞINDAKİ YERİ VE ERİŞİM

1.3. İDARİ YAPILANMA SÜRECİ

1.4. MEKÂNSAL GELİŞME SÜRECİ VE MAKROFORM YAPISI

1.5. PLANLAMA SÜRECİ

1.6. DOĞAL YAPI VE KORUNACAK DEĞERLER

1.6.1. Jeomorfolojik Yapı

1.6.2. Jeolojik Yapı

1.6.3. Hidrolojik Yapı

1.6.4. İklim

1.6.5. Orman Alanları

1.6.6.Toprak Yapısı

1.6.7.Tarım ve Mera Alanları

1.6.8.Flora ve Fauna

1.6.9.Doğal Koruma Alanları

1.7. SİT ALANLARI

1.8. AFET RİSKİ TAŞIYAN ALANLAR

1.8.1. Deprem Riski

1.8.2.Heyelan ve Çığ Riski

1.8.3. Erozyon Riski

1.8.4. Sel ve Taşkın Riski

1.9. DEMOGRAFİK YAPI VE SOSYO-EKONOMİK YAPI

Vgy

2.PLANLAMA ALANI ÖLÇEĞİNDE ANALİTİK ETÜTLER

2.1. PLANLAMA ALANININ KONUMU

2.2.1. KENT İÇİNDEKİ KONUMU

2.2.2 İLÇE İÇİNDEKİ KONUMU

2.2.3. İDARİ YAPI İÇİNDEKİ KONUMU

2.2.4. ULAŞIM AĞI İÇİNDEKİ KONUMU

2.2.PLANLAMA ALANININ MEKÂNSAL OLUŞUMU

2.1.DOĞAL YAPI

2.2.JEOLOJİK YAPI

2.3.İKLİM YAPISI

2.4.NÜFUS

3.ALANIN PLANLAMA SÜRECİ

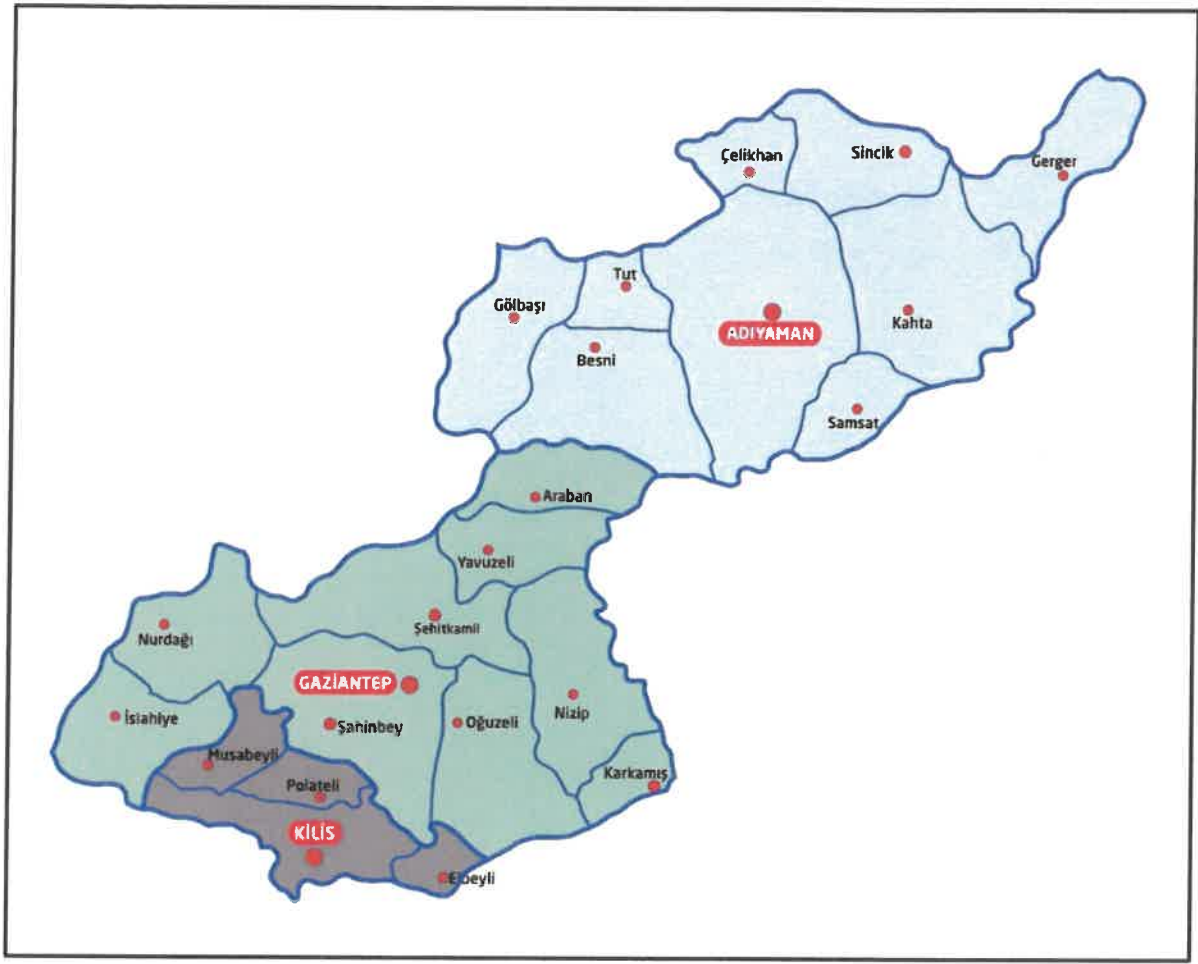
3.1.YÜRÜRLÜKTEKİ 1/1000 ÖLÇEKLİ UYGULAMA İMAR PLANINDAKİ DURUM

3.2.PLAN GEREKÇESİ VE PLAN KARARLARI

3.3.PLAN NOTLARI

İA

RS

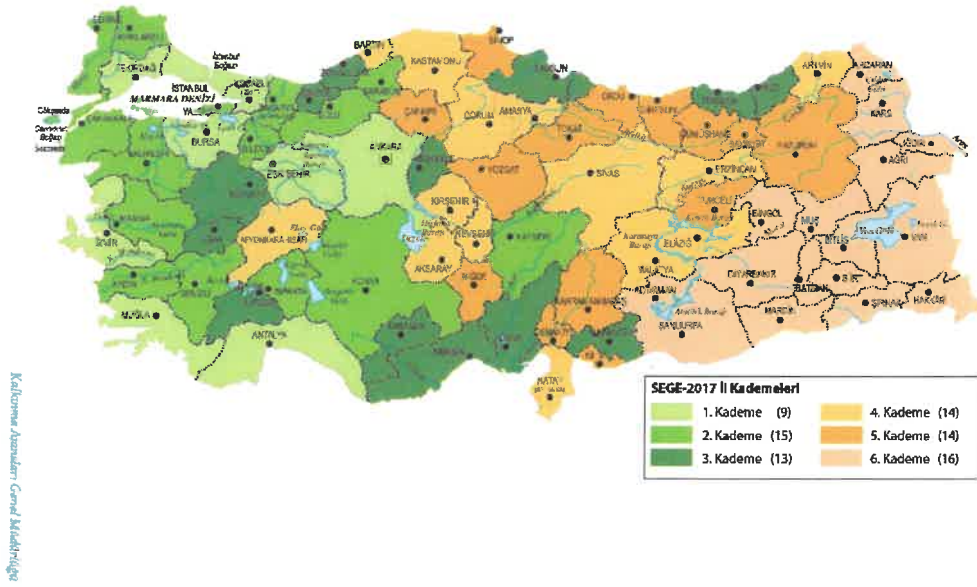
Harita 2: TRC1 İstatistiki Bölge Birimi ve Gaziantep

Güneydoğu Anadolu Bölgesinin en gelişmiş ili olan Gaziantep'te yoğun sanayi faaliyetleri yürütüldüğünden Gaziantep, rekabetçi ve yenilikçi kapasite boyutundaki değişkenlerde Türkiye genelinde en üst sıralarda bulunmaktadır. Örneğin; imalat sanayii kayıtlı işyeri oranı değişkeninde birinci, kişi başı marka başvurusu sayısı değişkeninde ikinci, KSS işyeri sayısının Türkiye içindeki oranı ve kişi başına düşen ihracat tutarı değişkenlerinde üçüncü sıradadır.

im

PK

Harita 1. İl SEGE-2017 Gelişmişlik Kademeleri Haritası

Harita 3:İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE)

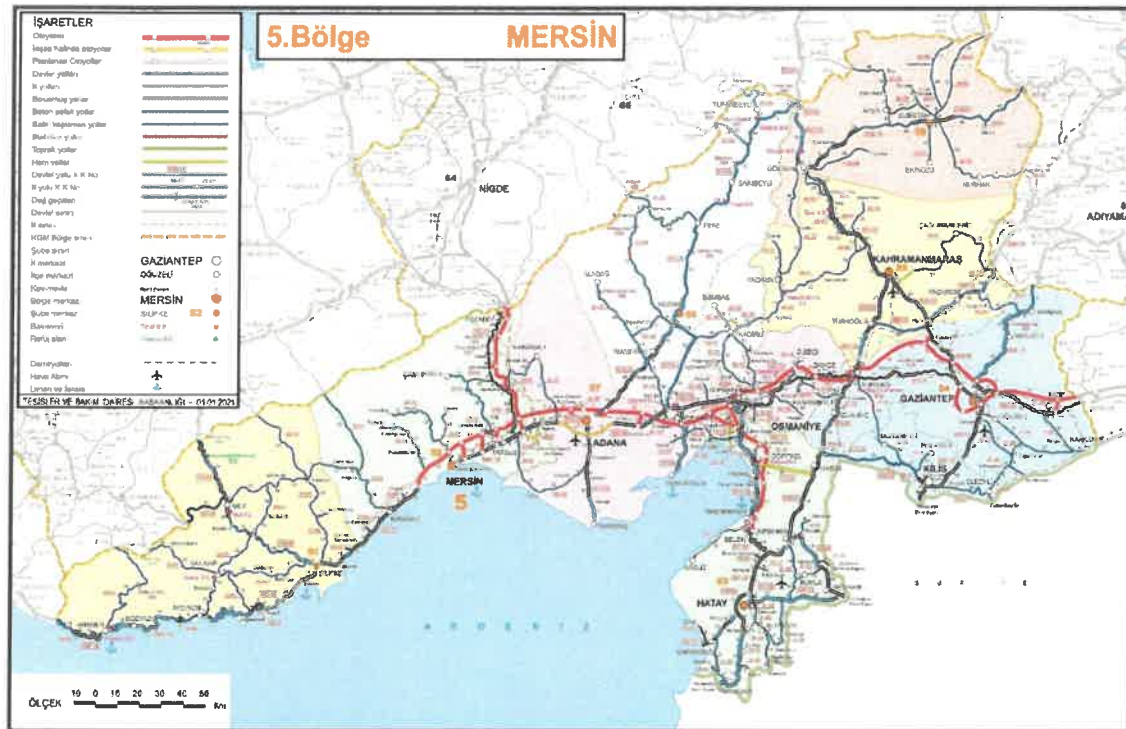
Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, SEGE-2017 Raporu.

TRC1 Bölgesi'nin coğrafi konumu itibariyle lojistik üs olma potansiyeline sahiptir. Bununla birlikte bölgenin Orta Doğu ile İskenderun ve Mersin limanlarına yakınlığı, güçlü sanayi ve ticaret yapısı, serbest bölgeye sahip olması, mevcut demiryolu ağı ve gelişmiş otoyol bağlantıları ile havalimanlarının olması bu durumu destekleyen etmenlerdir ve bu durumda Gaziantep kritik bir rol üstlenmektedir.

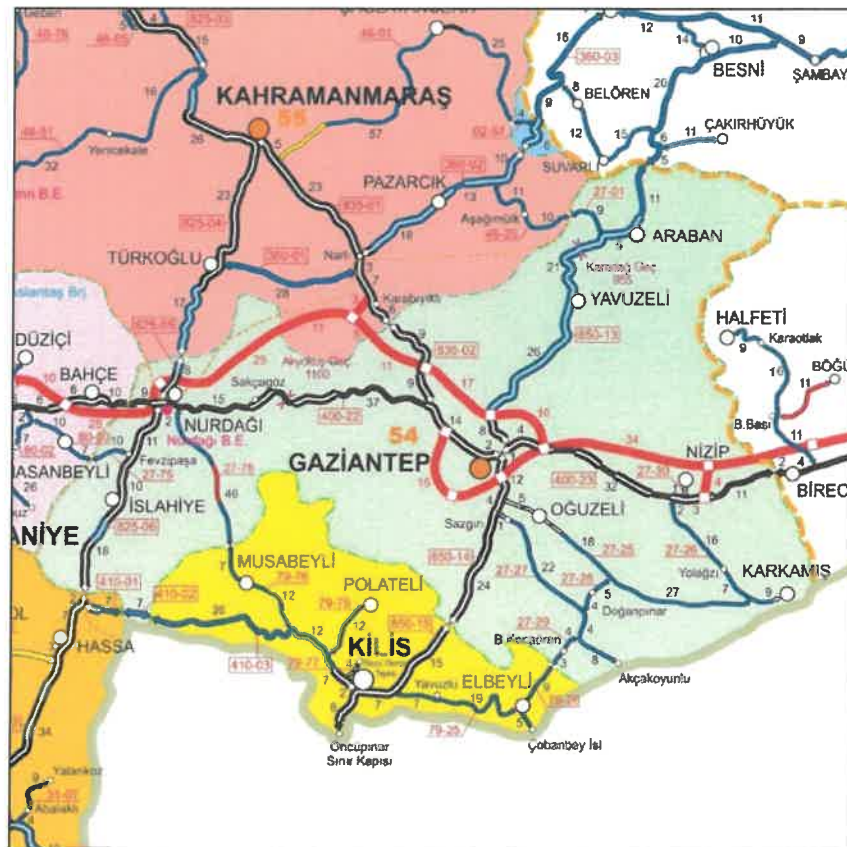
W

PK

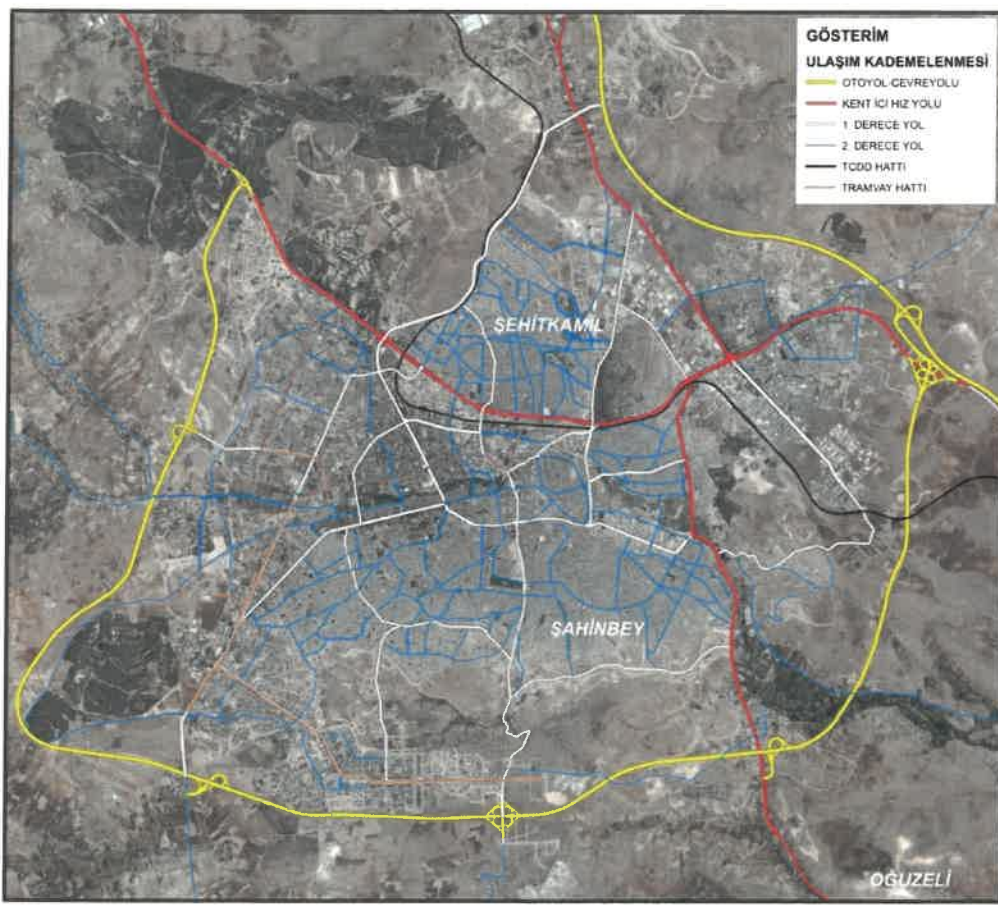
1.2. GAZİANTEP'İN ÜLKE ULAŞIM AĞINDAKİ YERİ VE ERİŞİM

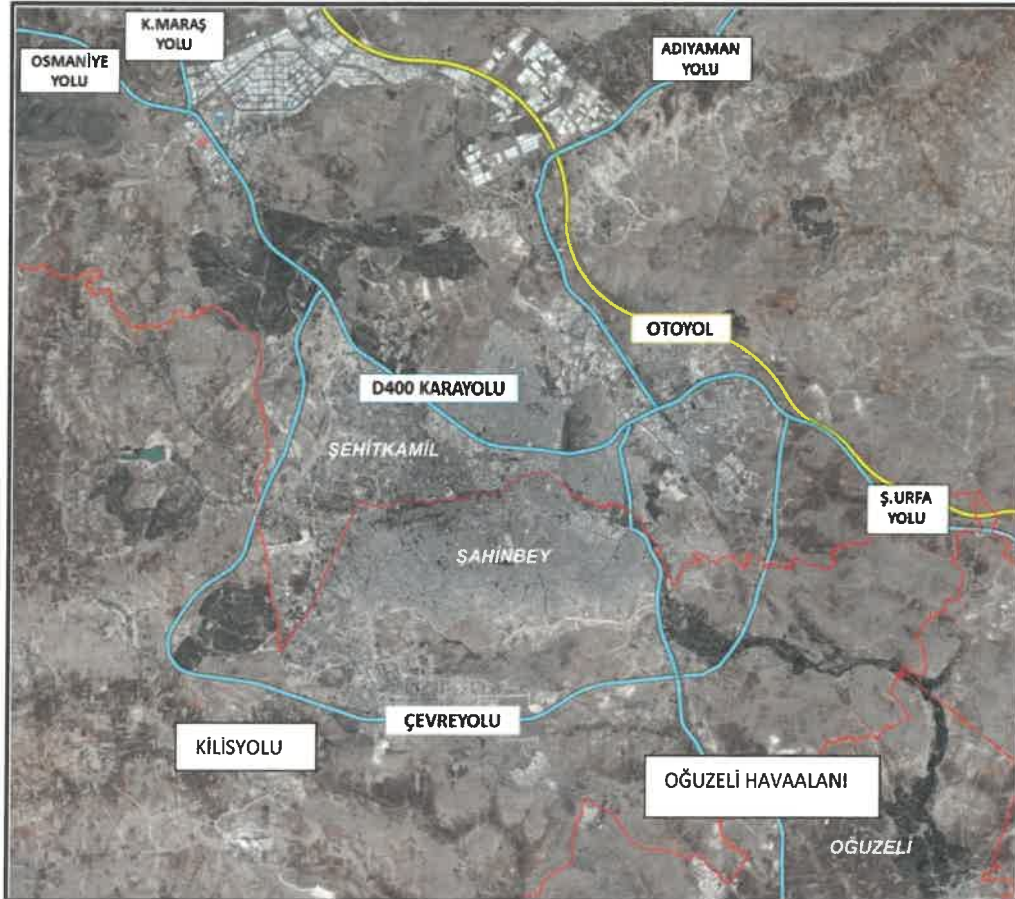
Harita 4: Karayolları Genel Müdürlüğü 5. Bölge haritası
Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü

Harita 5: Karayolları Genel Müdürlüğü Gaziantep haritası
Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü

Harita 6: Ulaşım Ağı Kademelenmesi
Kaynak: Gaziantep Ulaşım Ana Planı-2030 (2015)

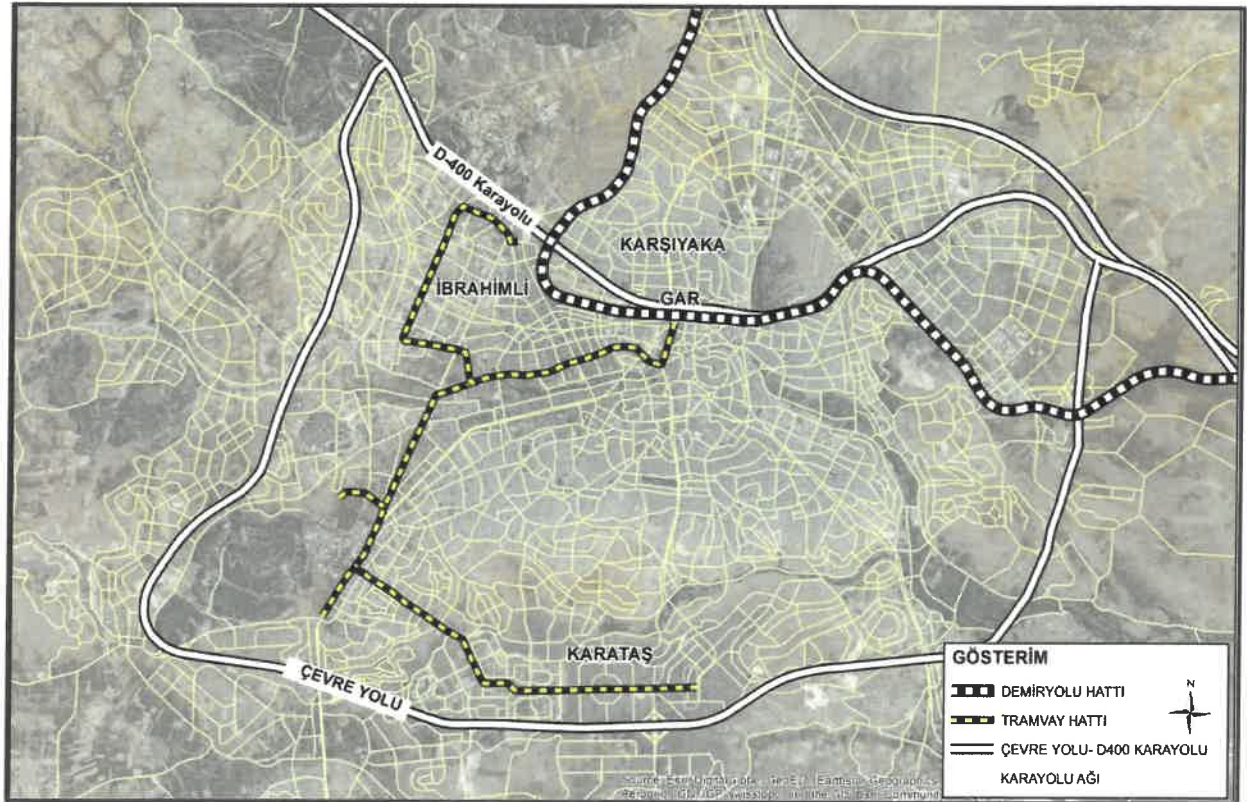
Harita 7: Gaziantep Kara Yolu Bağlantıları
Kaynak: Gaziantep Ulaşım Ana Planı-2030 (2015)

in 85

Harita 8: Gaziantep Havaalanı

Kaynak: Gaziantep Ulaşım Ana Planı-2030 (2015)

Harita 9: Gaziantep TCDD Demiryolu Hattı-Tramvay Hattı

Kaynak: Gaziantep Ulaşım Ana Planı-2030 (2015)

im

SK

1.3. İDARİ YAPILANMA SÜRECİ

Osmanlı İmparatorluğu'nda Zulkadriye (Maraş) eyaletine bağlı bir sancak merkezi, daha sonra, 1818'de Maraş vilayetinden alınarak bir kaza halinde Halep Eyaleti Merkez Sancağına bağlı kaza merkezi olan Gaziantep'te belediye teşkilatı, İmparatorluğun beşinci belediyesi olarak 1870 yılında kurulmuştur. Cumhuriyetin ilanından bir yıl sonra- 1924 yılında- tüm sancaklar kaldırılması ile Gaziantep il statüsüne dönüştürülmüştür.

27.06.1987 tarih ve 19500 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 3398 Sayılı "*Gaziantep İli Merkezinde Şehitkâmil ve Şahinbey Adıyla İki İlçe Kurulması Hakkında Kanun*" ile Gaziantep Belediyesi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'ne dönüştürülmüş ve bu kapsamda merkez ilçe Şehitkâmil Belediyesi ile Şahinbey Belediyesi olarak ikiye bölünmüştür.

2004 yılında yürürlüğe konan *5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu Geçici Madde 2* ile de Gaziantep Valilik binası merkez alınmak sureti ile 20 km'lik yarıçaplı dairenin içindeki ve dokunduğu idari sınırların içindeki diğer yerleşimler büyükşehir belediye sınırları içine alınmıştır. Yapılan bu yasal düzenleme ile Oğuzeli İlçesi Gaziantep Büyükşehir Belediye sınırlarına katılarak 1 Büyükşehir ve 3 ilçe belediyesi şeklinde idari yapıya dönüşmüştür. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi sınırları içine katılan belde belediyeleri ise 2004 yılında gerçekleştirilen yerel seçimler öncesinde kapatılarak ilçe belediyelerinin mahallesi haline getirilmiştir.

Söz konusu yasal değişiklik ile sınırları genişleyen Gaziantep Büyükşehir Belediyesi alanındaki orman köyü niteliğinde olmayan köyler mahalle haline getirilirken, 24 adet orman köyü ise tüzel kişiliklerini korumuş ancak bu köylerin alanları Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin mücavir alanı olarak kabul edilmiştir.

06.12.2012 tarih 28489 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan *6360 sayılı Kanun uyarınca Büyükşehir Belediye Kanunu*'nda yapılan düzenleme ile 2014 Yerel Yönetim Seçimleri sonrasında, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin sınırları il mülki sınırları haline gelmiş ve Gaziantep il sınırları içindeki 13 belde ile 439 köyün tüzel kişilikleri kaldırılarak mahalleye dönüştürülmüştür. Yapılan bu yasal düzenleme sonucunda Gaziantep il sınırları içinde 9 ilçe belediyesi ve bir büyükşehir belediyesi olmak üzere 10 belediye idaresi oluşturulmuştur.

Harita 10: Gaziantep'te Mevcut İdari Yapılanma

1.4. MEKÂNSAL GELİŞME SÜRECİ VE MAKROFORM YAPISI

Yapılan arkeolojik kazılarda ele geçen buluntulara göre, Anadolu'nun ilk yerleşilen alanlarından biri olan Gaziantep yöresindeki ilk yerleşimlerin, mevcut yerleşimden 10 kilometre mesafede bulunan Dülük (Doliche) antik yerleşmesinde M.Ö.10.000'lerde başladığı kabul edilmektedir. Gaziantep'in Kargamış, Sakçagözü, Yunus ve Turlu gibi merkezlerinde ele geçen buluntular da söz konusu yerleşmelerde M.Ö.10.000-5.000 arasında yerleşimler olduğunu kanıtlamaktadır (Uğur, 2013).

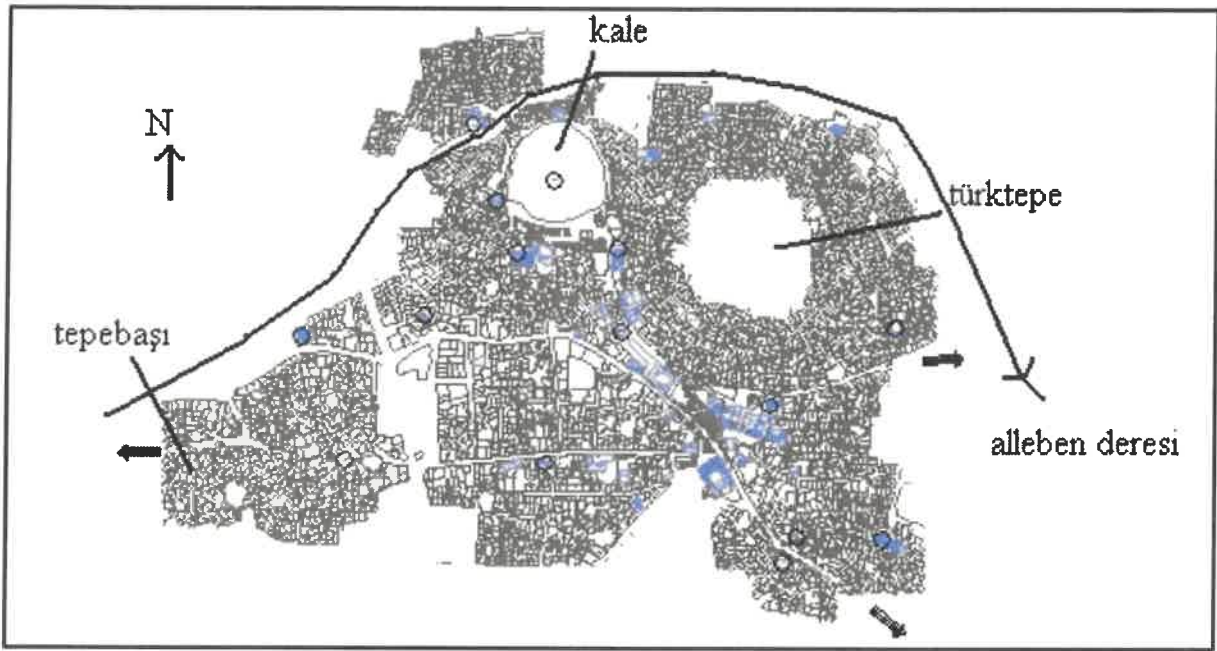
Gaziantep'in mevcut yerleşim alanının oluşum sürecinin ise M.S.1000'li yıllarda başladığı bilinmektedir (Kuban, 2001). Şehirdeki ilk yapılaşmaların ise Gaziantep Kalesi civarında olduğu ve buradan Halep, Şanlıurfa ve Kahramanmaraş yönlerine uzanan ticari yollar üzerinden çevreye yayıldığı düşünülmektedir (Uğur, 2013).

Kentin geçmişten günümüze ticaret yolları üzerinde olması nedeniyle Gaziantep, Osmanlılar dâhil hâkimiyeti altında olduğu tüm medeniyet (Hitit, Asur, Pers, Roma, Bizans, Abbasiler, Selçuklu vb.) devirlerinde bölgesel bir merkez konumunu devam ettirmiştir.

16.yy'da kadar hızlı gelişimini devam ettiren kent, 18.yy'da durağan bir dönem geçirmiş ve 19.yy'da ticaretin etkisi ile yeniden hızlı gelişim göstermiştir. Eski ticaret merkezindeki ticaret yapılarının artması sonucu yeni han ve dükkânlar eski ticaret merkezinin yanındaki boş alanlara inşa edilmiştir.

17.yy'da Gaziantep'i gezen Evliya Çelebi'nin gözlemlerine göre o zamanki adıyla Ayıntap; 32 mahallesi, büyük, görkemli çarşı ve yapıları ile bakımlı, bezeli, temiz caddeleriyle gelişmiş ve şirin bir yerleşimdir (Çelebi, 1671; Aktaran: T.C. Gaziantep Valiliği, "Gaziantep Kültür Envanteri", 2005, s. 18-19).

Kentin bugün sahip olduğu makroform 18.yy'da oluşmaya başlamış olup; Gaziantep makroformunun oluşumunda topografik sınırlayıcılar ve akarsu yatakları gibi doğal etmenlerle birlikte; ulaşım bağlantıları, sanayi yer seçimi kararları ve planlama çalışmaları gibi yapay etmenler etkili olmuştur.

Şekil 11: 18.yy'da Antep Geleneksel Kent Dokusu

Kaynak: Geleneksel Şehirsel Mekanlar, Değerlendirme ve Korunmaları Bağlamında Sistemik Yaklaşım (2004)

18.yy'da Gaziantep Kalesi'nin çevresinde yoğunlaşmış olan yerleşim dokusu, 19.yy ile birlikte merkezden çeperlere doğru yayılmaya başlamış; bu süreçte, Alleben Deresi'nin bir eşik oluşturması nedeniyle yerleşim derenin kuzeyine sıçramadan önce ana ulaşım aksları çevresinde çevreye doğru yayılmış, daha sonra bu akslara cepheli yapılaşmaların çevresinde genişleme yaşanmıştır.

18.yy'ın bir diğer önemli özelliği ise 1900'lü yıllara kadar kente göç eden Türkmen oymaklarının mevcut mahallelere yerleşmek yerine, kent merkezine uzak yeni mahalleler oluşturmuş olmasıdır. Osmanlı'nın son dönemlerinde ise artan nüfus nedeniyle kurulan yeni mahallelerin bu iki mahalle grubu arasındaki boşluklara kurulmuş olmasıdır (Gaziantep - 2040 İl Çevre Düzeni Planı Açıklama Raporu).

Osmanlı döneminde Gaziantep'teki farklı dini inanışa ait topluluklar kendi mahallelerini oluşturmuşlardır.

1927 yılında 213.499 kişinin yaşadığı bilinen yerleşimde 1938'e kadar tarımsal topraklara ve yamaçlara doğru küçük sıçramalarıyla yeni mahalleler gelişmiş ve kent içerisinde boş alanlar dolmuştur.

1930-1950 döneminde yapılaşma yasakları Değirmişem, İncilipınar, Sarıgüllük gibi Alleben çevresindeki bağ bahçe nitelikli tarımsal alanların korunmasını sağlamıştır. İşçi konut alanı olarak öngörülen alanların denetimsizliği ise kontrolsüz yapılanmayı beraberinde getirmiştir. Bu dönemde, kent merkezinde yer alan Gaziler, Karagöz, Suburcu, Hürriyet, Atatürk, İstasyon Caddelerinin genişletme uygulamaları kısmen gerçekleşmiştir. Vilayet, Merkez Bankası, Ziraat Bankası, Cumhuriyet Halk Fırkası binalarının yer aldığı Hürriyet Caddesi üzerinde Çukurbostan mevki, kentin merkezi iş alanı olarak gelişmeye başlamıştır.

Bu kararlar ile bir yandan kent içinde önemli ulaşım aksları oluşturulmuş olsa da, geleneksel dokuda geri dönülmez bozulmalar yaşanmıştır.

Gaziantep'te 1950'ye kadar hızla artan nüfusla birlikte, kent de güney yamaçlara ve Karşıyaka'ya yayılmıştır. 1950 sonrasında köylerden gelen göçle kentin yeni iskâna açılan yerleri de küçük el sanatları faaliyet alanları ve çeşitli kuruluşların binaları ile dolmuştur. Bu dönemde gerçekleştirilen yapısal değişikliklerle, düşük gelirli sınıflar güneydeki ve Karşıyaka'daki yamaçlara yerleşirken, yüksek gelirli sınıflar batıdaki bahçeli ve apartman tipi konut alanlarında yerleşmişlerdir.

1950'lerden sonra göçle gelen düşük gelir grupları güneyde Düztepe, kuzeyde Karşıyaka yamaçlarına yerleşmiştir. Yüksek gelir grupları ise bahçeli veya apartman tipi konut alanlarına yerleşmiştir. 1950'li yıllarda kent nüfusu 70 bin civarında iken çok hızlı büyüme dönemi başlamış

ve 1970“te nüfus 225 bine ulaşmıştır. Bu dönemde açılan Ordu ve İnönü caddeleri kent makroformunun gelişiminde aşağıdaki önemli kırılmalara neden olmuştur.

- Atatürk Caddesi devamında Ordu Caddesi’nin açılması ile Kilis-Halep güzergâhı bu aks üzerine kaymıştır. Yine bu dönemde Atatürk Caddesi üzerinde askerlik şubesi ve garnizonun yer almasıyla güvenlik, prestij vb. nedenlerle üst gelir gurubu bu bölgeye (Kavaklık) yerleşmeye başlamış, bu da kentin güney batı yönünde büyümesini sağlamıştır.
- İnönü Caddesi“nin açılması ile bu cadde üzerinde garaj ve küçük sanatlar yer almıştır.

1970“li yıllara doğru kent merkezi güneye ve batıya doğru büyüyerek, kentteki merkez fonksiyonları mekânsal olarak ayırmaya başlamıştır. Bu süreçte eski kent kısmındaki yollar genişletilerek ve yeni yollar açılarak, eski kent dokusu motorlu taşıt trafiğine uygun hale getirilmiştir.

Bu dönemde kent makro formunu şekillendiren bir diğer önemli gelişme ise İpek Yolu’nun E-90 karayolu olarak şimdiki Karşıyaka ve Gar binalarının kuzeyinden bağlanmasıdır. Şehirlerarası ulaşımı sağlayan ve kent merkezindeki ticaret alanlarından geçen bu yolun yer değiştirmesi ile bu yol üzerinde yer alan işlevlerin de kent dışına taşınmasına sebep olmuş ve bu durum ayrıca Karşıyaka, Yeşilova, Boyno mahallelerinde kontrolsüz büyümeyi tetiklemiştir. Söz konusu tetikleme neticesinde, tarımsal niteliği olan Alleben Deresi kuzeyindeki Değirmişem, İncilipınar ve Sarıgüllük mevkileri kentsel taleplerle baskı altına alınmış ancak tarımsal nitelik sürdürülmüştür. Özetle 1950-1970 döneminde Alleben Deresi kuzeyindeki tarımsal alanların korunmasının sağlanmış olması, kentin en önemli kazanımı olmuştur.

1960“lı yılların sonunda makroform gelişiminde yaşanan bir diğer önemli gelişme ise İstasyon Caddesi“nin devamı olan Nizip Caddesi, Araban Yolu ve İpek Yolu üzerinde küçük sanayi iş yerlerinin yoğun olarak yer seçmeye başlamasıdır. Bu sürecin sonunda Kavaklık, Bahçelievler ve Öğretmenevleri mahallelerinin yanında 40“a yakın mahalle oluşmuş; imar planı dışında kalan alanlardaki hazine arazilerinde ve hisseli tapulu alanlarda düşük nitelikli işyeri ve konut üretim süreçleri hız kazanmıştır.

1950“li yıllarla birlikte başlayan göçler ve kaçak yapılaşmalar ile Alleben Deresi doğal eşiği aşmış ve 1970“lere kadar kentin sergilediği Alleben Deresi’nin güneyinde, dereye paralel şekilde gelişen formun yerini güneyde Düztepe’yi aşan, kuzeyde ise Karşıyaka “ya ulaşan çift yönlü yeni bir form almıştır.

1970“ten 1990“lı yıllara kadar yeni gelişme alanları yaygınlaşmış ve bu dönemde temelleri atılan küçük sanayi sitesi ve organize sanayi bölgesi yerleşme alanlarını ciddi anlamda şekillendirmiştir. İmalat sanayi önce kent merkezinin güney ve güneydoğusunda yer alırken, daha sonra merkezin doğusunda ve kuzeyinde gelişim göstermiştir. Bu dönemde sanayiye hizmet eden tek planlı konut alanı, Küçük Sanayi Sitesi’nin karşısında plan kararıyla oluşturulan Gazikent toplu konut alanıdır.

1970“li yıllar, tüm Türkiye “de olduğu gibi Gaziantep“te de kaçak yapılaşmanın yoğunluk kazandığı bir dönem olmuştur. Bu dönemde, kentin doğusunda kaçak yapılaşmanın yoğunlaştığı Çıksorut Mahallesi ortaya çıkmıştır.

Bunun yanı sıra İncilipınar, Değirmişem ve Sarıgüllük üzerinde artan yapılaşma baskıları ile bu alanlar imar planı ile yapılaşmaya açılmıştır. Kentte yaşayan orta ve üst gelir grubunun yerleştiği bu yeni alanların bir kısmı zaman içinde yeni kent merkezinin geliştiği alan haline gelmiştir.

Stadyum yanındaki defterdarlık binasının yapımı ile başlayan yeni kent merkezi gelişimi; valilik, emniyet ve belediye binalarının yapımı ile hız kazanmış ve bugün Muammer Aksoy, Gazi Muhtar Paşa, İstasyon ve Kültür Park arasında kalan alan kentin merkezi iş alanını oluşturmuştur.

Bu dönemde kent merkezini güneyden kuşatarak tekrar İpek Yolu’na bağlanan Tüfekçi Yusuf Caddesi ile Kenan Evren Caddesi (Yeni ismi Demokrasi Bulvarı) kullanıma açılmıştır. Üst gelir grubu bu dönemde Kavaklık prestij bölgesini terk etmeye başlamış ve daha yüksek katlı ve daha geniş dairelere yerleşmiştir. Ayrıca Fevzi Çakmak Bulvarı’nın genişletilmesi ve bu yol üzerinde SSK Bölge Hastanesi’nin yapımıyla, yeni yapılaşma alanları bu yol üzerinde yer almıştır.

Özetle, Gaziantep yerleşmesinin morfolojik yapısında etkili olan temel etmenleri iklim, topografya, sosyo-kültürel yapı olarak üç başlıkta ele almak mümkündür (Uğur, 2013). Alleben Deresi, Gaziantep Kalesi ve tepeler (Türktepe, Kolejtepe, Tepebaşı) şehrsel morfolojide doğal yönlendiriciler olarak etkin rol oynamış; kent ulaşımı ve ticari akslar Alleben Deresi boyunca gelişmiştir.

Gaziantep Kalesi, savunma ve gözetleme kolaylığı nedeniyle, daha sonraları Gaziantep kentinin kurulup çevresinde geliştiği kente hâkim bir tepe üzerine inşa edilmiştir. Kale'nin bulunduğu tepenin doğusunda bulunan Türktepe, kentin bu bölgedeki gelişiminde makroform açısından belirleyici olmuştur. Kent makroformunun biçimlenmesinde etkisi olan bir diğer doğal etmen ise Kale'nin kuzeyinde bulunan Alleben Deresi'dir. Kentin kuzeybatısında yer alan Dülük Ormanları da kentin makroformunun biçimlenmesinde etkili olmuş doğal etmenler arasında yer almaktadır.

Ancak zaman içinde bu ormanları da aşarak yer seçimi yapılmış olan organize sanayi bölgeleri nedeniyle Dülük Ormanları kent makroformunu biçimlendiren bir etmen olmaktan çıkmıştır.

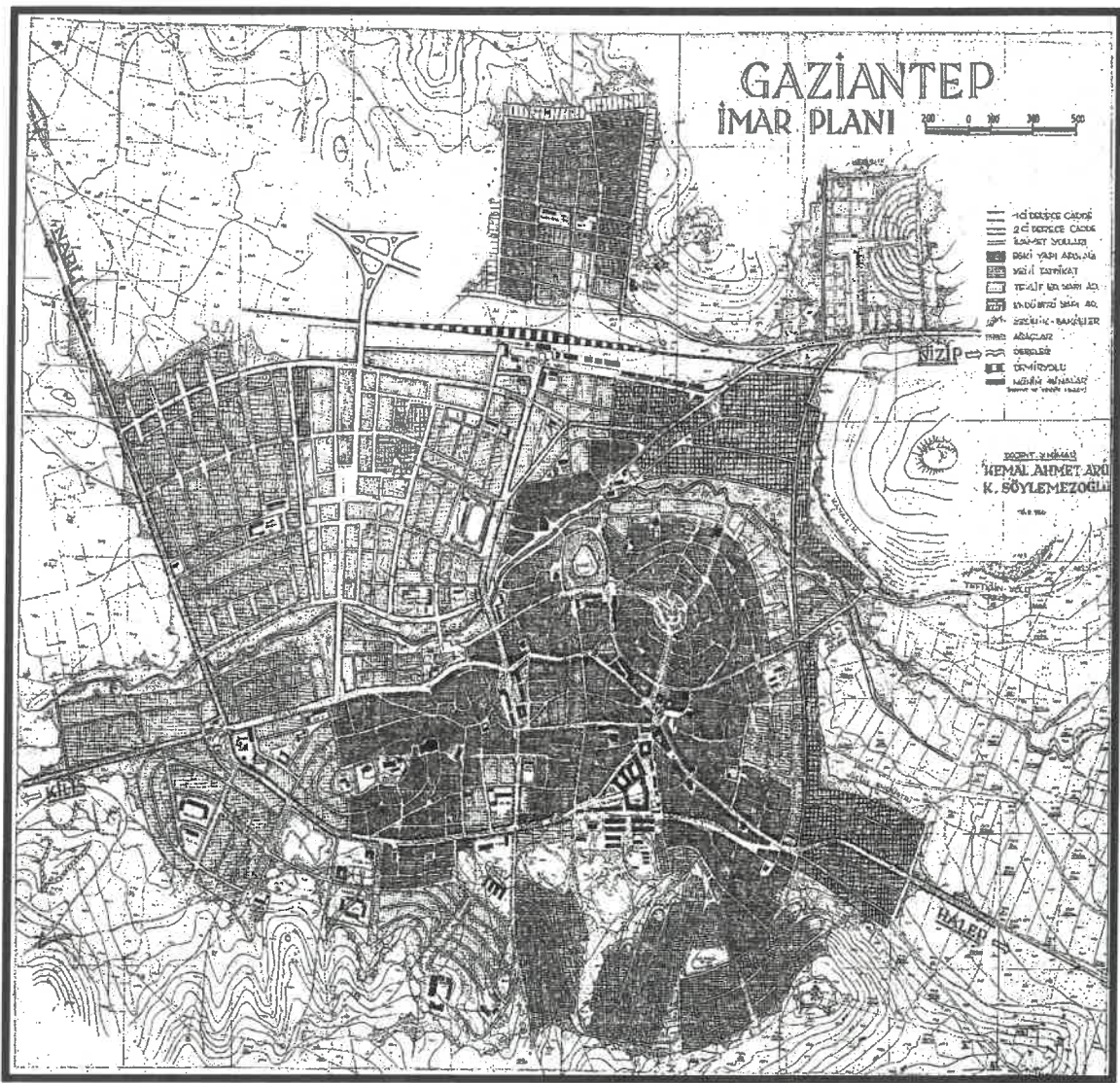
Günümüzde Gaziantep kenti Kahramanmaraş, Şanlıurfa ve Kilis yolları istikametinde ve Çevre Yolu içerisinde büyümekte olup; kuzey-güney yönünde 10,5 km, doğu-batı yönünde ise 12 km'lik bir alana yayılmış durumdadır. Bu bağlamda, kentin rahatlaması için bütüncül planlar ile yeni alanların imara açılması önem arz etmektedir.

Özetle, Gaziantep'in Cumhuriyet sonrası yaşamış olduğu gelişim ve kentleşme süreci ülkede bulunan diğer büyükşehirlerinden biraz daha fazla ve hızlı olmuştur. Bu artış yalnızca kentin kendi öz gücü ile üretmiş olduğu iş potansiyeli sayesinde değil, özellikle Güneydoğu "da 1980 sonrası yaşanan terör olayları sonucu oluşan göç dalgasının da etkisidir. Kent merkezi ve etrafında birbirini takip etmeyen ve herhangi bir ulaşım hiyerarşisi içinde bulunmayan güzergâhlar kentin içerisinde süresiz bir şekilde ortaya çıkmış ve hiçbir şekilde ulaşılabilirliği sağlamadığı gibi büyük ölçüde kentin merkezine sürekli trafik yükü olarak etki etmiştir.

1.6. PLANLAMA SÜRECİ

Gaziantep'te planlama tarihçesini, kapsam ve önemini üç bölümde inceleyerek, dün, bugün ve gelecekteki planlama çalışmalarını, genel anlamda planlama sürecini ana başlıklar ile anlatmaya çalışacağız.

Gaziantep'in imar planı yapılması konusunda ilk çalışmalar 1891 Yılında belediyenin bu yönde bir karar almasıyla başlamıştır. Bilinen ilk imar planını 1933-1935 yılları arasında Prof. Hermann JANSEN yapmıştır. Kentin sonraki gelişmelerinde kalıcı izler bırakan bu plana göre en önemli gelişmeler Suburcu, Karagöz ve Gaziler caddelerinin genişletilerek yeniden düzenlenmesi ile Atatürk Bulvarı ve İsmet İnönü Caddesi'nin açılmasıdır.

Harita 14: Kemal SÖYLEMEZOĞLU ve Kemal Ahmet ARU Nazım İmar Planı

Yeni ihtiyaçları karşılamak üzere 1974 Yılında Şehir Plancısı Zühtü CAN tarafından kentin üçüncü imar planı yapılmıştır. 1995 Yılına ve 1.000.000 nüfusu hedefleyen bu planda yeni gelişme alanları daha da yaygınlaştırılmıştır. Ancak, kent nüfusu ve ihtiyaçları çok hızlı bir şekilde artmış, plan dışı gelişmeler devam etmiş, belediyeler plan dışında bir çok mevzi imar planları yapmak durumunda kalmıştır. Mevzi planların kent bütününden kopuk olarak ele alınması ile sağlıksız ve şehircilik ilkelerine uymayan yer seçimleri meydana gelmiştir.

13

14

Harita 15: Zühtü CAN Nazım İmar Planı

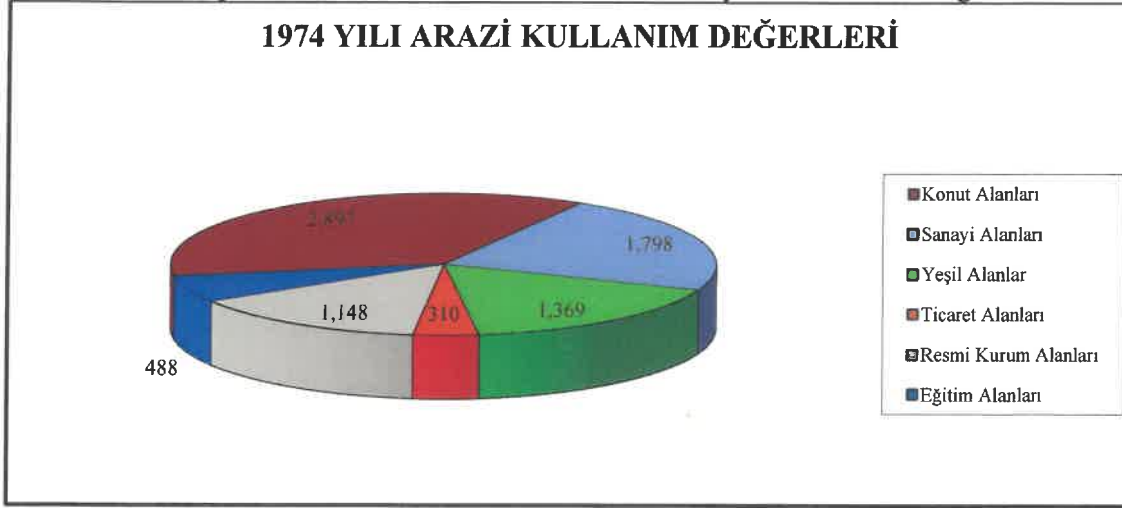
Gaziantep'in 1974 Yılı Nazım İmar Planı Fonksiyon Alanları Tablosu

Fonksiyon Alanları	Alanı (Hektar)	Oran (%)
Konut Alanları	2.897 Ha	%36,17
Sanayi Alanları	1.798 Ha	%22,45
Yeşil Alanlar	1.369 Ha	%17,09
Ticaret Alanları	310 Ha	%3,87
Resmi Kurum Alanları	1.148 Ha	%14,33
Eğitim Alanları	488 Ha	%6,09
TOPLAM	8.010 Ha	%100,00

W

PK

Gaziantep'in 1974 Yılı Nazım İmar Planı Fonksiyon Alanları Grafiği

1989 Yılından sonra yarım milyonu aşan nüfusu ile iki ilçe belediyesinden oluşan, Büyükşehir Belediyesi'nin yönetimi altında büyük kent olma özelliğini yansıtan Gaziantep, GAP ile birlikte sosyo-ekonomik hinterlandını geliştirmiştir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki 15 ili ekonomik iç ve dış ticaret yönünden etkisi altında bulundurmaktadır. Gaziantep 2000'li yıllarda GAP Bölgesinin en önemli hizmet kenti olarak değerlendirilmekte, üst düzey bir ihracat, eğitim, kültür, ticaret ve idari merkez olarak ele alınmaktadır. Bütün bu olası gelişmelere kentleri hazırlamak demokratik, yerel idari birimleri olan belediyelerin asli görevleridir.

Bu amaçla 1989 Yılında kentin yeni gereksinimlerini uzun bir zaman periyodu içerisinde ele alan, çağın şehircilik gereksinimlerini kullanan yeni imar planı yapımına gidilmiştir. Büyükşehir Belediyesi Planlama Daire Başkanlığı ve Şehir Plancısı H. Oğuz ALDAN tarafından etaplar halinde yapılan dördüncü nazım imar planı hazırlanmıştır. Plan, 2005 Yılına ve 1.800.000 nüfusu hedefleyerek kentin imarlı alanını 8.010 hektardan, 21.000 hektara çıkarmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan 32 km'lik Gaziantep Çevre Otoyolu'nun kentin mekansal dokusuna entegrasyonunu ve erişebilirliğini sağlamak amacıyla İlave+Revizyon Nazım İmar Planı hazırlanmıştır. Bu Planla kentin ulaşım sistemi ve altyapısıyla, fiziki ve işlevsel uyumunu sağlamak; Yolun fizibilitesini ve kullanılabilirliğini arttırabilmek hedeflenmiştir. 2003 Yılında tamamlanan Çevre Otoyolu Planlama çalışmaları ile yaklaşık olarak 10.000 hektarlık İlave+Revizyon Nazım İmar Planı ile birlikte kentin imarlı alan büyüklüğü 31.000 hektara ulaşmıştır.

2003 Yılı Gaziantep Arazi Kullanış Değerleri

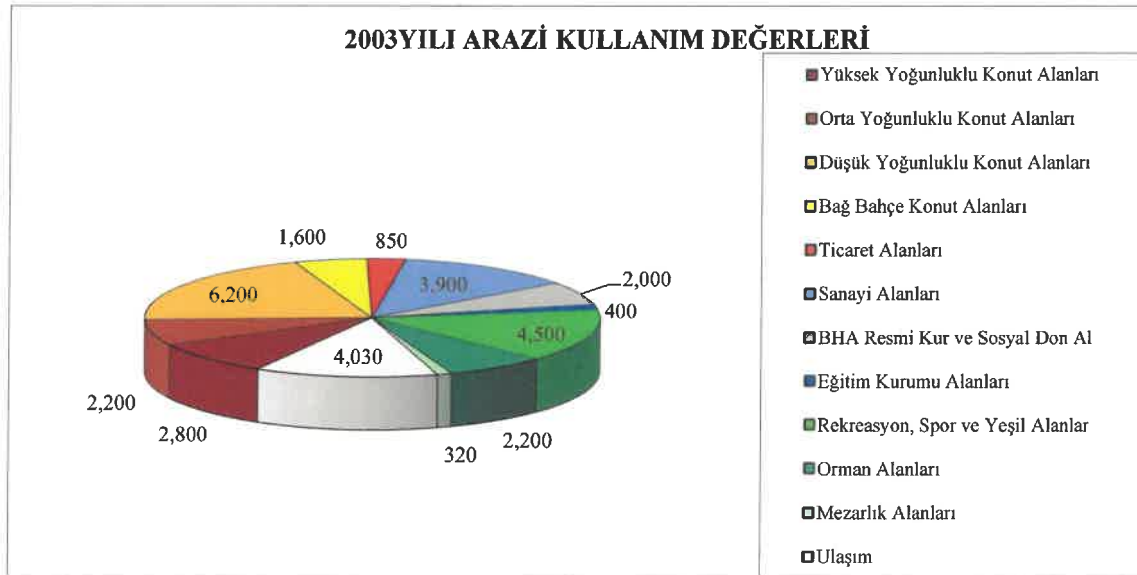
FONKSİYON ALANLARI	Alan (m ²)	Alan (ha)	Yüzde
Yüksek Yoğunluklu Konut Alanları	28.000.000	2.800	9,03
Orta Yoğunluklu Konut Alanları	22.000.000	2.200	7,10
Düşük Yoğunluklu Konut Alanları	62.000.000	6.200	20,00

Bağ Bahçe Konut Alanları	16.000.000	1.600	5,16
Ticaret Alanları	8.500.000	850	2,74
Sanayi Alanları	39.000.000	3.900	12,58
BHA Resmi Kur. ve Sosyal Don. Al.	20.000.000	2.000	6,45
Eğitim Kurumu Alanları	4.000.000	400	1,29
Rekreasyon, Spor ve Yeşil Alanlar	45.000.000	4.500	14,52
Orman Alanları	22.000.000	2.200	7,10
Mezarlık Alanları	3.200.000	320	1,03
Ulaşım	10.300.000	4.030	13,00
GENEL TOPLAM	31.000.000	31.000	100,00

Gaziantep 2003 Yılı Arazi Kullanış Değerlerine Göre Nüfus ve Nüfus Yoğunlukları.

Konut Alanları	Alan (ha)	Yoğunluk (ki/ha)	Nüfus (kişi)
Yüksek Yoğunluklu Konut Alanlar	2.800	500	1.400.000
Orta Yoğunluklu Konut Alanları	2.200	200	440.000
Düşük Yoğunluklu Konut Alanları	6.200	100	620.000
Bağ Bahçe Konut Alanları	1.600	50	80.000
GENEL TOPLAM	12.800	XXX	2.540.000

2003 Yılı Arazi Kullanım Değerleri

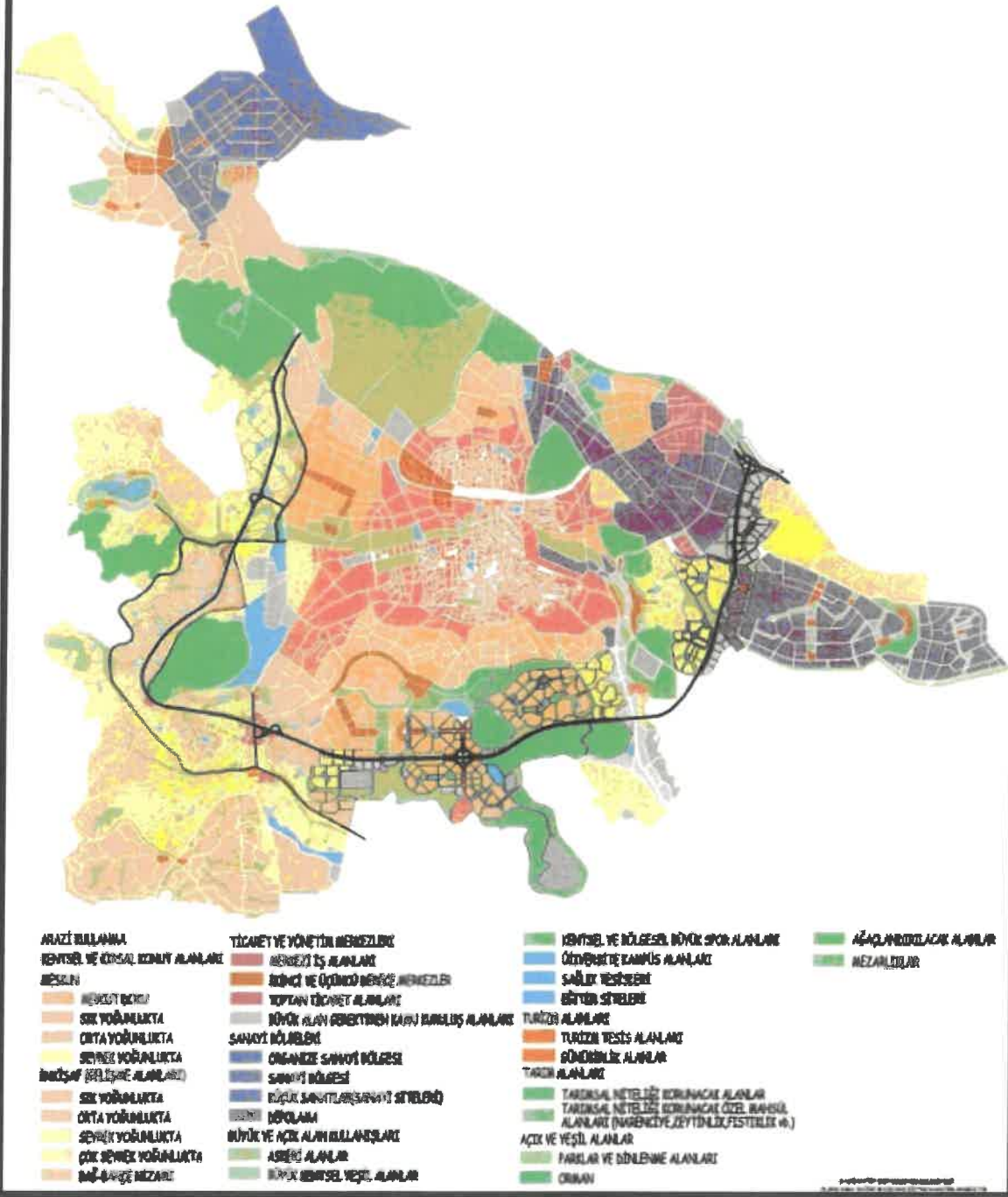

2003 Yılı 1/5.000 Nazım İmar Planı

im

RK

GAZİANTEP NAZİM İMAR PLANI 1/100000

Harita 16: Gaziantep Nazım İmar Planı

Kaynak: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Arşivi

Diğer yandan 2004 yılından itibaren yapılan yeni planlama çalışmaları ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediye Yasası ile sınırlarımıza katılan kırsal yerleşimlerin Nazım Plana eklenmesiyle 2012 Yılı itibariyle 1/5.000 Nazım İmar Planı sınırı 40.000 hektar alana ulaşmıştır.

Uyg

BR

2012 Yılı Gaziantep Arazi Kullanış Değerleri

Fonksiyon Alanları	Alan (m²)	Alan (ha)	Oran (%)
Yüksek Yoğunluklu Konut Alanları	34,500,000	3,450	8.63
Orta Yoğunluklu Konut Alanları	32,000,000	3,200	8.00
Düşük Yoğunluklu Konut Alanları	74,500,000	7,450	18.63
Bağ Bahçe Konut Alanları	24,000,000	2,400	6.00
Ticaret Alanları	12,500,000	1,250	3.13
Sanayi Alanları	54,300,000	5,430	13.58
BHA Resmi Kur. ve Sosyal Don. Al.	24,000,000	2,400	6.00
Eğitim Kurumu Alanları	5,500,000	550	1.38
Rekreasyon, Spor ve Yeşil Alanlar	59,000,000	5,900	14.75
Orman Alanları	22,200,000	2,220	5.55
Mezarlık Alanları	4,000,000	400	1.00
Ulaşım	53,500,000	5,350	13.38
GENEL TOPLAM	400,000,000	40,000	100.00

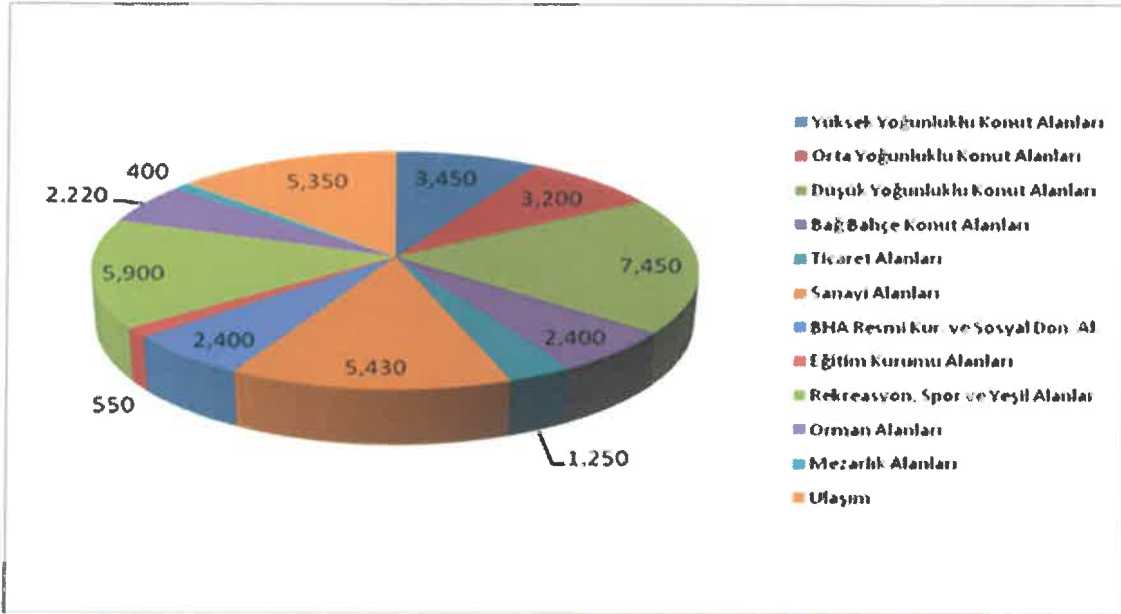
Gaziantep 2012 Yılı Arazi Kullanış Değerlerine Göre Nüfus ve Nüfus Yoğunlukları.

Konut Alanları	Alan (ha)	Yoğunluk (ki/ha)	Nüfus (kişi)
Yüksek Yoğunluklu Konut Alanlar	3,450	400	1,380,000
Orta Yoğunluklu Konut Alanları	3,200	200	640,000
Düşük Yoğunluklu Konut Alanları	7,450	100	745,000
Bağ Bahçe Konut Alanları	2,400	50	120,000
GENEL TOPLAM	16,500	XXX	2,885,000

İM

2012 Yılı Arazi Kullanım Değerleri

Harita 17: Gaziantep 2012 Yılı 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı

Kaynak: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Arşivi

Gaziantep'in Mucavir Alanı;

1989 Yılındaki yeni planlama çalışmalarıyla birlikte; Mucavir alanın kentin gelişimi açısından yetersiz olduğu saptanmış, 31.934 hektarlık mucavir alan 65.000 hektara çıkarılmıştır. Diğer yandan 10.07.2004 tarih ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediye yasasının geçici 2. maddesi gereğince valilik binası merkez alınarak 20 km yarıçapında yeni belediye sınırı ile mucavir alan büyüklüğü 65.000 hektardan 158.400 hektara çıkmıştır. Mucavir alanın genişletilmesi önemli plan kararlarını da beraberinde getirmiştir.

2004 Yılından önce iki merkez ilçeden oluşan Büyükşehir Belediyesi İdari yapısı, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ve yeni Büyükşehir Belediye Sınırı ile 3 ilçe belediyesi, 5 ilk kademe belediyesi, 25 Orman köyü ve 58 mahalle ilan edilen köy olarak değişmiştir.

Ayrıca, Büyükşehir Belediye Sınırı'na yeni katılan tüm kırsal yerleşimlerin kent makro formuna modern, sürdürülebilir, komplike ve sistemli bir formatta entegrasyonu için kentsel ve kırsal planlama çalışmaları yapılmaktadır. Bu kapsamda, büyükşehir belediyesi ile tüm ilçe ve ilk kademe belediyelerinin imar planları gerekli çalışmalarından sonra Büyükşehir Belediye Meclisine sunulmaktadır.

1.6. DOĞAL YAPI VE KORUNACAK DEĞERLER

1.6.1. Jeomorfolojik Yapı

Nazım imar planı çalışmasına konu olan ve aynı zamanda Gaziantep Büyükşehir Belediyesi sınırlarını da oluşturan Gaziantep il sınırları içindeki alanlar genel olarak dalgalı ve engebeli bir arazi yapısına sahiptir. Yaklaşık % 52'sini dağların kapladığı ilin % 27'sini ovalar oluşturmaktadır. Hatay- Maraş çukurluğu ile Fırat Irmağı arasında yer alan Gaziantep platosunun kuzeyi, yine bir çukurluk alan olan Araban Ovası ile kaplıdır. İlin batısında Hatay ve Osmaniye sınırını oluşturan Amanos (Nur) Dağları yer almaktadır.

İlin diğer dağlık kısmı ise bir yandan Nur Dağları'na paralel, İslahiye İlçesi ile Kilis İli arasında, güneyde Suriye'den başlayıp kuzeyde Kahramanmaraş sınırına ulaşmakta, diğer yandan ise İlin kuzey sınırını Kahramanmaraş ve Adıyaman sınırı boyunca, doğu da Fırat Nehri'ne kadar uzanmaktadır.

Doğu kısmında Fırat Nehri'ne boşalan Karasu ve Merzimen Çayı boyunca vadi tabanı ve etek araziler göze çarpmaktadır. Gaziantep İlinin geriye kalan güney ve güneydoğusundaki dalgalı ondüleli arazilerin yanında Barak Ovası olarak anılan doğuda Fırat Nehri, güneyde Suriye sınırı boyunca düz ve hafif meyilli taban araziler yayılmış durumdadır.

Gaziantep İline ilişkin yükselti kuşakları, İl sınırları içindeki eğim düzeyleri, İl sınırları içindeki alanlara ilişkin Bakı Yönleri haritaları hazırlanmıştır. Gaziantep il sınırları içindeki alanların Jeomorfolojik Yapısını gösteren harita aşağıda verilmiştir.

İl sınırları içindeki alanların eğim düzeylerine ilişkin yapılan analiz çalışmalarında, il içindeki eğimlerin % 0-60 Aralığında değiştiği belirlenmiştir. Gaziantep il sınırları içindeki alanların eğimine ilişkin yapılan analizlerin sonucunda hazırlanan eğim durumu haritalarında alanın eğimi %0-5, %5,01-10, %10,01-20, %20,01-30, %30,01 üzeri aralıklarında ele alınmıştır. İl sınırları içerisinde %0-5 Aralığında eğime sahip alanlar alanın %40'ını, %10,01-20 Aralığında eğime sahip alanlar ise alanın %19'unu kapsamaktadır. Gaziantep il sınırları içinde kalan alanların yükselti kuşaklarına göre dağılımı incelendiğinde, il sınırları içindeki yükseltilerin 297 metre ile 2086 metre arasında değiştiği belirlenmiştir.

Gaziantep il sınırları içindeki farklı yönleri bakı veren eğimli alanlarının bakı yönlerine ilişkin de analiz çalışması gerçekleştirilmiş ve yapılan analiz sonuçları da haritalandırılmıştır.

PAZARCİK OVALARI

ARABAN OVASI

YAVUZELİ OVASI

MERZİMANI ÇAYI

NİZİP ÇAYI

FIRAT VADİSİ

FIRAT IRMAĞI

KARKAMIS

OĞUZELİ OVASI

SAM DAĞLARI

DÜLÜKBABA DAĞLARI

GANİBABA ve SAKARYA DAĞLARI

İSLAHİYE OVASI

AMANOS DAĞLARI

NURDAĞI

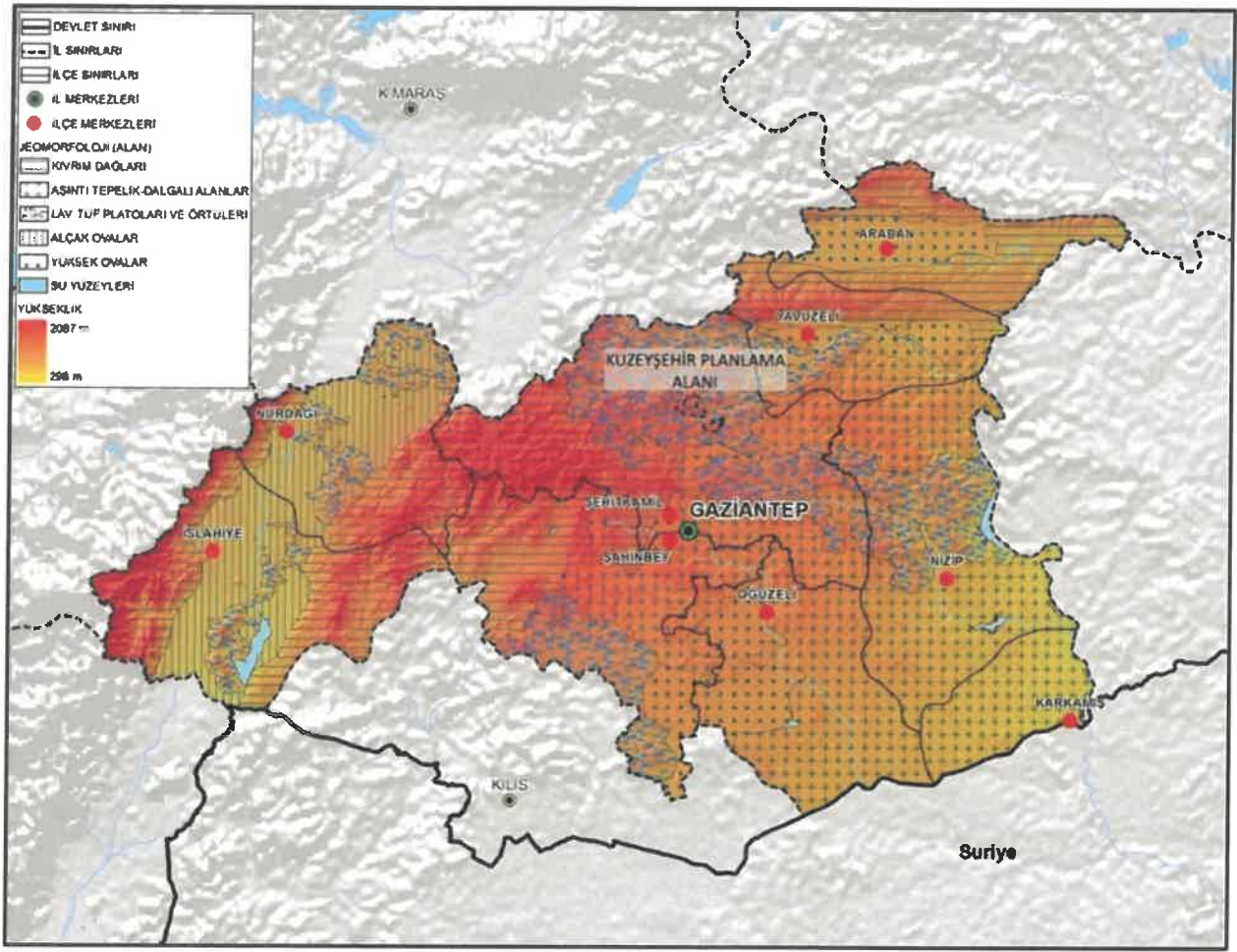
İSLANİYE

GAZİANTEP MERKEZİ

SANIRREY

ULUTATIR

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

Harita 19: Gaziantep İli Jeomorfolojik Yapısı

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

1.6.2. Jeolojik Yapı

Gaziantep ili, Türkiye Deprem bölgeleri haritasına göre 1., 2., 3. ve 4. Derece Deprem Bölgesi üzerinde yer almaktadır ve etkin yer ivmesinin $A_0=0,40 - 0,10$ alınması gerekmektedir. Gaziantep İli, sismik etkinliği yüksek olan bir kuşak içerisinde yer almakta olup bu durumun Mühendislik tasarımında dikkate alınması gerekmektedir. Bu nedenle her türlü yapılaşmada Mülga B.İ.B. (A.İ.G.M.) hükümlerine uyulmalıdır.

Mevcut durum itibarıyla inceleme alanında herhangi bir stabilite sorunlu alan bulunmamaktadır. Yüksek eğimli bir bölgede kalan kısımlarda da duraylı bir görünüm izlenmektedir. Bu rapor kapsamında inceleme alanının heyelan olasılığı görsel olarak değerlendirilmiştir. Morfolojik eğim ile tabaka eğiminin aynı yönde olduğu durumlarda şev stabilite sorunları ortaya çıkabileceği öngörülmüştür. Bu durum hazırlanacak olan 1/5000 ölçekli Nazım imar planlarında ve 1/1000 ölçekli Uygulama imar planlarında ve parsel bazı zemin etütlerinde detaylı olarak irdelenmelidir.

İnceleme alanının morfolojik yapısı ve eğimi, coğrafi konumu ve inceleme alanı sınırlarında yüzeylenen jeolojik birimlerin litolojik-yapısal özellikleri, yanal ve düşey devamlılıkları, tabaka eğimleri, bölgenin depremselliği, hidrojeoloji ve afet durumu belirlenerek inceleme alanının çevre düzen planına esas arazi kullanım kriterleri belirlenmiştir.

İnceleme alanında yapılan jeolojik gözlemlere göre yüzeyden itibaren 0.00–3.50 m derinliklere kadar değişen kalınlıklarda bitkisel toprak zonu bulunmaktadır. Bitkisel toprak zonu altında

İM

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

Yerleşilebilirlik Açısından Birinci Öncelikli Alanlar: Jeolojik açıdan birinci öncelikli yerleşime uygun alan olarak tanımlanan bölgeler litolojik olarak Zabuk, Çaltepe, Seydişehir, Bedinan, Yıgınlı formasyonları, Arılık kuvarsiti, Küreci dolomiti, Koçali karmaşığı, Karadut karmaşığı, Hatay ofiyoliti, Sabunsuyu, Derdere, Hasanke, Bozova, Terbüzek, Besni, Germav, Belveren, Gercüş, Cengin, Aslansuyu, Hoya, Ardıçlıtepe, Gaziantep, Fırat, Şelmo, Tepehan ve Esmepuru formasyonları ile Yavuzeli (Karacadağ) bazaltı, Pliyo-Kuvaterner bazaltları gibi kaya birimlerin bulunduğu alanlardır. Bu alanlarda yapılacak alt ölçekli etüt çalışmalarında birimlerin rezidüel/altere zon kalınlığı ve altere/rezidüel zonun ve alttaki kaya seviyelerinin jeoteknik parametreleri, karstlaşma ve mağara oluşumlarının varlığı, yayılımı ve yüzeye etkileri belirlenerek bu alanların detaylı yerleşime uygunluk değerlendirmesi yapılmalıdır.

Yerleşilebilirlik Açısından İkinci Öncelikli Alanlar: Jeolojik açıdan ikinci öncelikli yerleşime uygun alanlar litolojik olarak Zabuk, Çaltepe, Seydişehir, Bedinan, Yığınlı formasyonları, Arılık kuvarsiti, Küreci dolomiti, Koçali karmaşığı, Karadut karmaşığı, Hatay ofiyoliti, Sabunsuyu, Derdere, Hasanke, Bozova, Terbüzek, Besni, Germav, Belveren, Gercüş,

Cengin, Aslansuyu, Hoya, Ardıçlıtepe, Gaziantep, Fırat, Şelmo, Tepehan ve Esmepuru formasyonları ile Yavuzeli (Karacadağ) bazaltı, Pliyo-Kuvaterner bazaltları gibi kaya birimlerin bulunduğu alanlardır. Görünüm itibariyle orta - iyi kaya kalitesinde izlenen birimlerin yapısal ve jeoteknik özellikleri dikkate alındığında bu alanlarda, dinamik koşullarda (oluşabilecek depremlerde) ve yapılacak kontolsüz derin kazı çalışmalarında kopuk, yarı gömülü ve bol sayıda süreksizlik düzlemleri bulunan kaya bloklarında, düşme, yuvarlanma, döküntü ve altere zonda akma gibi problemlerle karşılaşılabilceğini göstermektedir. Bu alanlarda yapılacak alt ölçekli jeolojik-jeoteknik etüt çalışmalarında birimlerin jeoteknik parametreleri belirlenerek yerleşim açısından detaylı önlem ve öneriler belirlenmelidir.

Yerleşilebilirlik Açısından Üçüncü Öncelikli Alanlar: Jeolojik açıdan üçüncü öncelikli yerleşime uygun alanlar litolojik olarak güncel traverten, alüvyal yelpaze çökelleri, alüvyon, eski alüvyon ve yamaç molozu çökellerinin bulunduğu alanlardır. Söz konusu birimlerin, içerik bakımından yanall ve düşey yönde değışkenlik gösterebileceğı, ince taneli malzemenin yoğun olduğı seviyelerde şişme, oturma ve taşıma gücü problemleriyle karşılaşılabilceğı öngörülmektedir. Bu nedenle alüvyon birimlerinin arazi kullanımı açısından değerdendirildiğinde: şişme, oturma, taşıma gücü, sıvılaşma vb. mühendislik problemleri gösterebileceğı öngörüldüğünden zemin iyileştirme çalışmalarının gerekli olduğı bilinmeli ve imar planına yönelik altlık raporlarda bu problemlere yönelik çalışmalara önem verilmelidir.

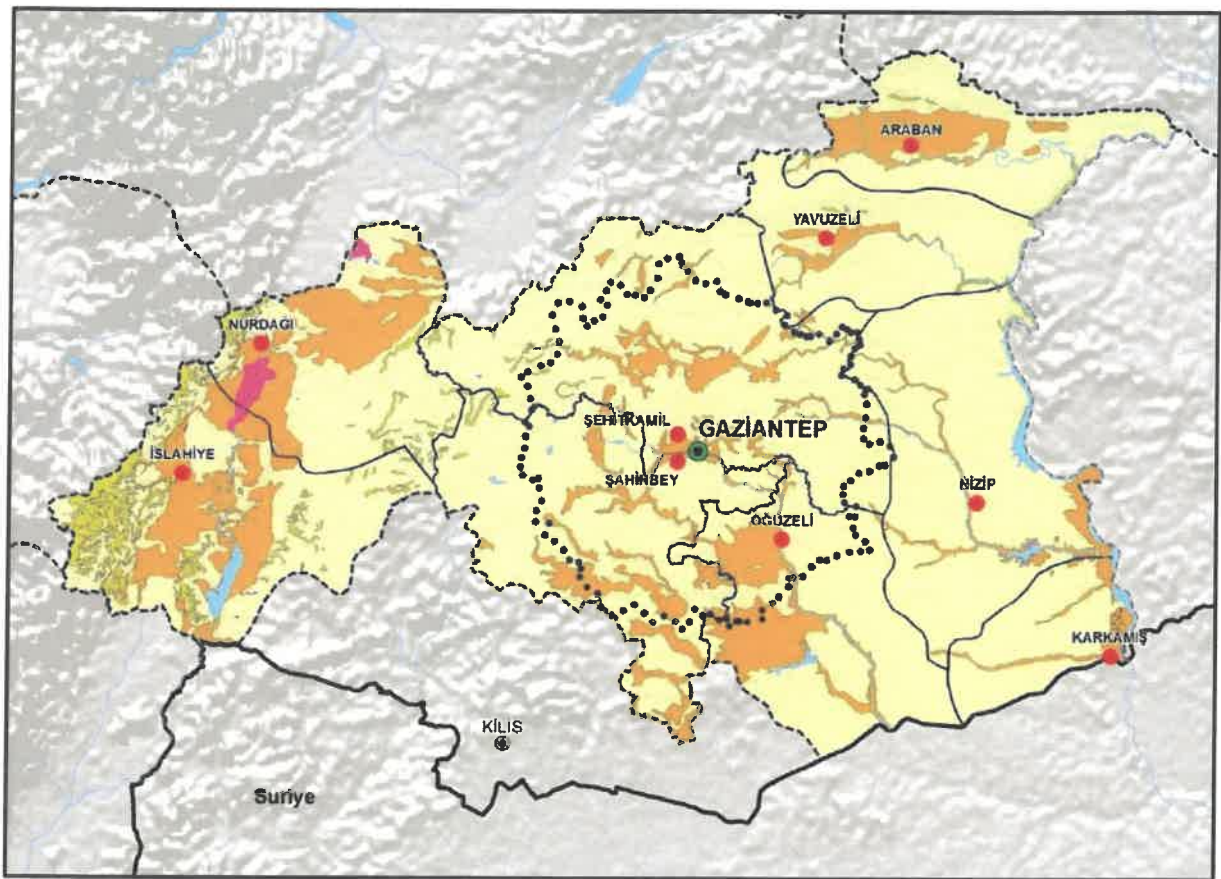
Yerleşilebilirlik Açısından Dördüncü Öncelikli Alanlar: Jeolojik açıdan dördüncü öncelikli yerleşime uygun alanlar litolojik olarak Zabuk, Çaltepe, Seydişehir, Bedinan, Yığınllı formasyonları, Arıllık kuvarsiti, Küreci dolomiti, Koçali karmaşığı, Karadut karmaşığı, Hatay ofiyoliti, Sabunsuyu, Derdere, Hasanke, Bozova, Terbüzek, Besni, Germav, Belveren, Gercüş, Cengin, Aslansuyu, Hoya, Ardıçlıtepe, Gaziantep, Fırat, Şelmo, Tepehan ve Esmepuru formasyonları ile Yavuzeli (Karacadağ) bazaltı, Pliyo-Kuvaterner bazaltları gibi kaya birimlerin bulunduğu alanlardır.

Görünüm itibariyle orta - iyi kaya kalitesinde izlenen birimlerin yapısal ve jeoteknik özellikleri dikkate alındığında bu alanlarda, dinamik koşullarda (oluşabilecek depremlerde) ve yapılacak kontolsüz derin kazı çalışmalarında kopuk, yarı gömülü ve bol sayıda süreksizlik düzlemleri bulunan kaya bloklarında, düşme, yuvarlanma, döküntü ve altere zonda akma gibi problemlerle karşılaşılabilceğini göstermektedir. Bu alanlarda yapılacak alt ölçekli jeolojik-jeoteknik etüt çalışmalarında birimlerin jeoteknik parametreleri belirlenerek yerleşim açısından detaylı önlem ve öneriler belirlenmelidir.

Yerleşilebilirlik Açısından Beşinci Öncelikli Alanlar: Jeolojik açıdan beşinci öncelikli yerleşime uygun alanlar litolojik olarak gölssel bataklık çökellerinin bulunduğu alanlardır. Söz konusu birimlerin, içerik bakımından yanall ve düşey yönde değışkenlik gösterebileceğı, ince taneli malzemenin yoğun olduğı seviyelerde şişme, oturma ve taşıma gücü problemleriyle karşılaşılabilceğı öngörülmektedir. Bu nedenle alüvyon birimlerinin arazi kullanımı açısından değerdendirildiğinde; şişme, oturma, taşıma gücü, sıvılaşma vb. mühendislik problemleri gösterebileceğı öngörüldüğünden, zemin iyileştirme çalışmalarının gerekli olduğı bilinmeli ve imar planına yönelik altlık raporlarda bu problemlere yönelik çalışmalara önem verilmelidir.

İM

Ş

Harita 21: Jeolojik Açıdan Yerleşime Uygunluk

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

1.6.3. Hidrolojik Yapı

Gaziantep iline bütün olarak bakıldığında, İlin hidrolojik yapısında en önemli belirleyicinin bölge içinde var olan akarsular ile bu akarsuların havzaları olduğu görülür. Gaziantep Platosu'nda akarsular az sayıdadır. Arazinin yapısı ve iklim şartları sonucunda, yataklarında sadece şiddetli yağmurlarla birlikte su bulunduran, kuru su vadileri ağı son derece sık ve yaygındır. Yağışlı kış ve ilkbahar aylarında suyu bol olan vadilerin suyu, yazın azalmaktadır. Kuraklık ve sıcaklığın şiddetli olduğu bahar ve yaz aylarında ise sular azalır.

Gaziantep ilinin büyük bölümü “Fırat Havzası” içinde yer alırken bazı kesimleri ise Asi ve Ceyhan olarak adlandırılan havzalar içinde yer almaktadır. İlin batısındaki İslahiye çukurluğu ve çevresinin suları Akdeniz’e, Suriye sınırına yakın güney kesimlerinin suları kapalı çöl havzasına boşaltılır. İlin bunların dışında kalan tüm alanı Fırat Havzası kapsamı içinde kalır ve sularını Basra Körfezine boşaltır.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 20. Bölge Müdürlüğü'nden 2014 yılında elde edilen verilere göre il genelinde ortalama akış verimi 2,23 l/s/km² ve ortalama akış/yağış oranı 0,13'tür. İldeki su kaynakları potansiyeline bakıldığında ise; yerüstüsuyu (il çıkışı toplam) ortalama akım 439 hm³/yıl ve yeraltısuyu (ildeki toplam emniyetli rezerv) 244,3 hm³/yıl olmak üzere toplam su potansiyeli 683,3 hm³/yıl'dır.

Gaziantep ilinde yüzey su kaynaklarını akarsular, baraj gölleri ve göletler oluşturmaktadır. İldeki tek doğal göl olan Emen Gölü kurutulmuş tarım arazisine dönüştürülmüştür. İldeki en önemli akarsu Fırat Nehri'dir. İlde bulunan akarsuların büyük bir bölümü Fırat Nehri'ne dökülür. Fırat Nehri, Gaziantep ile Şanlıurfa illeri arasında sınır oluşturur.

Sof Dağından kaynaklanan Bozatl (Merzimen) Deresi ise Yavuzeli'nin güneyinden geçip Fırat'a karışır. İl ve Türkiye sınırlarından çıkmadan Fırat'a karışan son önemli akarsu Nizip

DEVLET SINIRI
İL SINIRLARI
İLÇE SINIRLARI
REVİZYON NAZIM
IMAR PLANI SINIRI
Fırat HAVZA SINIRLARI
ALT HAVZA SINIRLARI
İL MERKEZLERİ
İLÇE MERKEZLERİ
SU YÜZEYLERİ
DOĞAL GÖL
GÖLET
BARAJ GÖLÜ
SAZLIK-BATAKLIK
AKARSULAR
BÜYÜK DEBİLİ
KÜÇÜK DEBİLİ

Kaynak: DSİ, Uydu Görüntüleri
Yerinde Yapılan Çalışmalar

K Ölçek: 1/750.000
0 5 10 20 Km.

Çağlar
 planlama müessesesi

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

Gaziantep İli'nde iklim, Akdeniz ve Doğu Anadolu bölgeleri arasında bir geçiş iklimi özelliği göstermekle birlikte il daha çok Akdeniz ikliminin etkisindedir. İlin güney bölgeleri Akdeniz ikliminin etkisinde olduğundan genel olarak yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve yağışlıdır.

Gaziantep İli'nin çok büyük bir bölümü Güneydoğu Anadolu step alanı içinde kalmaktadır. İlin kuzeybatı kesimi ise Akdeniz bitki örtüsü ile Güneydoğu Anadolu step örtüsü arasında bir geçit alanı durumundadır. Güneydoğu Anadolu step alanının batısındaki Gaziantep il toprakları stepin asıl çekirdek alanı ile Akdeniz ikliminden etkilenen yağışlı kıyı şeridi arasına sıkışmıştır.

١٣

Gaziantep'te en sıcak ayın Temmuz ayı olduğu ve en soğuk ayın ise Ocak ayı olduğu görülür. Uzun yıllar ortalamasına göre en yüksek sıcaklık 38.88 °C ile ağustos ayında gerçekleşmiştir. En düşük sıcaklık ise -5.76 °C ile şubat ayında gerçekleşmiştir. Uzun yıllar ortalama sıcaklık değerleri Gaziantep merkezde 14,5 °C, İslahiye de ise 16,7 °C dir. Ortalama sıcaklık değerleri de batıdan doğuya azalmaktadır. Ortalama en yüksek sıcaklık temmuz ve ağustos, en düşük sıcaklık ise ocak ayında olmaktadır. Gaziantep yarı karasal bir iklim yapısına sahip olduğundan yazları oldukça kurak geçmektedir. Haziran ayının son haftası başlayıp Temmuz ve Ağustos ayları oldukça kurak geçer ve Eylül ayının son haftasına kadar devam eder.

Gaziantep meteoroloji istasyonunun 32 yıllık verilerine göre yılın hâkim rüzgârı güney batı (lodos) rüzgârlarıdır. Kış mevsiminde Gaziantep yöresi Doğu Anadolu üzerinde yerleşen antisiklon sahasından, İskenderun Körfezindeki siklon sahasına doğru akan hava hareketlerinin etkisinde kalır. Bu nedenle Gaziantep yöresinde kış aylarında kuzey doğu (poyraz) rüzgârları hâkimdir, yağış getirir. Yaz aylarında kuzey batı (karayel) mevsimin hâkim rüzgârıdır. Eylül ve ekim aylarında güney batı (lodos) ve batı rüzgârı hâkimdir. Kasım ayında artık kuzeydoğu (poyraz) rüzgârı diğer rüzgârlardan daha fazla hissedilir.

Nisan ayında Gaziantep yöresi, Doğu Akdeniz'den Basra Körfezi civarı ile Belüciistan siklon mıntıkalarına doğru gitmekte olan hava akımları tesiri altındadır. Batı tarafındaki hava akımları yaz aylarında sıcaklık getirir.

Gaziantep'de bulutlu günlerin yoğun olarak yaşandığı aylar bahar aylarıdır. Uzun yıllar verilerine göre en fazla bulutlu gün tespit edilen aylar Nisan ve Mayıs ayları olarak belirlenmiştir. Gaziantep İli'nde ortalama güneşlenme süresi en fazla 9.6 saat ile Temmuz ayında gerçekleşmektedir. Güneşlenme süresinin en az olduğu ay ise 3.3 saatlik ortalama ile Aralık ve Ocak aylarıdır.

İlde en fazla nem % 97 ile Şubat ayında gerçekleşmiştir. En az nem kaydedilen ay ise % 17.77.değeri ile Temmuz ayıdır. Dönemsel olarak değerlendirildiğinde kış ayları Ekim-Mayıs döneminde nem oranı göz önüne alındığında en kurak dönem olan Haziran-Ağustos dönemi nem oranının en aza düştüğü dönemdir.

En fazla yağış Aralık ve Ocak aylarında olmaktadır. En az yağışın düştüğü dönem Mayıs-Eylül dönemidir. Uzun yıllar ortalamasına göre en fazla yağış Aralık ayında 258.9 kg/m² olarak gerçekleşmiştir. En az yağış 0.1 kg/m² ile Temmuz ayında gerçekleşmiştir.

İlçeler itibarıyla değerlendirildiğinde: İlde uzun yıllar yağış ortalaması en az yağışın 328.2 mm ile Karkamış'ta en fazla yağışın 840.0 mm ile İslahiye'de olduğu Gaziantep il genelinde ortalama 569.27 mm'dir. Aylık en yüksek yağış Aralık, en düşük yağış ise Temmuz ayında görülmektedir.

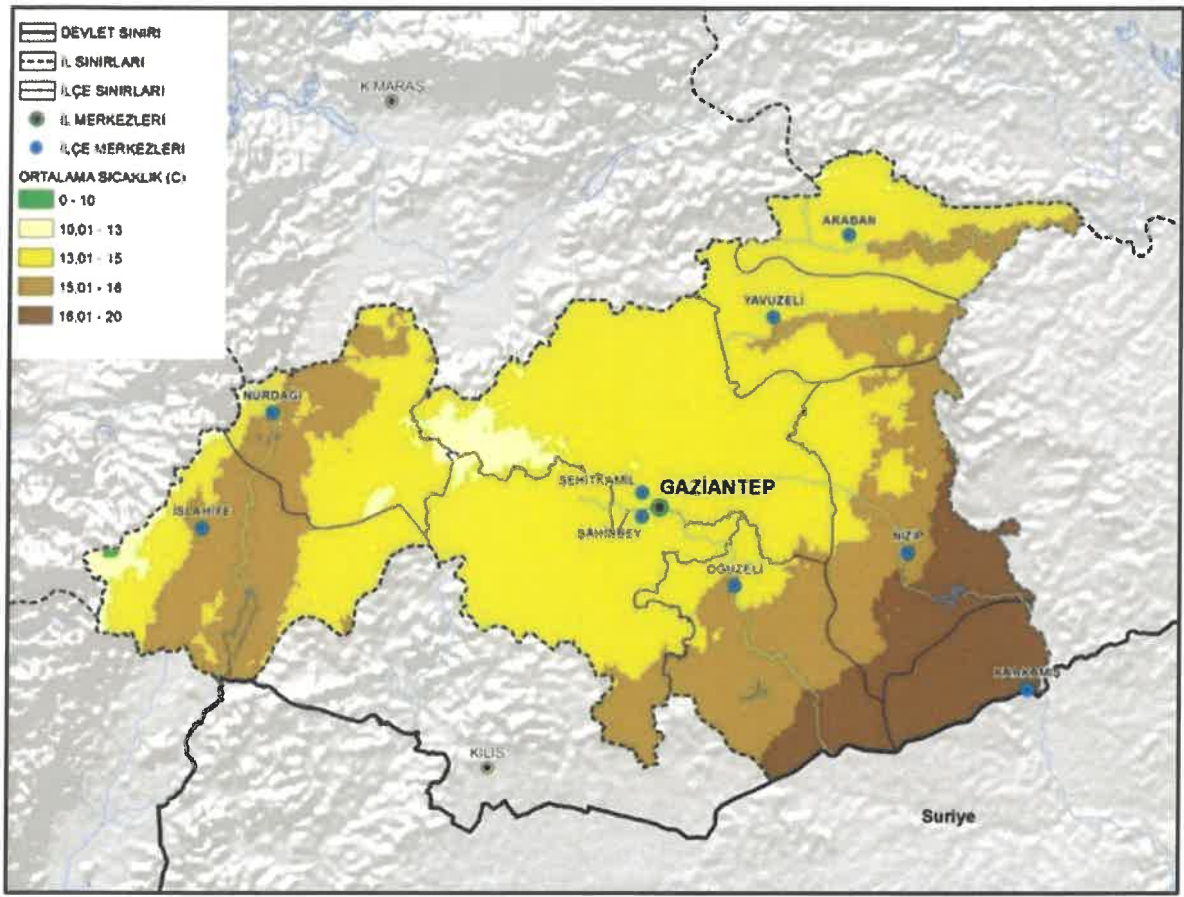
İl içindeki farklı meteoroloji istasyonlarının verileri incelendiğinde, yıllık ortalama yağış miktarlarının batıdan doğuya ve kuzeyden güneye doğru belirgin bir azalma gösterdiği belirlenmiştir. Yıllık ortalama yağış miktarları, merkezde 574 kg/m², İslâhiye'de 850,7 kg/m², Oğuzeli'nde 465,1 kg/m², Nizip'te 464 kg/m²'dir.

İlde yıllık ortalama kar yağışlı gün sayısı Merkez'de 6.2, İslahiye ve Oğuzeli'nde 2.8, Nizip'te 2.2'dir. karla örtülü ortalama gün sayısı Merkezde 11.9, Oğuzeli'nde 5.5, İslahiye'de 4.4, Nizip'te 2.4'tür. donlu geçen ortalama gün sayısı Merkez'de 55.7, İslahiye'de 17.6 gündür. 2001 yılı Aralık ayında 1945 yılından sonra en fazla yağış 259 kg/m² olarak gerçekleşmiştir.

İlin batı, kuzeybatı ve kuzeydeki yüksek ve dağlık kısımlar ise en fazla yağışın düştüğü yerlerdir. Yağış miktarı doğuda Fırat Nehrine, güneyde Suriye sınırına doğru azalır. İlde her yıl düşen yağış çok istikrarsızdır. Bir yıl artan yağışın diğer yıl yarıdan aşağıya düştüğü çok olmuştur. Üst üste kurak geçen yıllara da rastlanır.

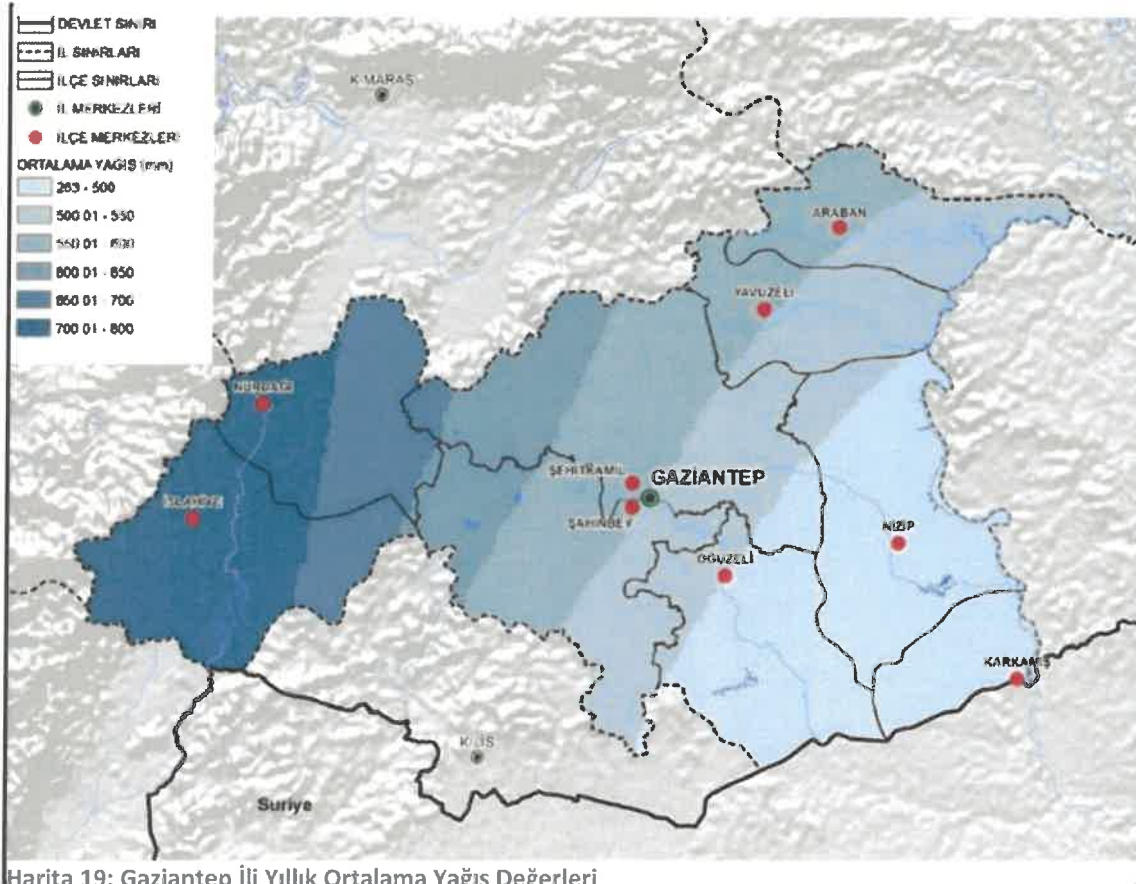
im

88

Harita 23: Gaziantep İli Yıllık Ortalama Sıcaklık Değerleri

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

Harita 19: Gaziantep İli Yıllık Ortalama Yağış Değerleri

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

iny

SS

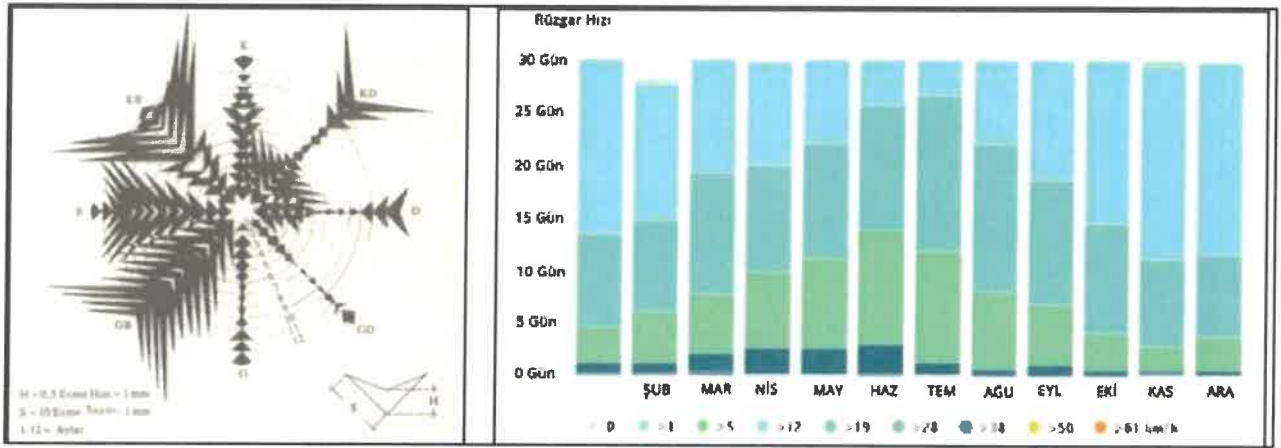
855 m yüksekliğinde bulunan Gaziantep Meteoroloji İstasyonu'nun 32 yıllık verilerine göre, kentte hâkim rüzgâr güney batı (lodos) rüzgârlarıdır. İlkbahar, yaz ve sonbahar aylarında rüzgârlar güneybatı (lodos), kuzey batı (karayel) ve batı yönlerinde esmektedirler. Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında ise doğu yönünden gelen kuzeydoğu (poyraz) rüzgârları hâkimdir.

Kış mevsiminde Gaziantep yöresi Doğu Anadolu üzerinde yerleşen antisiklon sahasından, İskenderun Körfezi'ndeki siklon sahasına doğru akan hava hareketlerinin etkisinde kalmaktadır. Bu nedenle Gaziantep yöresinde kış aylarında kuzey doğu (poyraz) rüzgârları hâkimdir ve bu rüzgârlar şehre yağış getirmektedir.

Gaziantep'te uzun yıllar verilerine göre bulutlu günlerin yoğun olarak yaşandığı aylar bahar aylarıdır. En fazla bulutlu gün tespit edilen ay Mayıs ayı olarak gerçekleşmiştir. Gaziantep Meteoroloji İstasyonu verilerine göre ilde en fazla nem %97 ile Şubat ayında gerçekleşmiştir. En az nem kaydedilen ay ise %17,77 değeri ile Temmuz ayıdır. Dönemsel olarak değerlendirildiğinde, nem oranının en düşük olduğu dönem Haziran-Ağustos aylarıdır.

Gaziantep Meteoroloji İstasyonu tarafından saptanmış olan meteorolojik verilerin uzun yıllar ortalamasına göre, en fazla basınç değeri 931 mb ile Ocak ayında ortaya çıkmaktadır. Basıncın en düşük değerli olarak kaydedildiği ay ise 908,1 mb ile Temmuz ayıdır.

Gaziantep kentinde ortalama güneşlenme süresi en fazla 9,6 saat ile Temmuz ayında gerçekleşmektedir. Güneşlenme süresinin en az olduğu ay ise 3,3 saatlik ortalama ile Aralık ve Ocak aylarıdır.

Harita 24: Gaziantep İli Rüzgâr Gülü (solda) ve Rüzgâr Hızı (sağda)

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

İM

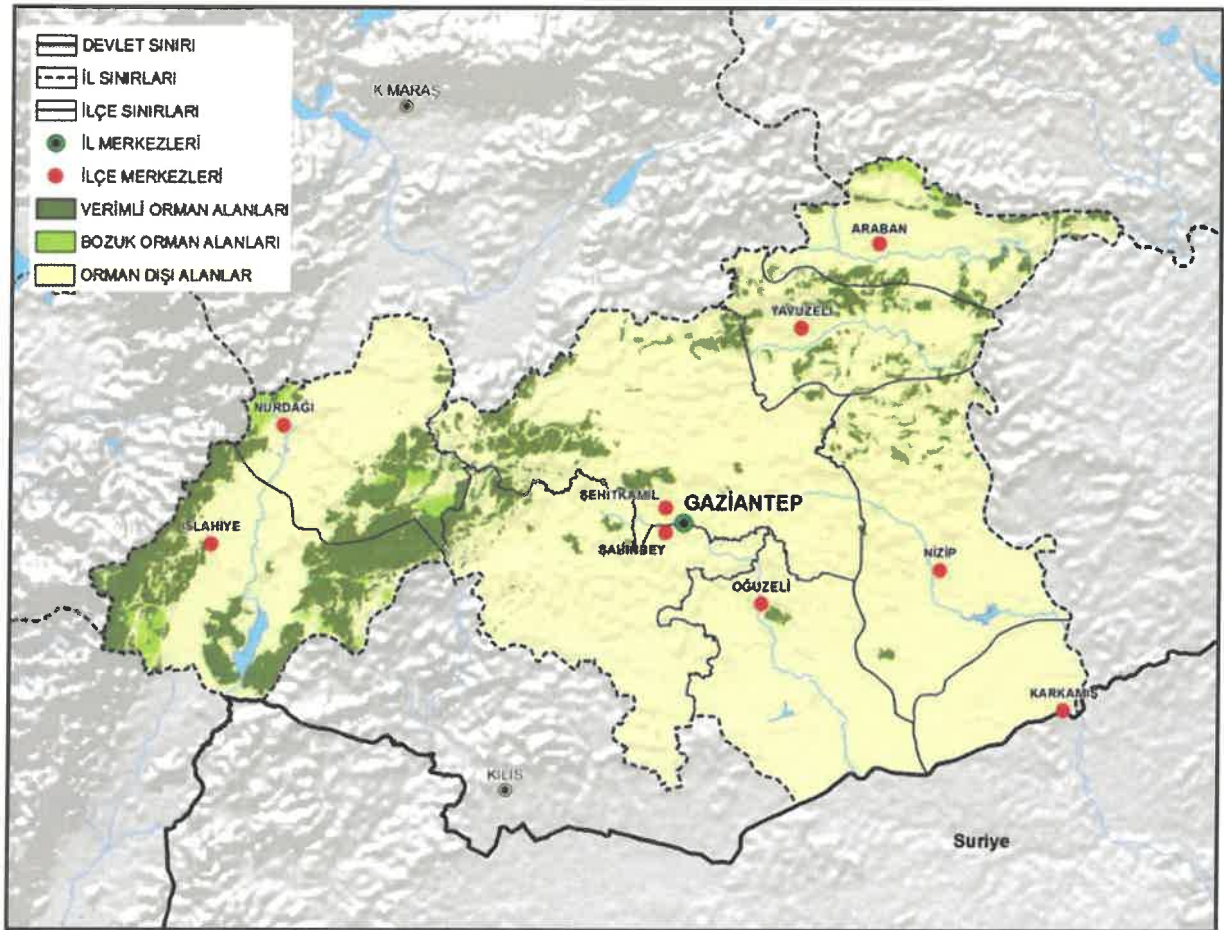
33

1.6.5. Orman Alanları

Gaziantep’te 92.400 hektar büyüklüğünde ormanlık saha bulunmakta (Bkz. Harita 1-26) olup, orman varlığının 22.515 hektarı verimli orman niteliğindedir. Orman alanları İl yüzölçümünün %15’ini kapsamaktadır. Gaziantep ormanları genellikle rakımın 800 ve 1450 metreler arasında değiştiği yüksek tepeliklerde yer almaktadır. Bunda iklimin önemi çok fazladır. Yağışlar itibari ile kurak bir bölge olduğundan, ovalık kesimlerde fazla ormanlık alan bulunmamaktadır.

İl’deki ormanlarda en fazla meşe ve kızılçam bulunmakla birlikte; karaçam, sedir, selvi, kayın, kavak, ardıç, yabani zeytin, sandal, akçeşme, terebantin, sakız, funda, teşbih, ladin, sütleğen, karaçalı, ısırgan, delice, böğürtlen ve çayır otları gibi bitki türleri de görülmektedir.

Gaziantep ormanlarında, orman ürünü elde edilme potansiyeli olan meşe ormanları bulunsada bozuk orman olduklarından, söz konusu potansiyel değerlendirilememektedir. Bununla birlikte, kızılçam ormanları orman ürünlerinin elde edilmesi açısından verimli alanlardır.

Harita 25: Gaziantep İli Orman Alanları

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

İM

34

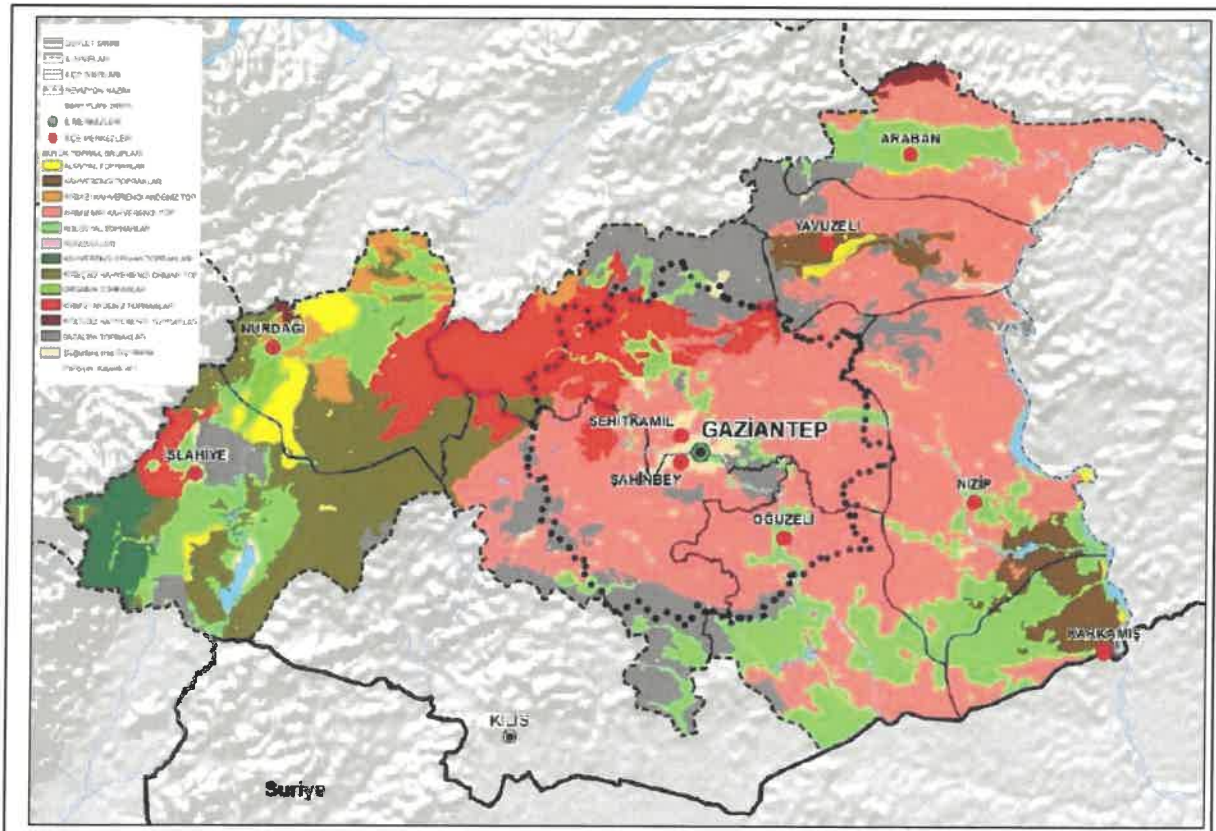
1.6.6.Toprak Yapısı

Gaziantep ilinde genellikle dalgalı ve engebeli araziler yaygındır. Güneyde Amanos (Nur) Dağları yer alırken, Nur Dağları'na paralel olarak uzanan bir dağ silsilesi daha vardır. İki dağ silsilesi arasında taban araziler yayılmıştır. Doğuda Fırat Irmağı'na boşalan Karasu ve Merziman Çayları boyunca vadi tabanı ve etek araziler yer almaktadır. İlin güney ve güneydoğusunda dalgalı ondüleli araziler, Suriye sınırı boyunca da düz ve hafif meyilli taban araziler yaygındır.

Gaziantep il sınırları içerisinde; Alüvyal Topraklar (A), Kolüvyial Topraklar (K), Organik Topraklar (O), Kahverengi Orman Toprakları (M), Kireçsiz Kahverengi Orman Toprakları (N), Kırmızı Akdeniz Toprakları (T), Kırmızı Kahverengi Akdeniz Toprakları (E), Kahverengi Topraklar (B), Kireçsiz Kahverengi Topraklar (U), Kırmızı Kahverengi Topraklar (F) ve Bazaltik topraklar (X) olmak üzere 11 farklı büyük toprak grubu belirlenmiştir.

İl sınırları içerisinde yer alan en yaygın büyük toprak grubu Kırmızımsı Kahverengi Topraklardır. Kırmızımsı Kahverengi toprakları Kolüvyal Topraklar ve Bazaltik izlemektedir. İl sınırları içerisinde en az dağılım gösteren büyük toprak grubu ise Regosol Topraklardır.

Arazi Kullanım Kabiliyet Sınıfları (AKK) olarak da isimlendirilen, Arazi Yetenek Sınıfları, toprakların tarımsal kullanıma uygunluk açısından yapılan bir sınıflamadır. Kuru Tarım yapılan alanlarda I ve II, sulu tarım yapılan alanlarda I, II, III ve IV sınıf alanlar ve V–VIII sınıf arazilerdeki özel ürün alanları, tarımsal kullanım dışına çıkarılması gereken, mutlak tarım arazileri olarak korunması gerekli alanlardır.

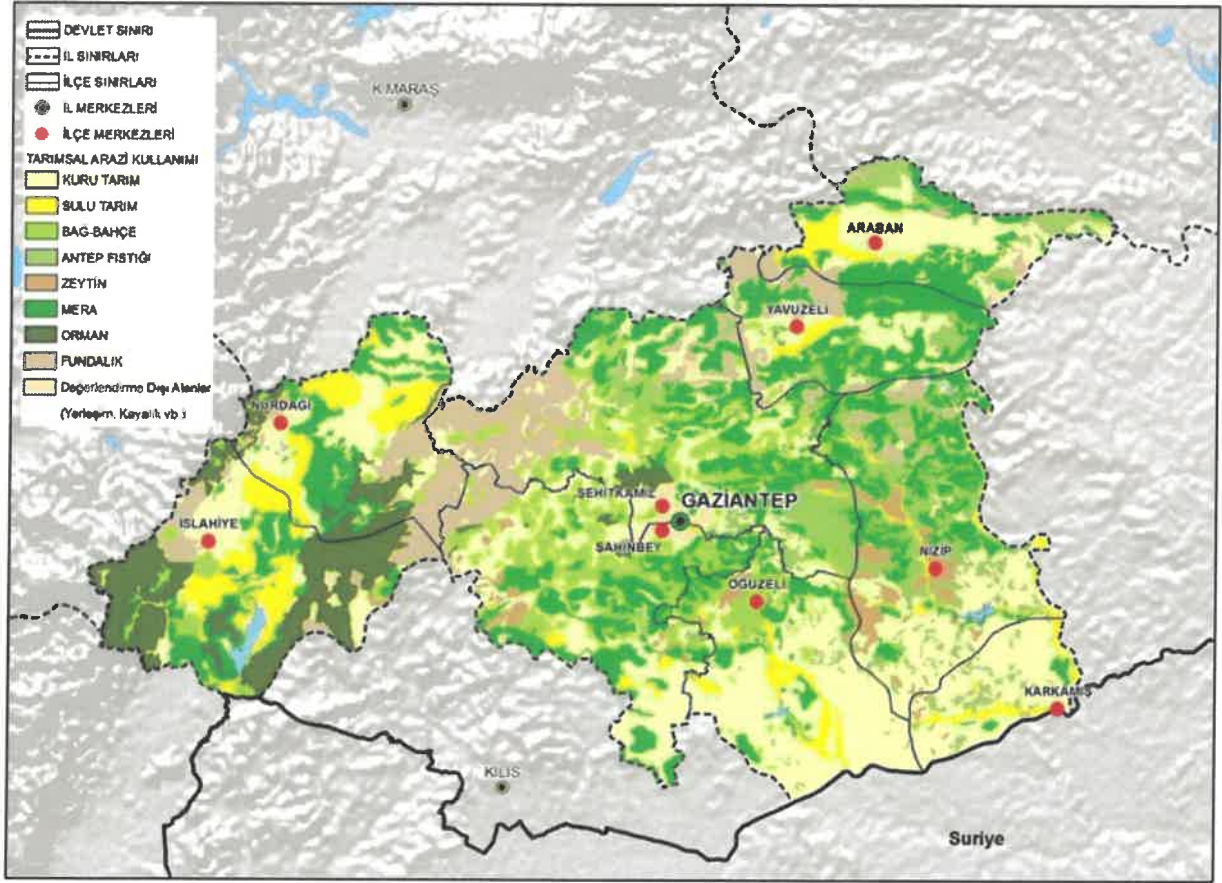

Harita 26: Gaziantep İli Toprak Yapıları

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

1.6.7.Tarım ve Mera Alanları

Gaziantep olumlu iklim şartlarının sonucu olarak tarımsal anlamda zengin topraklara sahip bir konumdadır. 2013 yılı verilerine göre, Gaziantep İli'nin tarım alanı varlığı 363.059 hektardır. Tarım alanlarının 150.142 hektarı (%41) ekilen tarla alanı, 3.450 hektarı (%1) nadas alanı, 8.545 hektarı (%2) sebze bahçeleri ve 200.922 hektarı (%56) meyve bahçesi statüsündedir.

Harita 27: Gaziantep İli Tarım ve Mera Alanları

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

1.6.8.Flora ve Fauna

Gaziantep iline yönelik floristik analiz kapsamında yapılan araştırmalar sonucunda; 74 familyaya ait 337 cins, 840 tür, 69 alttür ve 32 varyete tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda tespit edilen bitkilerin fitocoğrafik bölgelere göre dağılımı ise; Ir.-Tur. Elementi-293 ; Akdeniz elementi-140 ; Avr.-Sib. Elementi-16, şeklindedir.

Çalışma alanından tespit edilen bitki türleri:

LC (en az endişe verici), 813 tür

NT (Tehlike altına girmeye aday) 8 tür

CR (Kritik) 2 tür

VU (Zarar görebilir) 24 tür

EN (Tehlikede) 3 tür

DD (Veri yetersiz) 7 tür, kategorisindedir.

İM

RS

Gaziantep ve çevresinden bilinen ve DD kategorisindeki bitki türleri; yapılan floristik çalışmalar ile ülkemizde varlığı bilinmekle birlikte, yalnız geçen yüzyıl ve bu yüzyılın başında yapılmış toplamalardan ve tek bir lokalite ve tip örneğinden bilinen türler bu kategoriye konur. Bu bitki taksonları, özellikle son yıllarda artan bitki toplama çalışmalarına rağmen o zamandan sonra toplanamamışlardır. Çalışma alanından 68 endemik bitki türü tespit edilmiştir.

Gaziantep ve çevresinde önemli bitki alanları, endemik ve tehlike kategorisi önemli olan bitki türlerinin alan içerisindeki dağılımına, tehdit altındaki habitatlar, şehirleşmeden dolayı yok olan doğal alanların yoğunlaştığı yerlere göre tespit edilmiştir. Buna göre önemli bitki alanları; “Nur Dağı ve Çevresi”, “Dülükbaşı Orman İçi Dinlenme Alanı”, “Sof Dağı”, “Gaziantep-Fevzipaşa-İslahiye arasındaki Çam Plantasyon Alanları”, “Şehitkamil-Nurdağı-Şahinbey ilçe sınırlarını içine alan Yeşilce olarak anılan alan”, “Araban Tepeleri ve Çevresi”dir. Gaziantep ve çevresinde vejetasyon süresi yani bitki türlerinin çiçeklenmeye başlama ve çiçeklenmenin bitiş tarihleri, denizden olan yüksekliğe, sıcaklığa, ana kayanın yapısına göre değişiklik göstermektedir. Gaziantep ve çevresinde çiçeklenme Şubat ayında başlar ve Kasım ayında sonbahar geofitlerinin çıkması ile tamamlanır. Şubat ayında ilk çıkan bitkiler bir yıllık olarak anılan türler olup bunlarla beraber bahar geofitleride beraber çıkar.

Geniş anlamda Gaziantep vejetasyonu Akdeniz ve İran-Turan fitocoğrafik bölgesi özelliğini göstermektedir. Gaziantep ve çevresinin vejetasyonu; Orman vejetasyonu, fundalık (maki), mera, akarsu ve durgun su, taşlık-kayalık alan vejetasyonu ve bu alanların tahribatı sonucu oluşturulmuş tarım alanlarından oluşmaktadır.

Gaziantep il sınırları içindeki alanlara yönelik yapılan inceleme ve literatür taraması sonucu; 5 iki yaşamlı (amfibi) tür, 34 sürüngen tür, 176 kuş türü ve 61 memeli türünün varlığı belirlenmiştir. Gaziantep il sınırları içerisinde bugüne kadar kaydedilmiş olan fauna bileşenleri arasında “nadir” ya da “soyu tehlikede olan türler” kategorisine dahil edilebilecek bazı türler bulunmaktadır. Fauna bileşenlerinin sınıf düzeyinde değerlendirilmesi sonucunda il sınırları içerisinde kaydedilen türler arasında yer alan nadir veya soyu tükenme tehlikesi altındaki türler aşağıda verilmektedir:

Sürüngenler: Adi Tosbağa (*Testudo graeca terrestris*), Fırat Kaplumbağası (*Rafetus euphraticus*), Sarı Yılan (*Elaphe quatuorlineata sauromates*) Kuşlar: Kelaynak (*Geronticus eremita*), Akgöz (*Aythya nyroca*), Büyük Orman Kartalı (*Aquila clanga*), Kızıl Kerkenez (*Falco naumanni*), Uludoğan (*Falco cherrug*), Mavi kuzgun (*Coracias garrulus*), Anadolu Sıvacısı (*Sitta krüperi*), Gri Kirazkuşu (*Emberiza cineraceae*) Memeli Hayvanlar: Akdeniz Nalburunluyarasası (*Rhinolophus euryale*), Meheyl’in Nalburunluyarasası (*Rhinolophus mehelyi*), Nalburun yarasası (*Rhinolophus blasii*), Kaya Faresi (*Apodemus mystacinus*), Kısa kuyruklu bandicnot sıçanı (*Nesokia indica*)

Özgün Türler: Gaziantep il sınırları içerisinde kaydedilmiş olan fauna bileşenleri arasında özellikle tanımlanması gereken 2 önemli tür bulunmaktadır. Bunlardan birincisi Kelaynak Kuşu diğeri ise Fırat Kaplumbağasıdır.

Kelaynak Kuşu (*Geronticus eremita*): Bu tür aslında Fırat nehrinin diğer tarafındaki Kelaynak Üretim İstasyonu’nda tutulmasına karşılık daha önce Fırat Nehri’nin her iki tarafında da büyük sürüler halinde gözlenmekte idi. 1950’li yıllarda tarım zararlılarına karşı bilinçsizce ve ölçüsüzce kullanılan tarımsal kimyasallar bu türün kitle halinde ölümüne yol açmıştır. Kafeslerde tutulan son bireylerin üretilme çalışmaları sonucunda sayıları artsa da bakımları için insana bağımlı olmaları nedeniyle de doğal popülasyonu ortadan kalkan türler kategorisine alınmıştır. Gerçekleştirilen açık alan çalışmaları sırasında üreme faaliyeti içerisinde olan Kelaynakların yuva materyali toplamak amacıyla Gaziantep tarafına geçtikleri gözlenmiştir.

DEVLET SINIRI
İL SINIRLARI
İLÇE SINIRLARI
REVİZYON NAZIM
İMAR PLANI SINIRI
İL MERKEZLERİ
İLÇE MERKEZLERİ
VEJETASYON
ÇAYIR-MERA
FUNDALIK
BOZKIR
ORMAN VEJETASYONU
ARDIÇ
GÖKNAR
KARAÇAM
FISTIK ÇAMI
GÜRGEN
KIZILÇAM
MEŞE
KAYIN
SEDİR

KAYNAK: Orman Amenajman Planı, Uydü Görüntüler, Yerinde Yapılan Çalışmalar

K ölçek: 1/750.000
0 5 10 20 Km

Çağrı
planlama ve inşaat

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

Gaziantep'in bulunduğu coğrafyanın özelliklerinden dolayı Akdeniz iklimi ile karasal iklim arasında geçiş niteliği taşıyan, yarı karasal olarak nitelendirilen iklim özellikleri görülmektedir. Ancak yükseltiye bağlı olarak, iklim elemanlarından sıcaklık ve yağışın etkileri farklılık göstermektedir. Bu özellik ova tabanları ile dağlık ve yüksek kesimlerdeki bitki örtüsünün farklılaşmasına da etki etmiştir. Yükseltiye bağlı olarak yağışın daha az düştüğü kurak bölgeler olan ovalarda bozkırlar görülürken, yüksek tepelik bölgelerde ormanlar yer almaktadır.

19

Orman Ekosistemi: Orman ekosistemleri, su rejimini düzenlemesi, sel, taşkın ve çığ gibi tabii afetleri engellemesi, erozyonu önlemesi, iklimi yumuşatması, canlıların yaşamı için gerekli olan oksijeni üretmesi, rekreasyon ihtiyaçlarını karşılaması, doğal hayatın devamı, ekolojik dengenin sağlanması gibi özellikleriyle çevre açısından büyük önem taşımaktadır. Türkiye yaklaşık olarak 80 milyon hektar yüzölçümüyle, dağlık ve ekocoğrafya bakımından zengin bir çeşitliliğe sahiptir. Bu ekolojik zenginliğe paralel olarak ormanları da tür ve kompozisyon olarak zengindir. Ülkemizin orman varlığı son yıllarda yapılan ağaçlandırma çalışmaları sonucunda 2012 yılı itibariyle 21,7 milyon hektara yükselmiş olup bu rakam ülke yüzölçümünün % 27,6'sına karşılık gelmekte, 2015 yılında 22 milyon hektara ulaşılması hedeflenmektedir.

Gaziantep ormanları Doğu Torosların Kahramanmaraş üzerinden güneye uzanan 2.493 rakım ve Milcan Dağı'nın Suriye ve Amik Ovasına dağılan kolları üzerinde Büyük Sof Tepesi'nin Gaziantep Ovası'nda son bulan sırtları üzerinde yer almaktadır. Bölgenin en yüksek rakımı batı sınırını oluşturan sırtlardır. Genellikle ildeki orman alanlarında rakım 800-1450 arasında değişmektedir.

Gaziantep bitki ve orman toplulukları kızılçam, karaçam, sedir, selvi, kayın, kavak, meşe, ardıç, yabani zeytin, sandal, akçeşme, terebantın, sakız, funda, tesbih, ladin, sütlegen, karaçalı, ısırgan, delice, böğürtlen ve çayır otlarıdır. En fazla bulunan türler ise meşe ve kızılçamdır. Meşe ormanları bozuk ormanlar olup koruma altındadır. Orman ürünü elde edilmemektedir. Kızılçam ormanları faydalanılan verimli alanlardır. Gaziantep il sınırları içerisinde bulunan orman alanlarının % 44'ü kızılçam, %42'si meşe, %27'si meşe, %9'u karaçamdır.

Ağaçlandırma: Gaziantep merkez kentin yakın çevresindeki Dülükbaba, Burç, Yelligedik, Erikçe, Taşlıca gibi kesimlerde ağaçlandırma çalışması yapılmıştır. 1952 yılında Türkiye'de ve Gaziantep'te ilk orman dışı ağaçlandırma faaliyeti olarak başlayan Dülükbaba Ağaçlandırması yapılmış, daha sonra toplam 32.318 ha. ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve rehabilitasyon ile 1140 ha özel ağaçlandırma olmak üzere toplam 33.458 ha alanda ağaçlandırma çalışması yapılmıştır.

Çayır ve Mera Ekosistemi: İldeki çayır ve meralar; hayvanlara kaba yem sağlama yanında toprak ve su muhafazası, su toplama havzası, pınar memba sularına kaynak olması, tabii fauna ve ev hayvanlarına barınak olması, rekreasyon alanı sağlama gibi fonksiyonlara da sahiptir. Ancak çayır ve meralar bilinçsiz ve yanlış otlatma ile otlak özelliğini kaybetme tehlikesi ile karşı karşıya kalmakta, belirtilen bu fonksiyonlarını tam olarak yerine getirebilecek durumda olmayıp, bozulmakta ve fayda sağlayamaz bir duruma gelmektedir.

Sulak alanlar yeryüzündeki başka ekosistemlerle karşılanamayacak işlev ve değerlere sahiptir. Derinlikleri genelde 6 metreye kadar olan sığ göl, lagoon, deltalar, korunaklı kıyılar, su dolaşımına sınırlı olan bölgeler sulak alan olarak nitelendirilmektedir. Sulak alanlar, yerli ve kıtadan kıtaya göç eden milyonlarca göçmen kuşun okyanusları aşmadan önce yumurtlama, yavru çıkarma ve mevsimlik yaşam alanları olduğu için, ekolojik açıdan son derece önemli habitatlardır.

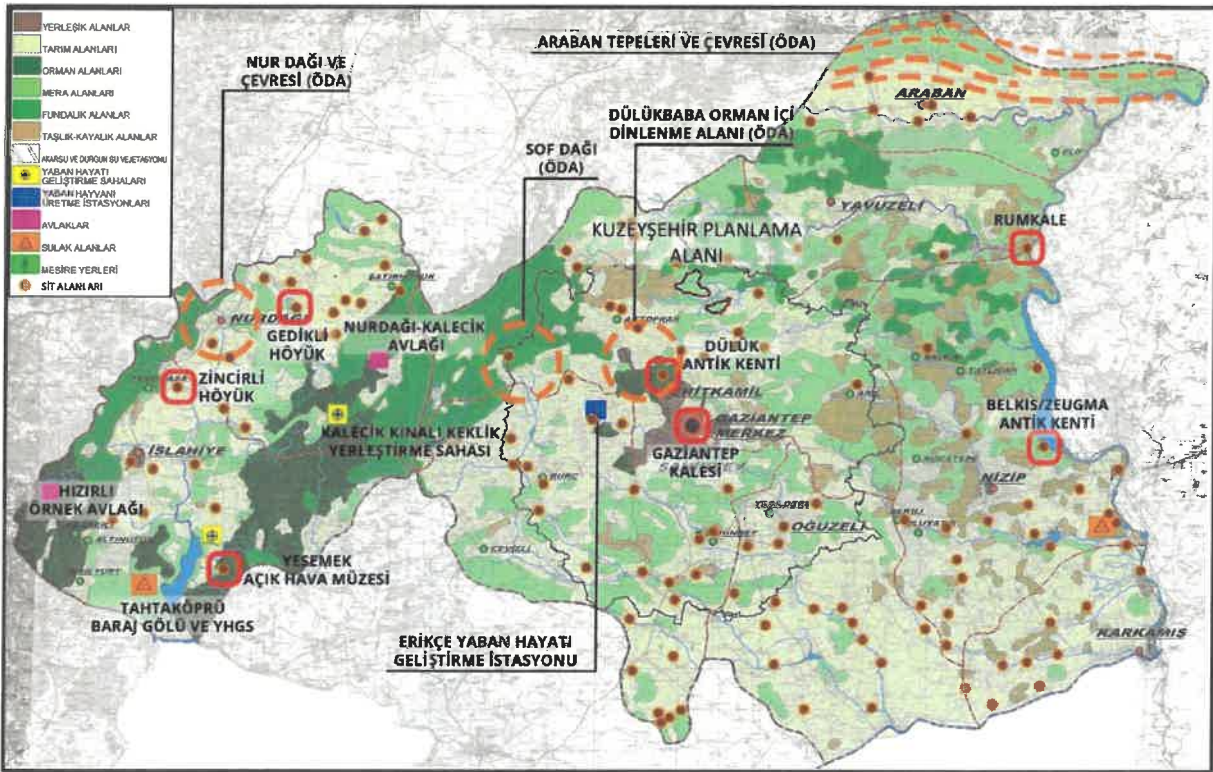
Gaziantep ilindeki Fırat Nehri Havzası, Tahtaköprü, Kayacık ve Hancağız baraj göletleri ile Burç, Zülfiyar, Hacıarslan, Çakmak, Domuzderesi, Balıkan, Nogaylar suni göletleri, Sacır, Karasu, Merzimen, Gözbaşı, Samözü ve Nizip çayları "Sulak Alanların

W

25

Korunması Yönetmeliği” kapsamına girmektedir. Karkamış Taşkın Ovası Sulak Alanı; uygun iklim koşulları, zengin besin varlığı ve farklı ekolojik karakterdeki habitatlarıyla ülkemizin önemli sulak alanlarından birisidir. Güney Fırat Havzası-Karkamış, kuş toplulukları, su basar ağaç toplulukları, bitki örtüsü ve fauna bakımından Türkiye’nin en zengin bölgelerindendir. Fırat Nehri’nin ülkemizi terkettiği bölgeyi oluşturan Karkamış, akarsu niteliğinde bir sulak alan olup, 2008 yılında korunması gereken alan statüsüne alınmıştır.

Tahtaköprü Baraj Gölü de ildeki önemli sulak alanlardandır. Tahtaköprü Barajı, Karasu Çayı üzerinde İslahiye ilçe sınırları içinde yer almakta olup bölge kuş türleri bakımından zengin bir potansiyele sahip olup birçok kuş türünün üreme alanı ve göçmen kuşların göç yolları üzerinde yer aldığından göçmen kuşların da kışlama ve barınma özelliğine sahip bir sahadır. Tahtaköprü Baraj Gölü, Yaban Hayatı Geliştirme Sahası olarak 2005 yılında koruma altına alınmıştır. Sulak alan ekosistem özellikleri nedeniyle önem taşıyan İldeki diğer alanların ise koruma statüsü bulunmamaktadır. (Kaynak:1/25000 Ölçekli Nazım İmar Planı)

Harita 29: Gaziantep İli Doğal Koruma Alanları

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

im

SS

1.7. SİT ALANLARI

İl'de 306 adet arkeolojik sit alanı ,iki adet kentsel sit alanı, 1 adet tarihi sit alanı ve 1 adet kentsel arkeolojik sit alanı bulunmaktadır .

Antik kentlerin ve mağara yerleşmelerin yanı sıra İl içinde yaygın biçimde höyükler belirlenmiş ve tescil edilerek koruma altına alınmıştır. Antik kentlerin ve höyüklerin bir bölümünde geçmişten bugüne kazı çalışmaları yapılmış/yapılmakta olsa da birçoğunda henüz herhangi bir bilimsel kazı çalışması başlatılmamıştır.

Arkeolojik sit alanları arasında öne çıkan alanlar arasında; Merkez kentte bulunan Dülük yerleşmesi, Fırat kıyısında bulunan Zeugma, Rumkale, Karkamış Antik Kenti, İslahiye sınırları içinde Tilmen Höyük ve Yesemek Açık Hava Müzesi bulunmaktadır.

Gaziantep'teki iki kentsel sit alanından biri Gaziantep merkezdeki Gaziantep Kalesi çevresinde, Gaziantep'in geleneksel merkezini de oluşturan kentsel sit alanıdır. İkincisi ise Nizip İlçesi'nin merkezinde belirlenmiş olan kentsel sit alanıdır.

SİT ALANLARI	SAYISI
Arkeolojik Sit Alanı	306
Kentsel Sit Alanı	2
Tarihi Sit Alanı	1
Kentsel Arkeolojik Sit Alanı	1
TOPLAM	310

Gaziantep Sit Alanları Sayısı

Kaynak: <http://www.kvmgm.gov.tr/>

W

1.8. AFET RİSKİ TAŞIYAN ALANLAR

Afet riski kapsamında deprem, heyelan, çığ, erozyon, sel ve taşkın riskleri ele alınmıştır.

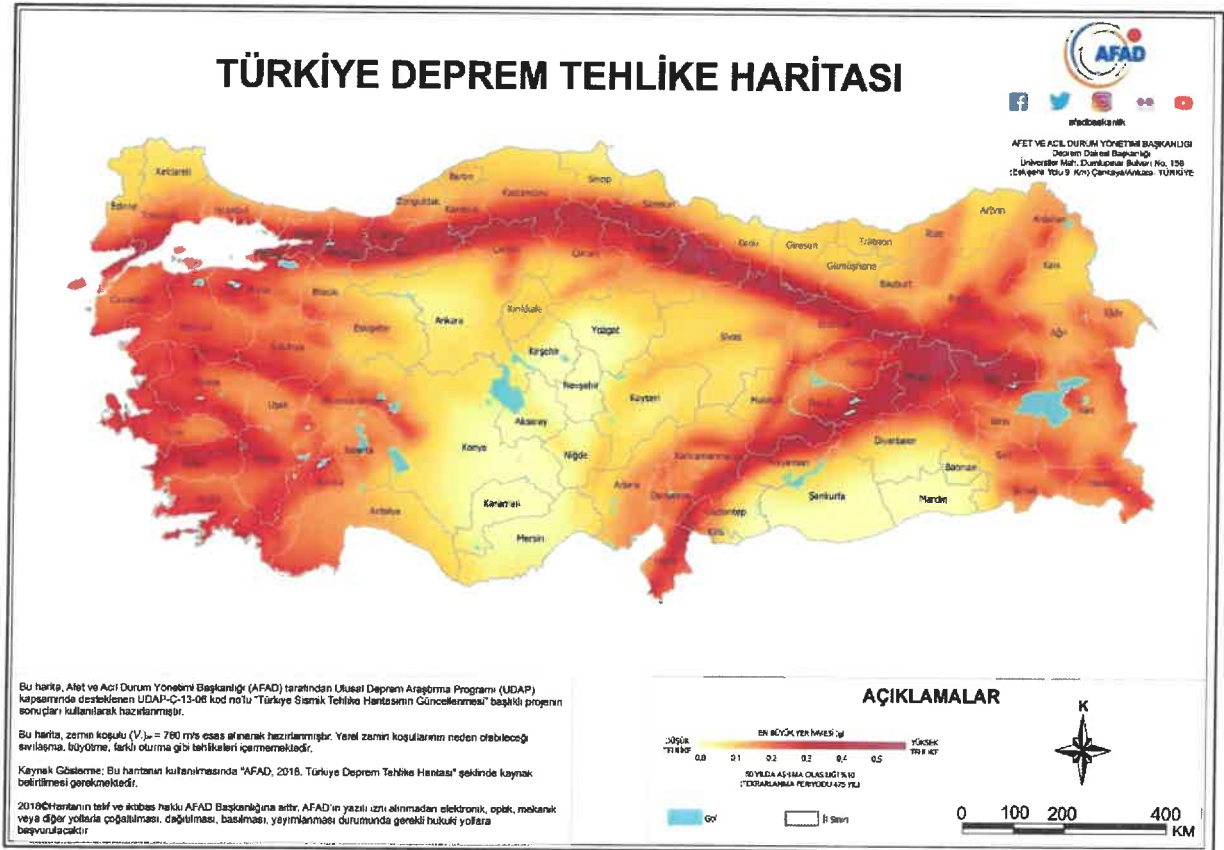
1.8.1. Deprem Riski

Gaziantep 3.derecede deprem bölgesinde kalmakta olup şehir, civar deprem merkezlerinin tesirinde kalarak yersel küçük depremlere konu olmaktadır. Bu bölgede meydana gelmiş tarihi büyük depremler bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, İslahiye İlçesi'nin Fevzipaşa Beldesi ile Nurdağı İlçesi'nin Sakçagözü Beldesi Kahramanmaraş ve Antakya tektonik hattının tesir sahası içinde olduğundan, 1.derecede deprem bölgesinde yer almakta olup; İl'de meydana gelen büyük depremler bu bölgede yaşanmaktadır. Yani bölgedeki depremler; Antakya, Kahramanmaraş, Malatya doğrultusunda uzanan Doğu Anadolu Fay zonuna paralel olarak uzanan ikincil kırık hatlardan biri üzerinde oluşmaktadır (Bkz. Harita 1-30 ve 1-31).

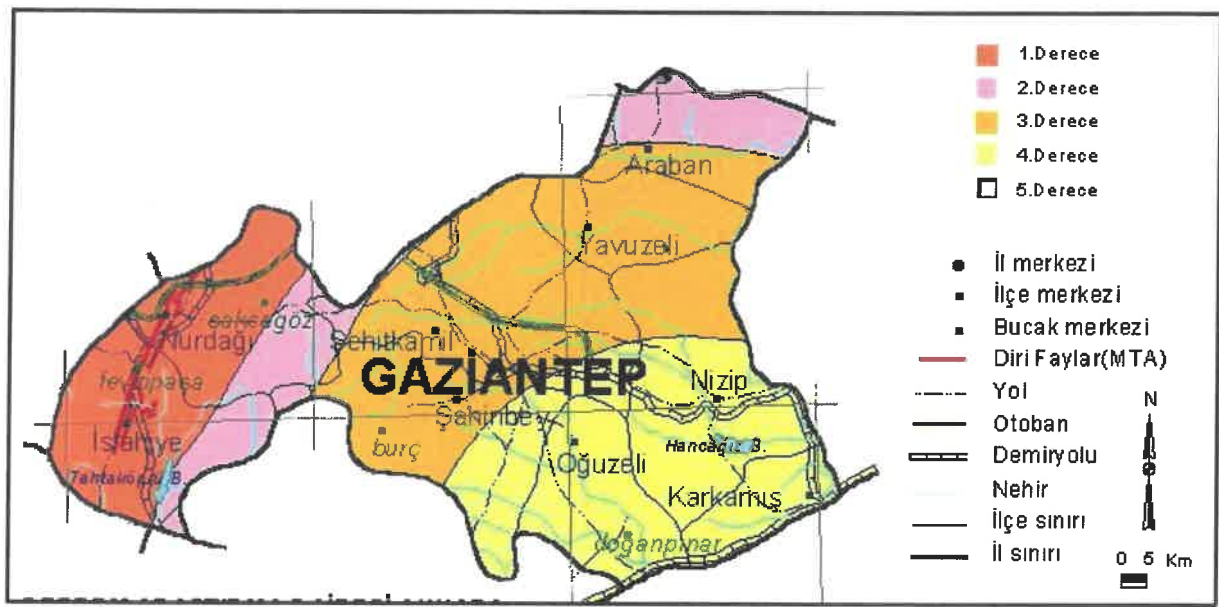
Yoğun bir yerleşim ve sanayi bölgesi olan Gaziantep Doğu Anadolu Fayı'na 50 km. kadar uzakta yer almaktadır. Bu ana fay ile Gaziantep arasında yer alan tali fayların bulunması ve bunların aktif olmaları Gaziantep'in bu fayların üzerinde olabilecek daha büyük depremlerden ciddi olarak etkilenebileceğini göstermektedir (Gaziantep İl Çevre Durum Raporu, 2010).

Kuzeyşehir Proje Alanı'nın yer aldığı Gaziantep Merkez Bölgesi 3.derece deprem bölgesinde yer almaktadır.

Harita 30: Türkiye Deprem Haritası

Kaynak: <https://www.afad.gov.tr>

Harita 31: Gaziantep Deprem Haritası

1.8.2. Heyelan ve Çığ Riski

Bölge Akdeniz İklimi ile Karasal İklimin etkisi altında bulunmaktadır. Bu bakımdan fazla yağış almadığından bitki örtüsü açısından fakirdir. Heyelan nedeniyle Gaziantep İli Şahinbey İlçesi'ne bağlı Akpınar Köyü'nde 1981'de 37 adet konut, Nurdağı İlçesi'ne bağlı Mameler Köyü'nde 1982'de 57 adet konut olmak üzere yaşanan iki heyelan afetinde toplam 94 adet konut zarar görmüştür.

Ayrıca Nurdağı İlçesi Olucak Köyü'nde çok ağır hareket eden bir toprak kitlesinin olduğu bilinmektedir. Şahinbey İlçesi Aydınbaba ve Gültepe Mahallelerinde ise mağara çökmesi yaşanmıştır.

Bunların dışında, Dımışkılı Köyü'nde 1976 yılında yaşanan kaya düşmesi afetinden 64 adet konut, Sarıkaya Köyü'nde 1980 ve 1994 yıllarında yaşanan kaya düşmesi afetlerinden toplam 29 adet konut, Nizip İlçesi Kamışlı Köyünde 1969 yılında yaşanan kaya düşmesi afetinden 104 adet konut, Nizip İlçesi Korucak Köyünde 1988 yılında yaşanan kaya düşmesi afetinden 73 adet konut ve Yavuzeli İlçesi'nde 1973 yılında yaşanan kaya düşmesi afetinden 60 adet konut olmak üzere bugüne kadar toplam 330 adet konut kaya düşmesi afetinden zarar görmüştür.

Gaziantep'in yer aldığı bölgede kar yağışı fazla olmadığından, çığ olayına rastlanmamaktadır.

1.8.3. Erozyon Riski

Bir alanda toprak erozyonunun bilinmesi taşınma ve birikme olaylarının ya da bu olaylar sonucu oluşabilecek toprak kayıplarının tahmini önem taşımakta olup toprak haritalarında erozyon çeşitleri su ve rüzgâr erozyonu olarak ayrılmaktadır. Su ve rüzgâr erozyonu sınıfları üst horizonların erozyonla taşınma derecesine göre tahmin edilmektedir. Su erozyonu şiddetlerine göre a) hiç yok ya da çok az, b) orta, c) şiddetli d) çok şiddetli olarak 4 sınıfa rüzgâr erozyonu ise benzer olarak a) hafif, b) orta ve c) şiddetli olarak 3 sınıfa ayrılmıştır.

Gaziantep İli'nin %84,69'unda su erozyonu bulunmaktadır. İl arazilerinin % 28,69'unda orta, % 28,60'ında ise şiddetli 27,40'ında ise çok şiddetli olarak tanımlanmıştır. Rüzgâr erozyonu ise Gaziantep İli sınırları içerisinde görülmemektedir

W

28

LEGEND:

- DEMLİK SINIRI
- İL SINIRLARI
- İLÇE SINIRLARI
- REVİZYON HAZIR
- İNAR PLANI SINIRI
- İL MERKEZLERİ
- İLÇE MERKEZLERİ
- EROSYON DÜZÜMÜ
- HİÇ VEYA ÇOK AZ ŞİDDETLİ
- ORTA ŞİDDETLİ
- ŞİDDETLİ
- ÇOK ŞİDDETLİ
- Değerlendirme Dış Alanlar (Yerleşim, Kayalık vs.)

Kaynak: 1/25.000 ölçekli Nazım İmar Planı Plan Açıklama Raporu

Gaziantep'te iklim olarak yazları sıcak ve kurak geçmekte kışları ise çok soğuk olmamaktadır. Bu duruma bağlı olarak da sel ve taşkın olayları da yaşanmamaktadır.

1.9. DEMOGRAFİK YAPI VE SOSYO-EKONOMİK YAPI

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) göre Gaziantep İli 2020 nüfusu 2.101.157 kişi olup, Büyükşehirler içinde 9.sırada yer almaktadır. Gaziantep, göç alan ve nüfusu hızla artan bir ildir. 2012'de 6360 nolu kanun ile Büyükşehir Belediye sınırları İl sınırlarına genişletilmiştir.

Gaziantep, göç alan ve nüfusu hızlı artan bir kenttir. İl geneli nüfus yıllar itibariyle sürekli artış göstermiştir. İl bütünü nüfus artış hızı 2020 yılında %15.25'(binde) iken Şehitkamil ilçe nüfusu 2020 yılı artış hızı %27.9'(binde) dur.

İl bütünü ve planlama alanı ilçesine ait nüfus gelişimine ait tablo aşağıda yer almaktadır.

Gaziantep il bütünü yıllara göre nüfus değişim tablosu

YILLAR	NÜFUS	NÜFUS GELİŞİM İNDEKSİ
1980	808697	100
1985	966490	120
1990	1140594	141
2000	1285249	159
2005	1478480	183
2010	1700763	210
2015	1931836	239
2020	2101157	260

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2021

Şehitkamil ilçesi yıllara göre nüfus değişim tablosu

YILLAR	NÜFUS
2007	558821
2010	626913
2015	726831
2020	817412

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, 2021

İM

Toplam Nüfus	817412
Erkek Nüfus (2020) (Şehitkamil)	412759 kişi
Kadın Nüfus (2020) (Şehitkamil)	404653 kişi
Çocuk Nüfus (0-14 Yaş) (2020) (Şehitkamil)	269202 kişi
Genç Nüfus (15-24 Yaş) (2020) (Şehitkamil)	143608 kişi
Faal Nüfus (15-65 Yaş) (2020) (Şehitkamil)	508047 kişi
Yaşlı Nüfus (65+) (2020) (Şehitkamil)	40163 kişi
Cinsiyet Oranı (Erkek N./Kadın N.) (2020) (Şehitkamil)	412759/404653=1.02
Kaba Doğum Hızı (Gaziantep) (2020)	‰19.2
İşsizlik Oranı (15+) (Türkiye) (2020)	%13.2 (2021/5 ay)
İstihdam Oranı (15+) (Türkiye) (2020)	%42.8
İşgücüne Katılma Oranı (15+) (Türkiye) (2020)	%49.3
Net Okullaşma Oranı Ortaokul (2019) (Gaziantep)	%95.5
Net Okullaşma Oranı Ortaöğretim (2019) (Gaziantep)	%79.4
Net Okullaşma Oranı İlkokul (2019) (Gaziantep)	%94
Net Okullaşma Oranı İlköğretim (2019) (Gaziantep)	%98.1

Kaynak: Türkiye istatistik kurumu, 2021

15

28

1.2. KONUM, ÇEVRESEL İLİŞKİLER VE KENT MERKEZİ İLE ETKİLEŞİM

Planlama alanının içerisinde bulunduğu Şehitkamil İlçesi Gaziantep şehrinin Alleben Deresi ile tabii uzantılarının kuzeyinde kalan bölümü merkez olmak üzere Şehitkamil adıyla, 3398 sayılı Gaziantep İl'i Merkezinde Şehitkamil ve Şahinbey adıyla iki ilçe kurulması hakkındaki kanunla, 20.06.1987 tarihinde kurulmuş ve 19.09.1988 tarihinde de faaliyete geçmiştir.

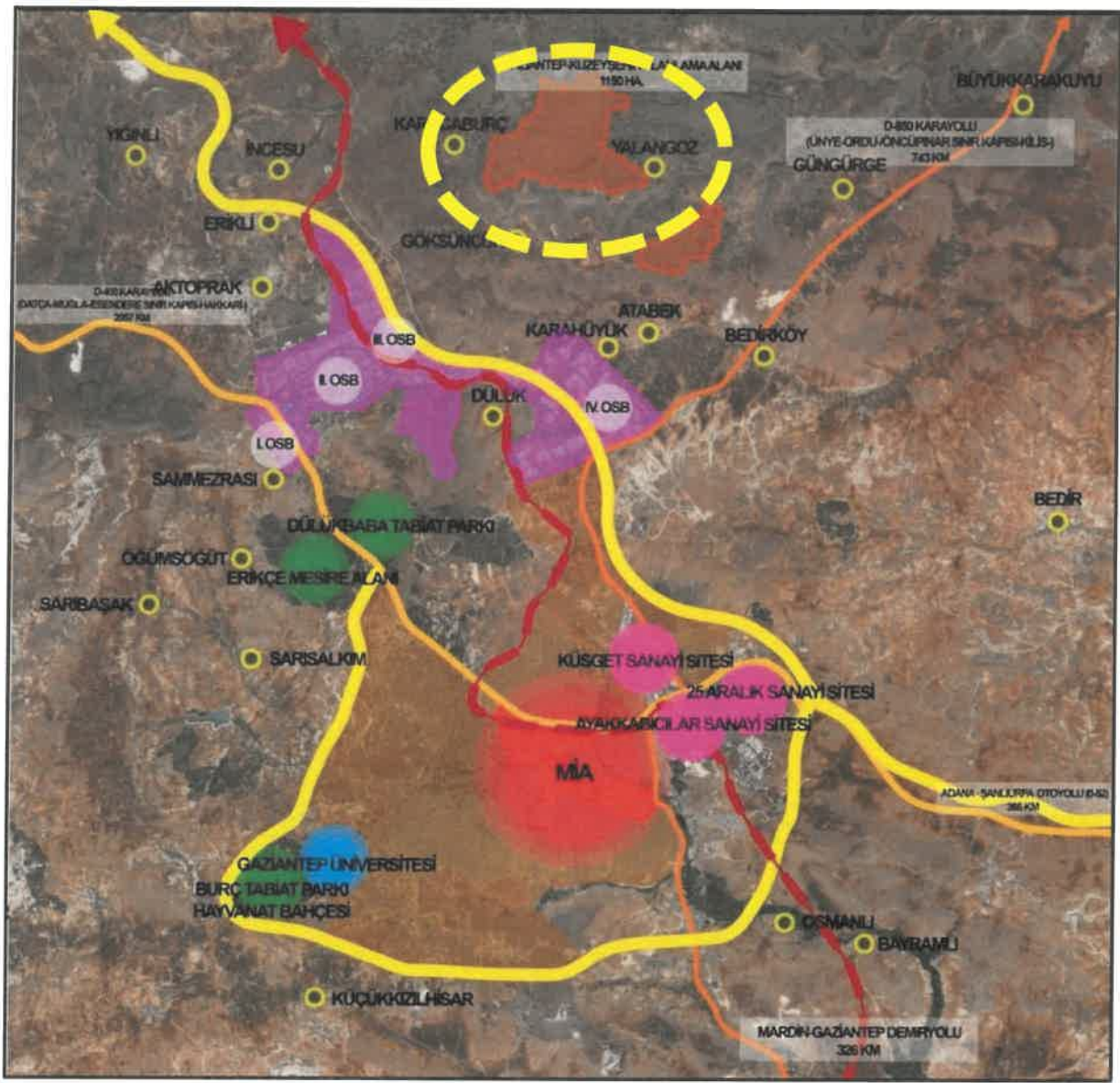
Planlama alanı; Gaziantep İli, Şehitkamil İlçesinde Karacaburç, Karacaören, Yalangöz Ve Dünderli Mahalleleri sınırları içerisinde yer almaktadır.

Harita 34: Planlama Alanı Uydu Görüntüsü

im

SS

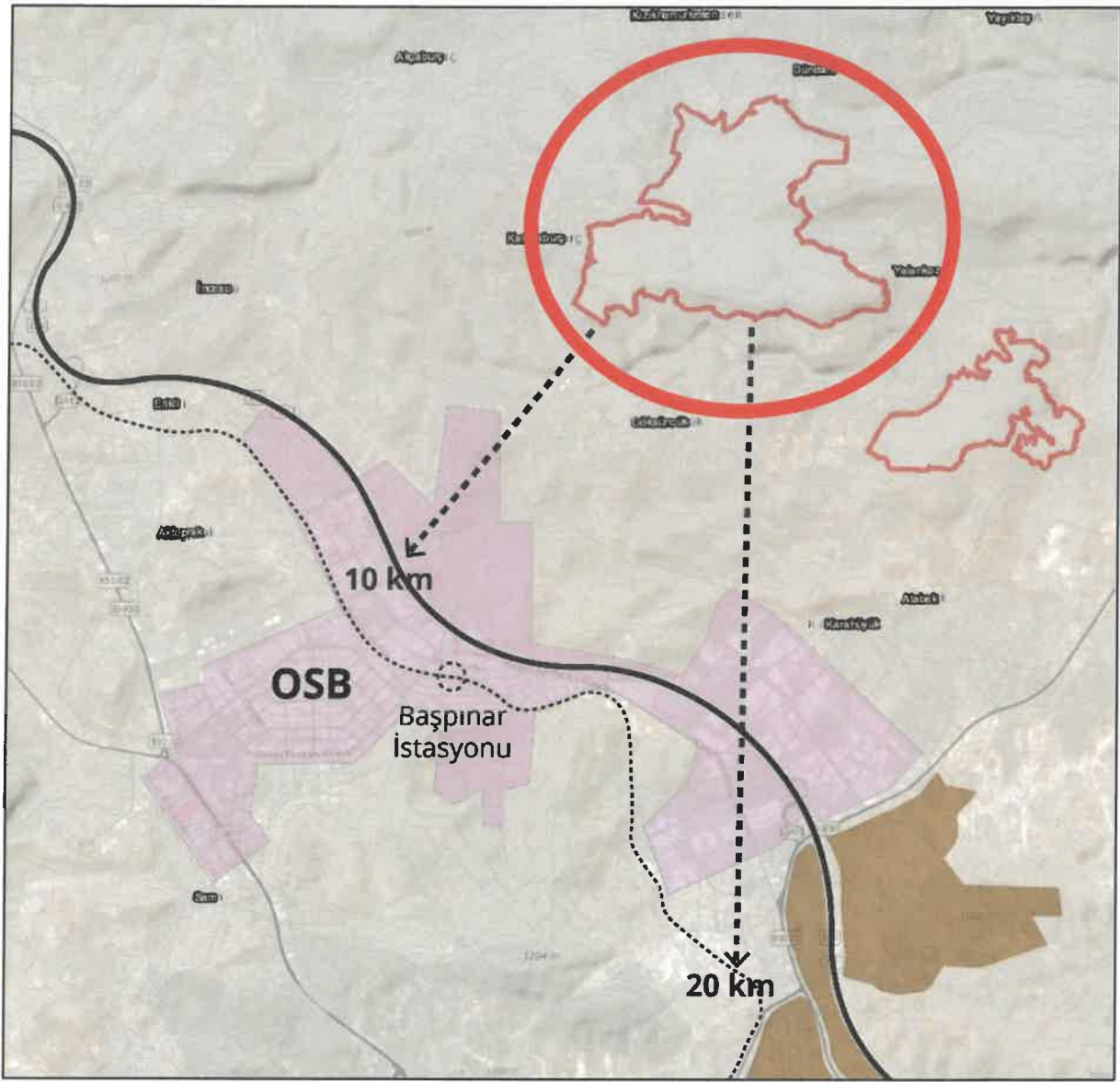
Harita 35: Kuzeyşehir Proje Alanının Gaziantep İçerisindeki Konumu

im

28

Planlama alanı, idari olarak Şehitkamil Kaymakamlığı ve Şehitkamil Belediye Başkanlığı yetki alan sınırları içinde kalmakta olup, ayrıca Gaziantep Valiliği ve Gaziantep Büyükşehir yetki alanı içindedir.

Harita 38: Kuzeyşehir Proje Alanı ve OSB ilişkisi

2. PLANLAMA ALANININ MEKÂNSAL OLUŞUMU

2.1. DOĞAL YAPI

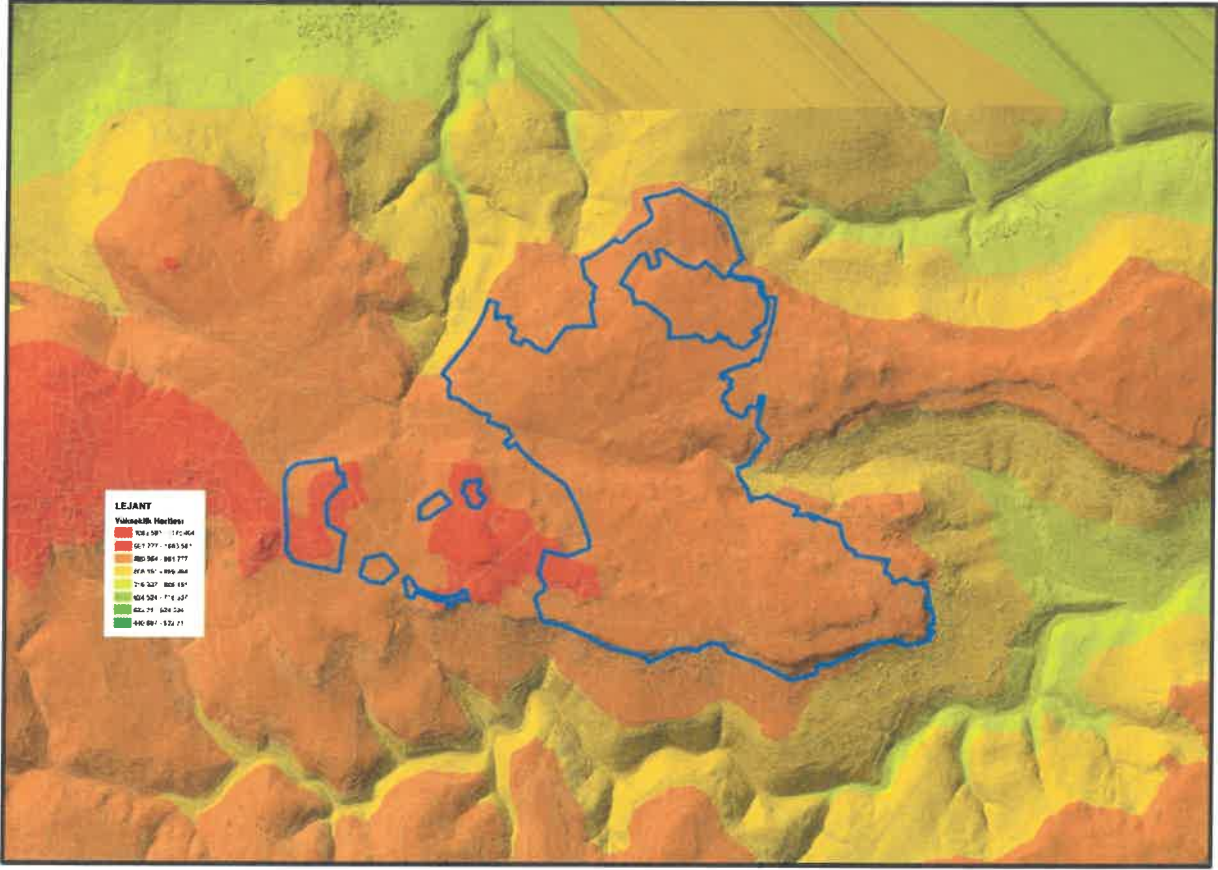
Planlama Alanının genel olarak yüksek rakımda bulunması, doğal havalandırma açısından avantaj sağlamaktadır. Planlama alanının ortasında bulunan vadinin, güneybatı-kuzeydoğu doğrultusunda esen lodos yönünde olması; yerleşmenin havalanması için önemli bir potansiyel oluşturmaktadır.

Alanda vadi tabanları haricinde fiziksel olarak yerleşime engel teşkil edebilecek herhangi bir doğal eşik bulunmaması, yerleşme içerisinde doğal iklimlendirmenin sağlanması açısından önemli bir potansiyeldir.

13

14

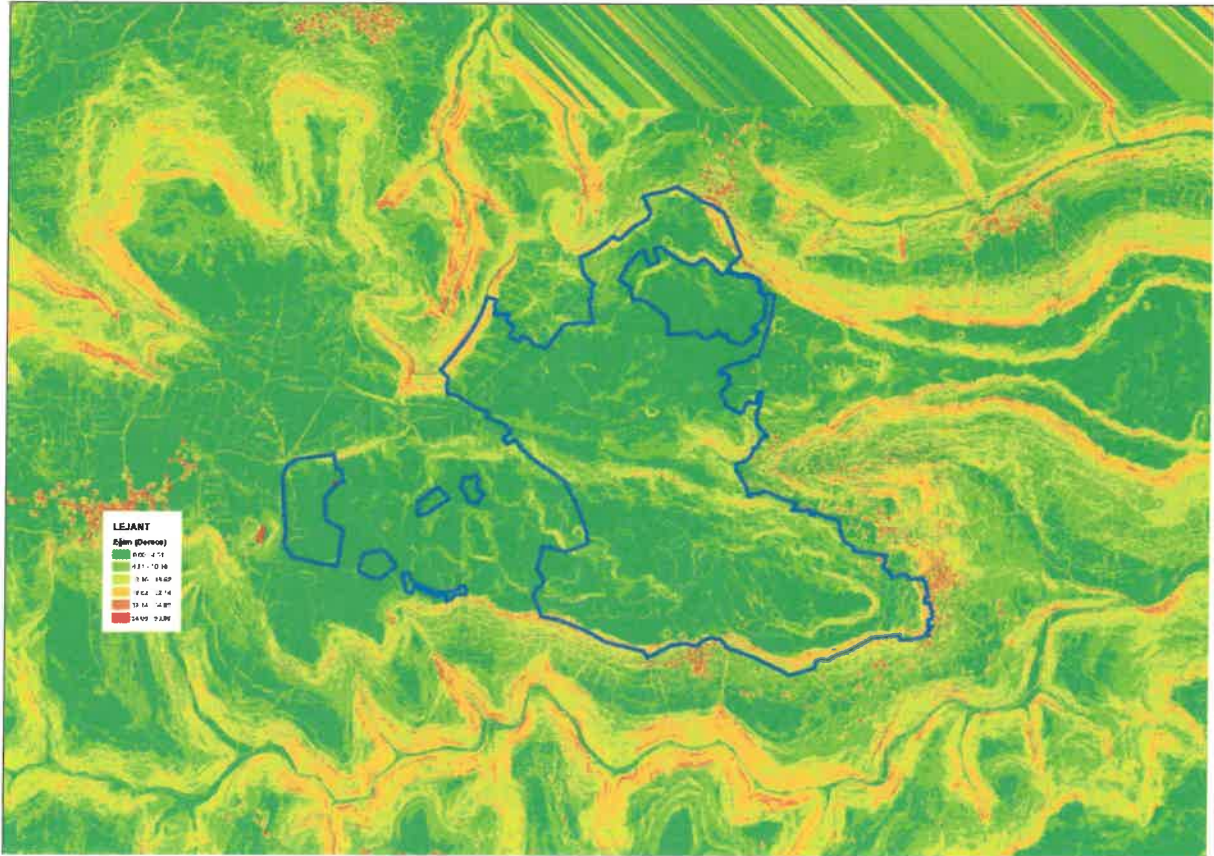
2.1.1. PLANLAMA ALANI YÜKSEKLİK HARİTASI

Harita 39: Kuzeyşehir Proje Alanı Yükseklik Haritası

Planlamaya konu alan 900-1173 metre yükseklikleri arasında yer almaktadır.

2.1.2. PLANLAMA ALANI EĞİM HARİTASI

Harita 40: Kuzeyşehir Proje Alanı Eğim Haritası

Handwritten signatures and initials in blue ink.

2.1.3. PLANLAMA ALANI BAKI HARİTASI

Planlamaya konu alanın bakı haritası yukarıdaki şekilde gibidir.

İlimizde genellikle dalgalı ve engebeli araziler yaygındır. Güneyde Hatay ve Osmaniye sınırını oluşturan Amanos (Nur) Dağları yer almaktadır. Burada tepeler 1527 m.'ye kadar yükselmektedir. İlin diğer dağlık kısmı ise bir yandan Nur Dağları'na paralel, İslahiye İlçesi ile Kilis İli arasında, güneyde Suriye'den başlayıp kuzeyde Kahramanmaraş sınırına ulaşmakta, diğer yandan ise ilin kuzey sınırını Kahramanmaraş ve Adıyaman sınırı boyunca, doğu da Fırat Nehri'ne kadar uzanmaktadır. Buradaki tepelerin yükseklikleri güneyden kuzeye doğru; Dormik Dağı 1250 m., İlkikiz Dağı 1200 m., Kas Dağı 1250 m., Sarıkaya Dağı 1250 m. ve Gülecik Dağı 1400 metredir. Araban ile Yavuzeli İlçeleri arasında bulunan Karadağ'ın yüksekliği ise 950 metredir. Nur Dağları ile arasında kalan bölgede taban araziler yayılmıştır. Doğu kısmında bu dağlardan doğup Fırat Nehri'ne boşalan Karasu ve Merzimen Çayı boyunca vadi tabanı ve etek araziler göze çarpmaktadır. Gaziantep İlının geriye kalan güney ve güneydoğusundaki dalgalı ondüleli arazilerin yanında Barak Ovası olarak anılan doğuda Fırat Nehri, güneyde Suriye sınırı boyunca düz ve hafif meyilli taban araziler yayılmış durumdadır.

GENEL JEOLojİ

ARDIÇLİTEPE FORMASYONU

Genellikle kireçtaşıdan oluşan birimin tanımlaması ve adlanması Terlemez ve diğerleri (1992) tarafından yapılmıştır. Tanımlamanın yapıldığı yer, Kilis ili 25-30 kilometre kuzeyinde Kürüm köyünün 4,5-5 kilometre batısındaki Ardıçlıtepe'dir.

Birim, altta kırıntılı kireçtaşı ve tebeşirli kireçtaşı ardalanması ile başlar. Kireçtaşı, kalın-çok kalın tabakalı, tebeşirli kireçtaşı, beyazımsı-açık sarı-bej renkli, orta-kalın tabakalı, gevşek dağılgan, nadir faunalıdır. Üste doğru tamamen açık sarı-gri-bej renkli, kalın-çok kalın tabakalı yer yer tabakasız, sert sağlam, gözenekli, erime boşluklu, mikro ve makro faunalı, sarı-kahve-siyah renkli, mercek ve yumru halinde çörtlü kireçtaşıdan oluşan birim 'Karbonat düzlüğü ile Açık platform" mikrofasiyes ortamında çökelmiştir. Formasyonun kalınlığı genellikle 50-200 metre arasında değişmekte ve Aslansuyu Formasyonu üzerin dereceli geçişli bir dokanakla gelmektedir (şekil 2). Üzerinde ise Gaziantep Formasyonu uyumlu bir dokanakla yer almaktadır.

Formasyonu oluşturan kireçtaşlarından derlenen örneklerde Nummulites Cf. Fabianii (PREVER), Nummulites chavannesi DE LA HARPE, Nummulites striatus BRUGUIERE, Halkyardia minima LIEBUS, Chapmanina gassinensis SILVESTRI, Sphaerogypsina globulus REUS, Baculogypsinoidea tetroedra GUMBEL, Fabiania cassis (OPPENHEIM), Eoropertla magna LE CALVEZ (Terlemez ve diğerleri 1992' den) saptanmış olup, bu fosillere göre formasyon Orta Eosen (Lutesiyen)- Üst Eosen (Priyaboniyen) yaşıdır.

GAZİANTEP FORMASYONU

Killi kireçtaşı, kireçtaşı ve tebeşirden oluşan bu birimin tanımlaması ve adlamasını ilk olarak Wilson ve Krummenacher (1957) tarafından yapılmıştır.

Formasyon, yumuşak topoğrafya gösteren killi kireçtaşı ve tebeşirli kireçtaşı şeklinde yüzeylenmektedir. Bazı yerlerde ise bu killi ve tebeşirli kireçtaşları yerine kalın tabakalı kireçtaşları yer almaktadır. Killi kireçtaşları beyazımsı gri-krem-kirli sarı renkli, ince-orta tabakalı, çok az çört yumruludur. Kireçtaşları ise gri-bej-sarımsı gri renkli, orta-kalın yer yer çok kalın tabakalı, taneli yapılı, bol bentik fosilli, yer yer alg ve mercanlıdır. Killi kireçtaşları, tebeşirli kireçtaşları "Havza kenarı veya derin shelf kenarı" mikrofasiyes ortamında kireçtaşları ise "çalkantılı sığ su" mikrofasiyes ortamında çökelmişlerdir. Formasyonun kalınlığı 100-250 metre arasında değişmekte ve Ardıçlıtepe Formasyonu üzerine uyumlu bir dokanakla gelmektedir. Üzerinde ise Fırat Formasyonu uyumlu bir dokanakla, Yavuzeli Bazaltı uyumsuz bir dokanakla yer almaktadır. Formasyondan derlenen örneklerde Terlemez ve diğerleri 1992 tarafından saptanmış olup, bu fosillere göre formasyon Üst Eosen (Priyaboniyen)-Alt Oligosen (Stampiyen) yaşıdır.

FIRAT FORMASYONU

Yer yer resifal karakterli kireçtaşlarından oluşan birim, ilk defa Maxon ve Tromp (Tuna,1973'den) Midyat Formasyonunun bir üyesi (Fırat Üyesi) olarak adlandırmışlardır. Formasyon, altta krem-beyazımsı-kirli sarı renkli, orta-kalın tabakalı, yer yer tabakasız kireçtaşları ile başlamakta, bunların üzerine kirli sarı renkli, orta-kalın tabakalı, bol çört yumru ve bol fosil

MY

RS

kavkılı kireçtaşı gelmektedir. En üst bölümünü ise beyazımsı krem-kirli sarı renkli, kalın-çok kalın tabakalı, az çört yumrulu, bol ekinid, ostrea, gastropod ve lamellili biyoklastik kireçtaşları oluşturmaktadır. Birimi oluşturan kireçtaşları “çalkantılı sığ su” mikrofasiyes ortamında çökelmiştir. Formasyonun kalınlığı 0-150 metre arasında değişmekte ve Gaziantep Formasyonu üzerine uyumlu bir dokanakla gelmektedir. Üzerinde ise şelmo Formasyonu ve Yayuzeli Bazaltı açılı uyumsuz bir dokanakla yer almaktadır.

ŞELMO FORMASYONU

Çakıltası, kumtaşı, şeyl ve çamurtaşı ardalanmalı akarsu çökelleri ile kumtaşı, çakıllı marn, şeyl ve tüfitli göl çökellerinden oluşan bu birim, Yoldemir (1987) tarafından adlandırılmıştır. Formasyon, kumtaşı, kıltaşı, çamurtaşı, silttaşı ile bunların arasında yer alan çakıltılarından, bazı bölümleri ise kumtaşı, çakıllı marn ve şeyl, tüfit ve killi kireçtaşlarından oluşmaktadır. Bu iki bölümün yüzeylemeleri birlikte izlenebildiği gibi birbirinden bağımsız olarak da, harita alanında görmek mümkündür. Bu iki bölüm birlikte olduğu yerlerde, birbirleriyle yanıl ve dikey geçişlidir. Birimin kalınlığı pek fazla olmayıp 0-75 metre arasında değişmekte ve Fırat Formasyonu üzerine açılal uyumsuzlukla gelmektedir. Üzerinde ise Yavuzeli Bazaltı açılal uyumsuz bir dokanakla yer almaktadır. Birimin yaşını belirleyecek fosiller saptanamamıştır. Stratigrafik konumuna göre, en üst düzeyin yaşı Alt Miyosen (Burdigaliyen) olan Fırat Formasyonu üzerine açılal uyumsuzlukla gelmesi ve Üst Miyosen yaştaki Yavuzeli Bazaltı tarafından örtülmesi nedeniyle formasyonun yaşı büyük olasılıkla Orta-Üst Miyosen’dir.

YAVUZELİ BAZALTI

Bazalt Lavından oluşan bu birim, Yoldemir (1987) tarafından adlandırılmıştır. Tanımlama ve adlaması harita alanı dışında, Yavuzeli İlçesi dolayında yapılmıştır. Tuna (1973) birimi Karacadağ Bazaltı olarak adlamıştır.

Yavuzeli Bazaltı, genelde kırmızımsı-koyu kahve-koyu gri ve siyahımsı renkli, tabakasız, yer yer çok kalın tabakalı, gözenekli, gözenekleri kalsit dolgulu lav akıntısından oluşmaktadır. Ayrıca bu lav akıntısının altında yer yer aglomera ve tuf yüzeylemeleri yer almaktadır. Bu piroklastikler özellikle Gaziantep-Kilis yolunun Kilis’e yakın kesimlerinde izlenmektedir. Bazaltların hangi mekanizma ile oluştuğunu ve çıkış alanlarını belirleyecek bir çalışma tarafımızdan yapılmamıştır. Bölgede daha önce çalışmış araştırmacıların, bu konu ile ilgili çeşitli görüşleri vardır. Kimisi bu bazaltların oluşumunu Doğu Anadolu Fayı ile ilişkili fay slstemine, kimisi bölgede Orta Miyosen’de başlayan sıkışma nedeniyle oluşan açılımlara bağlamaktadır. Bazaltların kalınlığı 0-50 metre arasında değişmekte ve özellikle şelmo Formasyonu ve endisinden daha yaşlı diğer birimler üzerine açılal bir uyumsuzlukla gelmektedir.

ESKİ ALÜVYON

Genellikle nehirlerin eski yataklarında ve yüksek tepelerle çevrili ovalarda gevşek tutturulmuş çakıl, kum ile çamurtaşından oluşur. Bu birikintiler üzerinde tarım yapılmakta ya da kum ve çakıl deposu olarak inşaatta kullanılmaktadır.

ALÜVYON

Büyük akarsuların vadilerinde ve düzlüklerinde, tutturulmamış çakıl, kum ve çamur depolarıdır.

u

28

HARİTA BİRİMLERİNİN AÇIKLAMASI
DESCRIPTION OF MAP UNITS

Eski alüvyon
Old alluvium

Yuvuzeli bazaltı; bazalt ve piroklastik kayalar
Yuvuzeli basalt; basalt and pyroclastic rocks

Fırat formasyonu; reefal kireçtaşı
Fırat formation; reefal limestone

Gaziantep formasyonu; kireçtaşı, kıl kireçtaşı, tabakalı kireçtaşı
Gaziantep formation; limestone, clayey limestone, chalky limestone

Ardeştep formasyonu; kireçtaşı
Ardeştep formation; limestone

Aslansuyu formasyonu; kireçtaşı, tabakalı kireçtaşı, çört yumruklu kireçtaşı
Aslansuyu formation; limestone, chalky limestone, limestone with chert nodules

Harita 42: İnceleme Alanı ve yakın Çevresinin 1/100.000 Ölçekli Jeoloji Haritası (Erentöz C. 1962 MTA.)

W

24

V.1.1 Stratigrafi

İnceleme alanının ve yakın çevresinin stratigrafik kesiti aşağıda verilmiştir. İnceleme alanı Gaziantep ilinin genelinde görüldüğü gibi Gaziantep formasyonunun olarak adlandırılan krem renkli killi kireçtaşı ve grimsi kahverenkli yer yer bloklu aralarında kil dolguları bulunan Yavuzeli Bazaltı olarak adlandırılan birimlerden oluşmaktadır.

KRETAŞE	T E R S İ Y E R										KUVA.	SİSTEM					
	ÜST KRETASE		PALEOSEN		E O S E N		OLİGOSEN		MİYÖSEN				Çand.	SERİ			
Benomaniyen-Santoniyen	Maastrichtiyen	ALT	ORTA	ORTA	ORTA	ORTA	ORTA	ORTA	ORTA	ORTA	ORTA	KAT	GRUP	FORMAS.	SİMGESİ	KAYA TÜRÜ	AÇIKLAMALAR
		ALT	ORTA	ORTA	ORTA	ORTA	ORTA	ORTA	ORTA	ORTA	ORTA	ORTA					
Hemank	Bozova	Karadut	Germav	Beşirli	Cengiz	Aslansuyu	Ardıcık	Gaziantep	Fazal	Şalın	Yavuzeli	Tı	Tı	Tı	Tı	Tı	Tı
Kb	Kh	Kka	Kgg	Tb	Tc	Ta	Tat	Tmg	Tmf	Tı	Tı	Tı	Tı	Tı	Tı	Tı	Tı
AÇIKLAMALAR																	
Cie, Ca, Esia alüvyon, alüvyon, çakıllı, çamurlu.																	
Ty: Yavuzeli Bazaltı, siyah, akma yapıları yer yer tuf ara katlı.																	
Tc: Şelge Formasyonu, çakıllı, kumtaşı, şeyl, tuff, mam aralması.																	
Tmf: Gaziantep Formasyonu, kırmızı renge, masif çok kalın tabakalı, çört yumurtlu resifal kireçtaşı.																	
Tmg: Gaziantep Formasyonu, killi kireçtaşı ve tebeşirli kireçtaşı aralması, aralarında kireçtaşı yüzeyleri var. Çok az çört yumurtlu.																	
Tat: Ardıcık Formasyonu, gri bej renkte, çok kalın tabakalı ve fosilli kireçtaşı.																	
Ta: Aslansuyu Formasyonu, killi ve çakıllı kireçtaşı ile beşir, üstte doğru tebeşirli kireçtaşı, en üstte tebeşirli geçir. Her düzeyi yer yer çörtlüdür.																	
Tc: Cengiz Formasyonu, yegitimsi ve mavimsi aglomera.																	
Tb: Beşirli Formasyonu, killi kireçtaşı ve mam aralması.																	
Kgg: Germav Formasyonu, alt bölümleri boz mam ve killi kireçtaşı, üst bölümleri marmar ve kumtaşı, çakıllı, tebeşirli kireçtaşı ara düzeylerinden oluşur.																	
Kka: Karadut Kamaştığı, silisli kireçtaşı, çört, silisli şeyl, çört kireçtaşı ve çeşitli cins biotitler.																	
Kb: Bozova Formasyonu, killi kireçtaşı, yer yer sert mam zindinde, üst bölümü bitimsi, bol limonit lekelere içermektedir.																	
Kh: Hasanköy Formasyonu, kireçtaşı, dolomitli kireçtaşı, killi, çört, fosil kavil kireçtaşı ve dolomit aralması.																	

Şekil 2. Gaziantep L24 paftası genelleştirilmiş dikme kesiti.

Harita 43: İnceleme Alanı ve Yakın Çevresinin Jeolojik Genelleştirilmiş Dikme Kesiti (MTA yayınları)

31

V.1.2. Yapısal Jeoloji

Bölgede yüzeylenen allokon kaya birimleri, bölgeye Maastrichtiyen'de yerleşmiş olan ve karmaşık bir istif gösteren kaya topluluklarıyla temsil edilir. Bu birimler genellikle serpantin, volkanik kaya, kumtaşı, silisli şeyl, killi kireçtaşı, radyolarit ve yabancı bloklardan oluşan Karadut ve Koçali karmaşıkları ile bunları tektonik olarak üzerleyen ofiyolit napından ibarettir.

Otokton birimler maastrichtiyen – Alt Miyosen yaşlı ve yaklaşık 1800 m kalınlıkta bir istifte temsil edilir. İstif tabanda Maastrichtiyen – Alt Paleosen yaşlı, çakıltası, kumtaşı ve kumlu kireçtaşından oluşan Besni formasyonu ile başlar. Bu birim uyumlu olarak kumtaşı ve killi kireçtaşı ara katkılı marndan oluşan Germav formasyonu tarafından izlenir. Orta Paleosen – Alt Eosen yaşlı yanal ve düşey geçişli iki birim, çakıllı kireçtaşı ve marn ardalanmasından ibaret Beşenli formasyonu yerel bir uyumsuzlukla önceki birimleri üzerler.

Altan üste doğru; AltEosen yaşlı, çakıltası, kumtaşı ve çakıllı marn – kireçtaşından oluşan Gerciş formasyonu; Eosenyaşlı, killi çakıllı marn ve çakıllı kireçtaşından oluşan Ardıçlı tepe formasyonu ve dolomitik –çörtlü kireçtaşından oluşan Hoya formasyonu; Üst Eosen – Oligosen yaşlı, kireçtaşı ile tebeşirli kireçtaşından oluşan Gaziantep formasyonu ve Oligosen - Alt Miyosen yaşlı resifal kireçtaşından oluşan Fırat formasyonu yerel bir uyumsuzlukla önceki birimleri izler, Ort – Üst Miyosen akarsu – göl çökellerinden oluşan Şelmo Formasyonu, Üst Miyosen yaşlı Yavuzeli Bazaltı ve Pliyosen akarsu – göl çökellerinden oluşan Harabe formasyonu yaşlı birimler üzerinde uyumsuz olarak yer alırlar.

V.2. İnceleme Alanının Jeolojisi

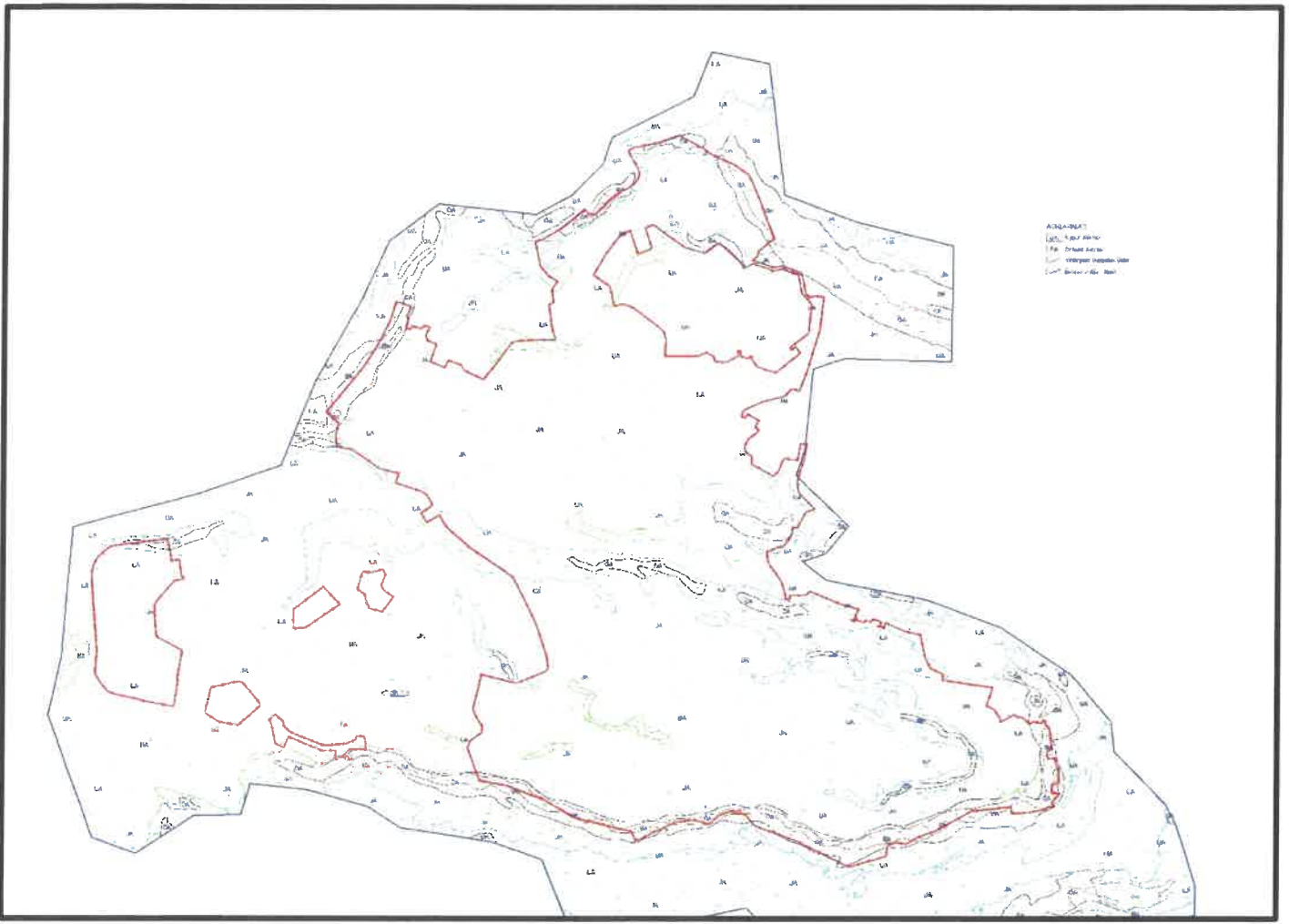
İnceleme alanında; 80 adet 10 metre derinliğinde olmak üzere toplam 800 metre temel sondajı açılmış ve sondajlarda temel zeminin killi kireçtaşından ve bazalt birimlerinden oluştuğu belirlenmiştir.

İnceleme alanının Dünderlı, Karacaören, Övündük ve Yalangoz köylerinin yerleşim alanları ve çevresi grimsi kahverenkli yer yer bloklu yapıda olan ve aralarında kil dolgular bulunan bazalt biriminden, Karacaören ve Yalangoz köylerinin yerleşim alanının güney kesimi ile övündük köy yerleşim alanının güneybatı kısımları ise; sarımsı krem renkli kırıklı ve çatlaklı, yüzeye yakın kısımları altere olmuş killi tebeşirli kireçtaşı biriminden oluşmaktadır.

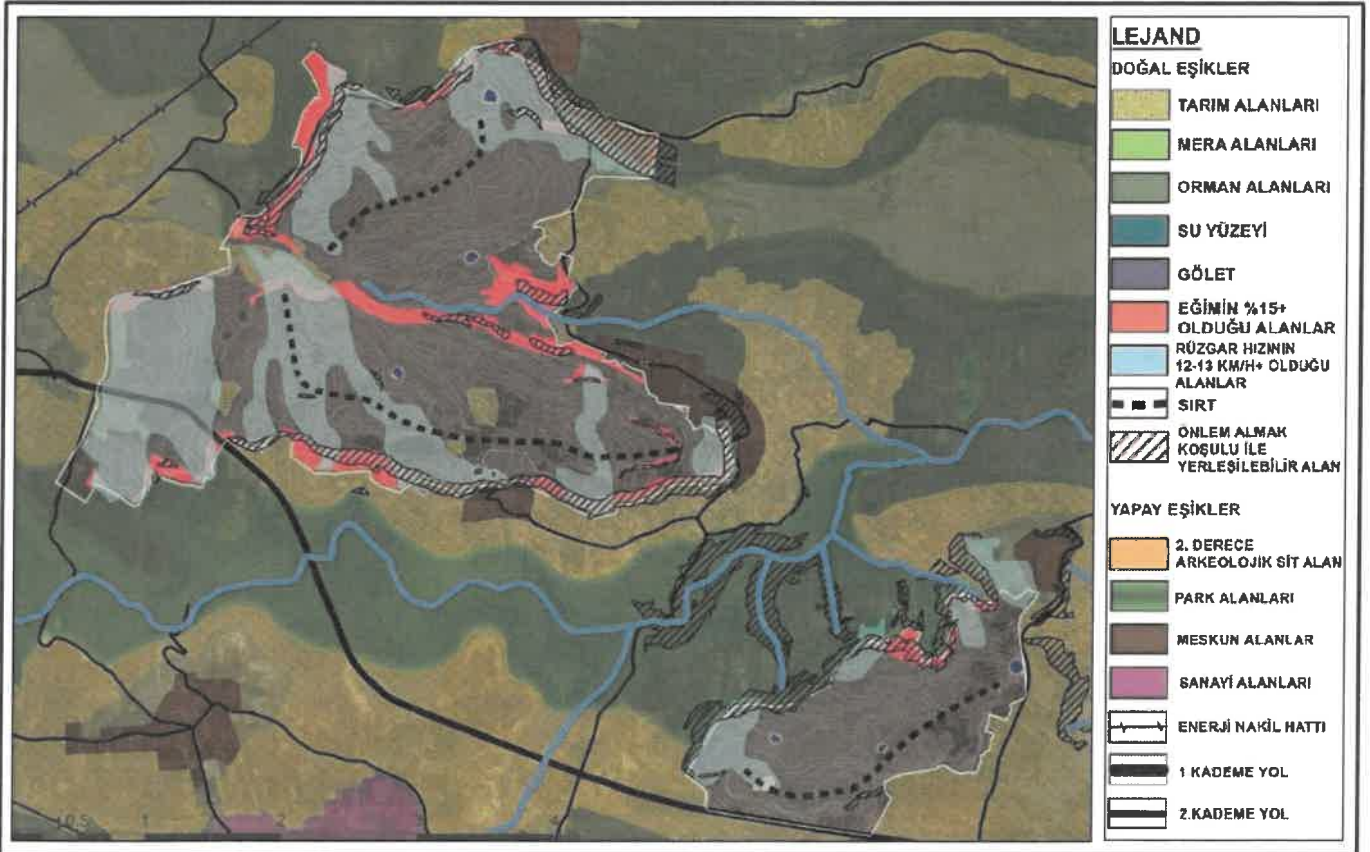
Yapılan jeolojik gözlemler sonucunda bazalt biriminde açılan sondajlarında, litoloji genel olarak; 0–0.50 m arası nebati toprak, 0.50–10.00 m arası Yavuzeli Bazaltı olarak tanımlanan, grimsi kahverenkli yer yer bloklu yapıda olan sert, kırılğan yapıdan oluşmuş, kireçtaşı biriminde açılan sondajlarda, 0–0.50 m arası nebati toprak, 0.50–10.00 m arası Gaziantep Formasyonu olarak adlandırılan killi tebeşirli kireçtaşından oluştuğu görülmüştür. Bu kireçtaşlarında çatlak, yarık ve kırık gibi yapısal unsurlar yer yer gözlemlenmekte olup bu gözenekler devamlılığı olmayan ve düzensiz yönlenmelidir. Kireçtaşı genel olarak iyi-orta sertliktedir birim üzerinde suların oluşturduğu bozuşmalar gözlenmektedir. Bozuşma yüzeyleri kırmızı kahverengidir.

im

24

Harita 44: İnceleme Alanı ve Yakın Çevresinin Jeolojik Etüd Analizi

Harita 45: İnceleme Alanı ve Yakın Çevresinin Eşik Analizi

im

Çalışma kapsamında, çalışma alanını yerleşime uygunluk açısından değerlendirebilmek için; arazi, laboratuvar ve büroda yapılan tüm çalışmalardan, analizlerden ve tüm mevcut derlenmiş bilgiler ile yeni elde edilen bilgiler ışığında hazırlanan jeoloji haritalarından yararlanılmıştır. Bu kapsamda, yerleşime uygunluk durumunu etkileyebilecek unsurlar belirlenmiş ve bu unsurlar altlık haritalar ile pekiştirilerek uygunluk durumu araştırılmıştır.

Altlık haritaları da hazırlanmış olan ve aşağıda sıralanan mühendislik problemleri ile ilgili uygunluk değerlendirmesi için dikkate alınmıştır.

- Sıvılaşma tehlikesi
- Mühendislik sorunları (taşıma gücü, şişme, oturma, zemin büyütmesi vb)
- Diğer mühendislik sorunları (Yumuşak zeminler, aşırı ayrılmış kaya vb)

Bu değerlendirilmenin ardından, haritalar hazırlanmış olup, bu haritalar doğrultusunda oluşturulan jeolojisi haritasından da yerleşime uygunluk haritaları üretilmiştir. İnceleme alanı ve yakın çevresinin genel jeolojisini; Kireçtaşı ve Bazalt birimleri oluşturmaktadır. Bu birimler inceleme alanını ve yakın çevresinde mostralar halinde bulunmaktadır.

İnceleme alanında bulunan ve temel zeminini oluşturacak birimler Kaya Kütlesi Tanımlama Kriterlerine göre kütle yapısı masif, süreksizlik yüzey koşulu zayıf ve orta ve kalın tabakalı beyaz-krem renkli killi kireçtaşı içeren birim Gaziantep Formasyonu ve grimsi kahverenkli yer yer bloklu yapıda olan ve aralarında kil dolgular bulunan bazalt biriminden olarak tanımlanır.

Yürütülen çalışmalar sonucu elde edilen morfolojik, jeolojik, jeofizik, hidrojeolojik, jeoteknik parametreler göz önüne alınarak inceleme alanı uygun olarak ve önlemleri alan olmak üzere iki alt gruba ayrılmıştır.

XII.1. Uygun Alanlar(UA)

XII.1.1.Uygun Alan (UA-2): (Kaya Ortamlar)

İnceleme alanında bulunan kireçtaşı ve bazalt biriminin; morfolojik ve jeolojik özellikleri itibari ile heyelan çığ düşmesi, çökme, kaya düşmesi, su baskını ve benzeri doğal afet riski taşımayan, sıvılaşma, farklı oturma yönünden mühendislik problemleri bulunmayan ve eğimin 0-20 derece arasında olduğu alanlar yerleşim açısından **Uygun Alan (UA-2)** olarak belirlenmiş ve yerleşime uygunluk haritasında **'UA-2'** sembolü ile gösterilmiştir.

İM

28

XII.2. Önlemler Alanlar (ÖA)

Önlemler alanlar; Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilite Sorunlu Alanlar ve Önlem Alınabilecek Nitelikte Kaya Düşmesi Sorunlu Alanlar olmak üzere iki grupta değerlendirilmiştir.

XII.2.1.Önlemler Alan (ÖA-2.1): Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilite Sorunlu Alanlar

İnceleme alanında bulunan kireçtaşı ve bazalt birimlerinde topoğrafik eğimin 20-30 derece arasında bulunan alanlar bol kırıklı çatlaklı, yer yer ayrılmış ve yer yer bloklu litolojik yapıda olması nedeniyle kazılarda stabilite problemi olması beklenebilir. Söz konusu nedenlerden ötürü bu alanlar yerleşime uygunluk açısından değerlendirildiğinde **Önlemler Alan (ÖA-2.1)** olarak belirlenmiş ve yerleşime uygunluk haritasında 'ÖA-2.1' sembolü ile gösterilmiştir. Bu alanlarda (ÖA-2.1) aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

-Temel açma yol yapım kazıları vs. işlerinde stabilite problemi yaşanabileceğinden dolayı, gerekli mühendislik tedbirlerinin alınması.

-Temel alanı kazı şevleri vs. atmosferik koşullara uzun süre maruz kalacak şekilde açık bırakılmamalı, şevler istinat duvarları ile desteklenmeli, inşaat aşamasına çabuk geçilmelidir.

- Kırıklı çatlaklı serbest bloklu kaya kütlelerinin tehlike oluşturmaması için; Kayaların yerinde ıslahı, düşebilecek kaya kütlelerinin temizlenmesi, ortadan kaldırılması, Kayaların tutunabilmesi için hendek vs istinat duvarı yapılmalı gerekli mühendislik tedbirleri alınmalıdır.

-Yapılaşma esnasında her bir yapı için, temele sızabilecek yüzey ve atık sularının çökmeye ve taşıma gücü kaybına neden olmaması için doğal yapı ve meyiller göz önünde bulundurularak bu suları temel tabanından uzaklaştıracak temel ve çevre drenajı yapılmalıdır.

-Yapılaşma esnasında her bir yapı için; statik projelerine esas teşkil edecek detaylı zemin etütleri yapılmalıdır.

XII.2.2.Önlemler Alan (ÖA-2.2): Önlem Alınabilecek Nitelikte Kaya Düşmesi Sorunlu Alanlar

İnceleme alanında bulunan kireçtaşı ve bazalt birimlerinde topoğrafik eğimin 30-40 derece arasında bulunan alanlar bol kırıklı çatlaklı ve serbest bloklu litolojik yapıda olması nedeniyle kazılarda Kaya Düşmesi problemi olması beklenebilir. Söz konusu nedenlerden ötürü bu alanlar yerleşime uygunluk açısından değerlendirildiğinde **Önlemler Alan (ÖA-2.2)** olarak belirlenmiş ve yerleşime uygunluk haritasında 'ÖA-2.2' sembolü ile gösterilmiştir. Bu alanlarda (ÖA-2.2) aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

MS

- Kırıklı çatlaklı serbest bloklu kaya kütlelerinin tehlike oluşturmaması için; Kayaların yerinde ıslahı, düşebilecek kaya kütlelerinin temizlenmesi, ortadan kaldırılması, Kayaların tutunabilmesi için hendek vs istinat duvarı yapılmalı gerekli mühendislik tedbirleri alınmalıdır.

-Temel açma yol yapım kazıları vs. işlerinde stabilite problemleri yaşanabileceğinden bu hususta gerekli mühendislik tedbirlerinin alınması,

- Temel alanı, kazı şevleri vs. atmosferik koşullara uzun süre maruz kalacak şekilde açık bırakılmamalı, şevler istinat duvarı ile desteklenmeli, inşaata çabuk geçilmelidir.

-Yapılaşma esnasında her bir yapı için, temele sızabilecek yüzey ve atık sularının çökmeye ve taşıma gücü kaybına neden olmaması için doğal yapı ve meyiller göz önünde bulundurularak bu suları temel tabanından uzaklaştıracak temel ve çevre drenajı yapılmalıdır.

-Yapılaşma esnasında her bir yapı için; statik projelerine esas teşkil edecek detaylı zemin etütleri yapılmalıdır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

1. İnceleme alanının Dünderlı, Karacaören, Övündük ve Yalangoz köylerinin yerleşim alanları ve çevresi grimsi kahverenkli yer yer bloklu yapıda olan ve aralarında kil dolgular bulunan bazalt biriminden, Karacaören ve Yalangoz köylerinin yerleşim alanının güney kesimi ile övündük köy yerleşim alanının güneybatı kısımları ise; sarımsı krem renkli kırıklı ve çatlaklı, yüzeye yakın kısımları altere olmuş killi tebeşirli kireçtaşı biriminden oluşmaktadır.

2. Yapılan sondajlardan alınan numuneler; Gaziantep Ultra Yapı Malzemeleri Ve Kalite Kontrol Beton Laboratuvarı San. Tic. Ltd. Şti'nde tek eksenli basınç deneyi, birim hacim ağırlığı ve su emme deneylerine tabii tutulmuştur. Laboratuardan alınan sonuçlar ışığında kaya özellikleri ayrıntılı bir şekilde rapor ekinde sunulmuştur.

3. Yapılan çalışmalar sonucu elde edilen morfolojik, jeolojik, jeofizik, hidrojeolojik, jeoteknik parametreler göz önüne alınarak inceleme alanı uygun olarak ve önlemleri alan olmak üzere iki alt gruba ayrılmıştır.

19

19

b.2.Önemli Alan (ÖA-2.2): Önlem Alınabilecek Nitelikte Kaya Düşmesi Sorunlu Alanlar

İnceleme alanında bulunan kireçtaşı ve bazalt birimlerinde topoğrafik eğimin 30-40 derece arasında bulunan alanlar bol kırıklı çatlaklı ve serbest bloklu litolojik yapıda olması nedeniyle kazılarda Kaya Düşmesi problemi olması beklenebilir. Söz konusu nedenlerden ötürü bu alanlar yerleşime uygunluk açısından değerlendirildiğinde **Önemli Alan (ÖA-2.2)** olarak belirlenmiş ve yerleşime uygunluk haritasında 'ÖA-2.2' sembolü ile gösterilmiştir. Bu alanlarda (ÖA-2.1) aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

- Kırıklı çatlaklı serbest bloklu kaya kütlelerinin tehlike oluşturmaması için; Kayaların yerinde ıslahı, düşebilecek kaya kütlelerinin temizlenmesi, ortadan kaldırılması, Kayaların tutunabilmesi için hendek vs istinat duvarı yapılmalı gerekli mühendislik tedbirleri alınmalıdır.
- Temel açma yol yapım kazıları vs. işlerinde stabilite problemleri yaşanabileceğinden bu hususta gerekli mühendislik tedbirlerinin alınması,
- Temel alanı, kazı şevleri vs. atmosferik koşullara uzun süre maruz kalacak şekilde açık bırakılmamalı, şevler istinat duvarı ile desteklenmeli, inşaata çabuk geçilmelidir.
- Yapılaşma esnasında her bir yapı için, temele sızabilecek yüzey ve atık sularının çökmeye ve taşıma gücü kaybına neden olmaması için doğal yapı ve meyiller göz önünde bulundurularak bu suları temel tabanından uzaklaştıracak temel ve çevre drenajı yapılmalıdır.
- Yapılaşma esnasında her bir yapı için; statik projelerine esas teşkil edecek detaylı zemin etütleri yapılmalıdır.

4. İnceleme alanında bulunan birimlerin Zemin Grubu (AİGM 1996)' ya göre "**B**" Yerel Zemin Sınıfları (AİGM 1996)'ye göre **Z2**'dir. Spektrum Karakteristik Periyodu **TA(s)=0.15** ve **TB(s)=0.40** olarak alınmalıdır. Ana kayaç **Kireçtaşı** (Beyaz-Krem Renkli Sedimanter Kayaç) ve **Bazalt** (Grimsi kahverenkli volkanik kayaç) olarak belirlenmiştir.

5. İnceleme alanında açılan temel sondajlarında yeraltı suyuna rastlanmamıştır. Yer altı suyu bakımından; önceden yapılmış jeolojik araştırmalar ve çevrede açılan su kuyularından elde edilen verilere göre inceleme alanı sınırları içerisinde ortalama statik seviye 100-200 m olarak tespit edilmiştir.

6. İnceleme alanının da ve yakın çevresinde mevsimsel akışlara bağlı olarak debisi değişen kuru dere yatakları bulunmaktadır. Söz konusu alan imara açılmadan önce D.S.İ'den görüş alınmalıdır.

im

25

a. Uygun Alanlar(UA)

Uygun Alan (UA-2): (Kaya Ortamlar)

İnceleme alanında bulunan kireçtaşı ve bazalt biriminin; morfolojik ve jeolojik özellikleri itibari ile heyelan çığ düşmesi, çökme, kaya düşmesi, su baskını ve benzeri doğal afet riski taşımayan, sıvılaşma, farklı oturma yönünden mühendislik problemleri bulunmayan ve eğimin 0-20 derece arasında olduğu alanlar yerleşim açısından **Uygun Alan (UA-2)** olarak belirlenmiş ve yerleşime uygunluk haritasında 'UA-2' sembolü ile gösterilmiştir.

b. Önemli Alanlar (ÖA)

Önemli alanlar; Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilite Sorunlu Alanlar ve Önlem Alınabilecek Nitelikte Kaya Düşmesi Sorunlu Alanlar olmak üzere iki grup altında değerlendirilmiştir.

b.1.Önemli Alan (ÖA-2.1): Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilite Sorunlu Alanlar

İnceleme alanında bulunan kireçtaşı ve bazalt birimlerinde topoğrafik eğimin 20-30 derece arasında bulunan alanlar bol kırıklı çatlaklı, yer yer ayrılmış ve yer yer bloklu litolojik yapıda olması nedeniyle kazılarda stabilite problemi olması beklenebilir. Söz konusu nedenlerden ötürü bu alanlar yerleşime uygunluk açısından değerlendirildiğinde **Önemli Alan (ÖA-2.1)** olarak belirlenmiş ve yerleşime uygunluk haritasında 'ÖA-2.1' sembolü ile gösterilmiştir. Bu alanlarda (ÖA-2.1) aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

-Temel açma yol yapım kazıları vs. işlerinde stabilite problemi yaşanabileceğinden dolayı, gerekli mühendislik tedbirlerinin alınması.

-Temel alanı kazı şevleri vs. atmosferik koşullara uzun süre maruz kalacak şekilde açık bırakılmamalı, şevler istinat duvarları ile desteklenmeli, inşaat aşamasına çabuk geçilmelidir.

- Kırıklı çatlaklı serbest bloklu kaya kütlelerinin tehlike oluşturmaması için; Kayaların yerinde ıslahı, düşebilecek kaya kütlelerinin temizlenmesi, ortadan kaldırılması, Kayaların tutunabilmesi için hendek vs istinat duvarı yapılmalı gerekli mühendislik tedbirleri alınmalıdır.

-Yapılaşma esnasında her bir yapı için, temele sızabilecek yüzey ve atık sularının çökmeye ve taşıma gücü kaybına neden olmaması için doğal yapı ve meyiller göz önünde bulundurularak bu suları temel tabanından uzaklaştıracak temel ve çevre drenajı yapılmalıdır.

-Yapılaşma esnasında her bir yapı için; statik projelerine esas teşkil edecek detaylı zemin etütleri yapılmalıdır.

İM

İM

7. İnceleme alanındaki Jeofizik çalışmalar kapsamında ise ; yeraltı yüzey karakteristiklerini ortaya çıkarmak için farklı yöntem ve ekipmanlar ile jeofizik araştırma metodu uygulanmıştır. Yapılan çalışmalar; 60 profil üzerinde sismik kırılma, 30 profil üzerinde rezistivite ölçüm yapılmıştır.

İnceleme alanında yapılan jeofizik çalışmalar sonucu ;Vp, Vs (m/sn) dalga hızları ve Zemin hakim titreşim periyodu (To)

Zemin Grubu / Sınıfı	A	Z3
Deprem Derecesi / Yer İvmesi	3	0,2g

Katmanların Dinamik Esneklik özellikleri ve Zemin Parametreleri

JEOFİZİK PARAMETRELER	Maksimum Yer İvmesi a (max)	≥ 0.2	≥ 0.2	≥ 0.2	≥ 0.2	≥ 0.2
	Yer Büyütmesi	1,1	1,2	1,00	1.1	1.1
	Tb (sn)	0,27	0,23	0.25	0,19	0.22
	Ta (sn)	0,12	0,9	0.11	0,08	0,10
	ZeminHakim Titreşim Periyodu To (sn)	0,18	0,14	0.17	0,13	0,15
	Yoğunluk d (g/cm ³)	2,10	2,19	2,14	2,20	2,20
	Poisson Oranı σ	0,29	0,21	0,30	0,22	0,29
	BulkModülü (Kg/cm ²)	56152	68639	69859	73267	87831
	ElastisiteModülü E(Kg/cm ²)	69971	117800	82234	122269	109178
	Kayma Modülü G(Kg/cm ²)	27072	48519	31536	50034	42225
	Taşıma Gücü qu(kg/cm ²)	23,83	32,56	26,00	33,16	30,51
	Tabaka Kalınlığı i (m)	2.Tabaka	10.8-11 (m)	8,0-12.5 (m)	6-9.5(m)	10-12.5(m)
		1.Tabaka	1-1.5 (m)	1-2,5(m)	1-3.0(m)	1-1,5(m)
	Vs (m/sn)	936-1136	982-1490	990-1213	1095-1509	1096-1384
	Vp (m/sn)	1540-2097	1757-2470	1484-2285	1874-2524	1894-2557
	Serim	S-1	S-2	S-3	S-4	S-5-S-6

Katmanların Dinamik Esneklik özellikleri ve Zemin Parametreleri

İM

JEOFİZİK PARAMETRELER	Maksimum Yer İvmesi a (max)	≥ 0.2	≥ 0.2	≥ 0.2
	Yer Büyütmesi	1,0	1,1	1,2
	Tb (sn)	0,27	0,31	0,24
	Ta (sn)	0,12	0,14	0,10
	ZeminHakim Titreşim Periyodu To (sn)	0,18	0,21	0,16
	Yoğunluk d (g/cm³)	2,01	1,96	2,11
	Poisson Oranı σ	0,14	0,17	0,26
	Bulk Modülü (Kg/cm²)	28595	23426	55973
	ElastisiteModülü E(Kg/cm²)	60990	45783	81388
	Kayma Modülü G(Kg/cm²)	26644	19494	32357
	Taşıma Gücü qu(kg/cm²)	23,17	19,53	26,16
	Tabaka Kalınlığı (m)	2.Tabaka	7.0-11 (m)	10-12.5 (m)
		1.Tabaka	1-3.0 (m)	1-2.5(m)
	Vs (m/sn)	848-1150	548-998	965-1237
	Vp (m/sn)	1089-1784	825-1589	1356-2165
	Serim	S-58	S-59	S-60

8.Parsel bazında yapılacak çalışmalarda; yapı temellerini taşıyacak seviyelere ait mühendislik parametreleri ile temel tipi ve şekli hakkında öneri getirilecek zemin etütleri ayrıca yapılmalıdır.

9.İnceleme alanı litolojik olarak kaya ortamlardan oluştuğundan, söz konusu alanda sıvılaşma ve oturma problemi beklenmemektedir.

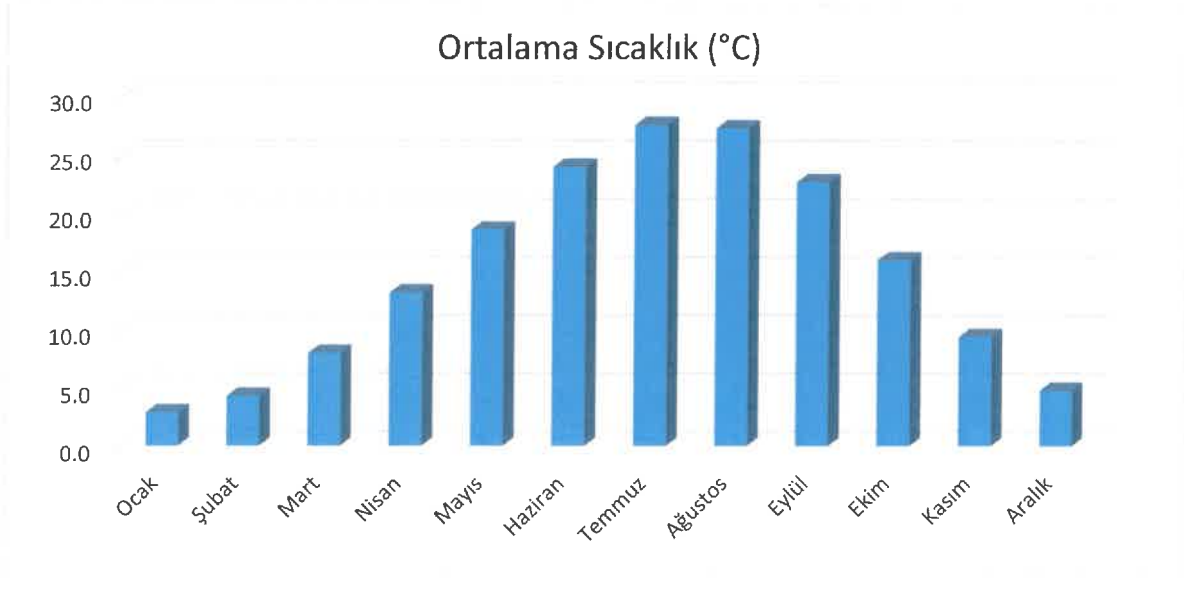
10. İnceleme alanı 3. Derecede deprem bölgesi kuşağında bulunmakta olup, yapılacak yapıların "Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkındaki Yönetmelik" esaslarına uygun olarak yapılması gerekmektedir.

11. Bu rapor parsel bazında zemin etüt raporu yerine kullanılamaz. Yapılaşmaya gidilmesi halinde her yapı için ayrı ayrı zemin etüt raporu hazırlanması gerekmektedir. 20.07.2015

2.3.İKLİM YAPISI

Planlama alanı genel olarak Gaziantep kentinin iklim özelliklerini içermektedir. Gaziantep, Akdeniz ve karasal iklimin geçiş noktasındadır. İlın güney bölgeleri Akdeniz ikliminin etkisindedir. Genel olarak yazlar sıcak ve kurak, kışlar soğuk ve yağışlıdır. İl en fazla yağışı kış ve ilkbahar aylarında alır. Özellikle Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında hava oldukça sıcak; Aralık, Ocak ve Şubat aylarında ise soğuktur.

Gaziantep	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Ortalama Sıcaklık (°C)	2,90	4,30	8,00	13,20	18,60	24,00	27,70	27,40	22,80	16,10	9,40	4,80
Ortalama En Yüksek Sıcaklık (°C)	7,40	9,30	13,70	19,50	25,40	31,10	35,00	35,10	31,00	24,10	16,10	9,60
Ortalama En Düşük Sıcaklık (°C)	-0,70	0,00	2,90	7,20	11,80	17,00	21,00	20,90	16,10	9,90	4,40	0,90
Ortalama Güneşlenme Süresi (saat)	3,70	4,50	5,60	7,10	8,70	10,70	11,10	10,30	9,00	7,20	5,50	3,60
Ortalama Yağışlı Gün Sayısı	13,20	11,90	11,90	9,90	7,00	2,00	0,50	0,40	1,40	6,00	8,20	11,90
Aylık Toplam Yağış Miktarı Ortalaması(kg/m ²)	101,70	82,30	71,80	52,60	30,90	6,70	2,70	1,90	5,70	36,00	62,10	95,70
En Yüksek Sıcaklık (°C)	19,00	24,30	28,10	34,00	37,80	39,60	44,00	42,80	40,80	36,40	27,30	24,40
En Düşük Sıcaklık (°C)	-17,50	-15,60	-11,00	-4,30	0,40	4,50	9,00	10,80	3,40	-3,90	-9,70	-15,00

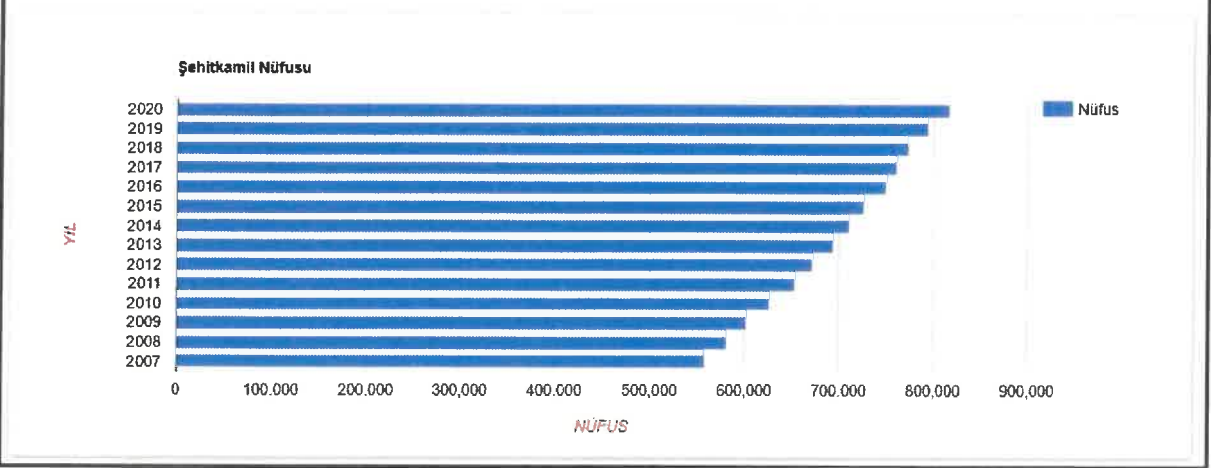

is

2.4.NÜFUS

Nüfus bakımından en büyük ilçeleri sırasıyla Şahinbey, Şehitkâmil, Nizip ve İslahiye'dir. Planlama alanının idari olarak bağlı bulunduğu Şehitkâmil, nüfus artış hızı Gaziantep geneline göre yüksek olan ve yoğun göç alan bir ilçedir. 2007-2020 yılları arasına bakıldığında, sürekli artış göstermekle birlikte, 2000' li yıllarda göçün de etkisiyle artışın katlanarak devam ettiği görülmektedir.

Şehitkâmil Nüfusu Yıllara Göre Artış Grafiği

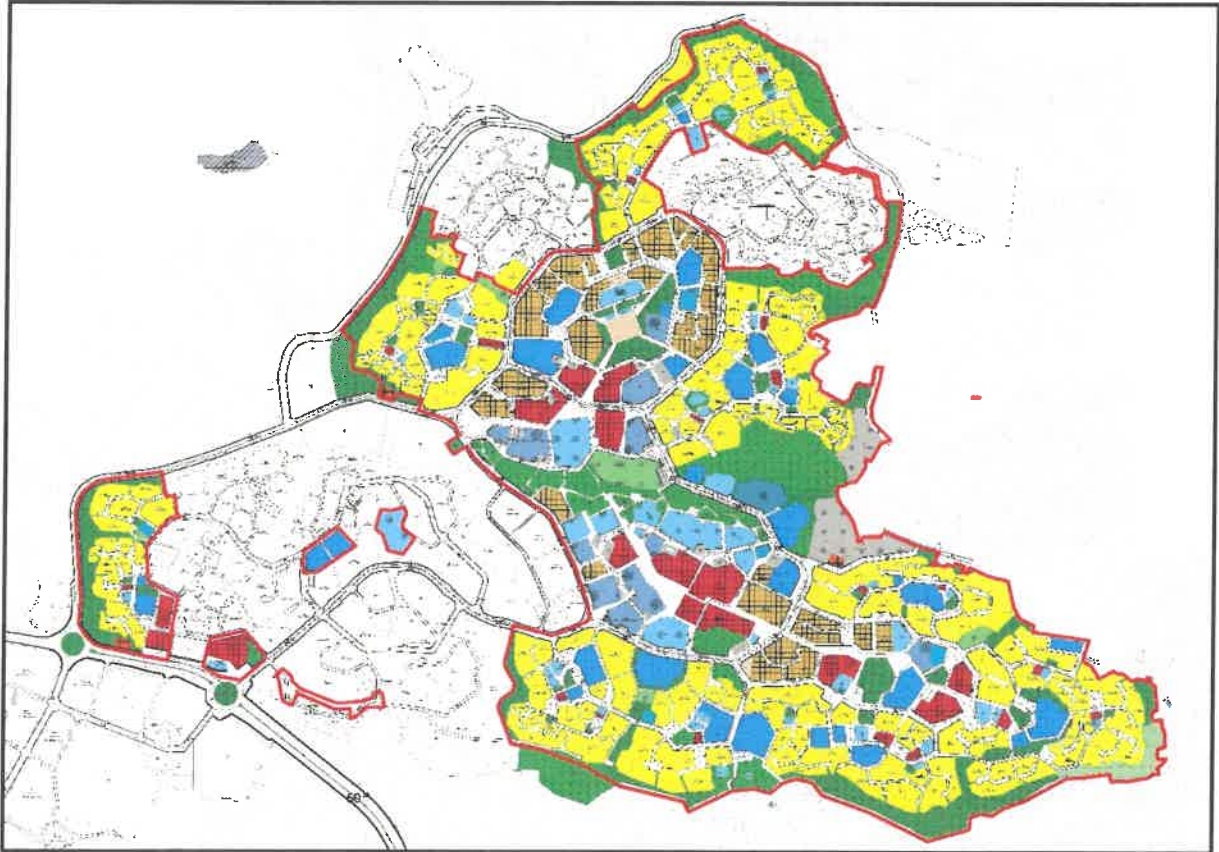

Şehitkâmil İlçesi Yıllara Göre Nüfus Grafiği

3.ALANIN PLANLAMA SÜRECİ

3.1.YÜRÜRLÜKTEKİ 1/1000 ÖLÇEKLİ UYGULAMA İMAR PLANINDAKİ DURUMU

Planlama alanı 1/1000 ölçekli uygulama imar planlarında kentsel kullanım alanları, sosyal donatı alanları, açık ve yeşil alanlar olarak görülmektedir.

Harita 46: Mevcut 1/1000 Ölçekli Nazım İmar Planı

3.3.PLAN GEREKÇESİ VE PLAN KARARLARI

Yasal Dayanak

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "*Planların hazırlanması ve yürürlüğe konulması*" başlıklı 8. maddesinin (b) fıkrasında imar planlarının; nazım imar planı ve uygulama imar planından meydana geldiği ifade edilerek mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planlarının ilgili belediyelerce yapılıp/yaptırılarak Belediye Meclisince onaylanarak yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır. Aynı doğrultuda 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun "*Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları*" başlıklı 7. maddesinde de; çevre düzeni plânına uygun olmak kaydıyla, büyükşehir belediye sınırları içinde 1/5.000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak; büyükşehir içindeki belediyelerin nazım plâna uygun olarak hazırlayacakları uygulama imar plânlarını, bu plânlarda yapılacak değişiklikleri, parselasyon plânlarını ve imar ıslah plânlarını aynen veya değiştirerek onaylamak ve uygulanmasını denetlemek; nazım imar plânının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmayan ilçe belediyelerinin uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmak veya yaptırmak görev ve yetkisi Büyükşehir Belediyelerine verilmiştir.

Plan Gerekçesi

Mekansal planlar arazi kullanım ve yapılaşma kararları getirerek, fiziki, doğal, tarihi ve kültürel değerleri korumak ve geliştirmek, koruma ve kullanma dengesini sağlamak, ülke, bölge ve şehir düzeyinde sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek, yaşam kalitesi yüksek, sağlıklı ve güvenli çevreler oluşturmak amacıyla hazırlanır.

Plan revizyonuna konu alanda kentsel mekanını yeniden kurgulayarak yapılaşmayı hızlandırmak, kentsel yaşamı aktif kılacak düzenlemelerle birlikte kent merkezindeki nüfus yoğunluğunu bölgeye çekebilmek, ulaşım örgüsünü yeniden değerlendirmek amacıyla amacıyla plan revizyonu ihtiyacı doğmuştur. Bu nedenle Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinde geçen

“ İmar planı revizyonu ve ilaveleri başlıklı

MADDE 25 – (1) İmar planlarının ihtiyaca cevap vermediği veya uygulamasının mümkün olmadığı durumlar ile üst kademe plan kararlarına uygunluğunun sağlanması amacıyla planın tamamının veya plan ana kararlarını etkileyecek bir kısmının yenilenmesi için bu Yönetmelikte belirtilen ilke, esas ve standartlara uygun olarak imar planlarında revizyon yapılır.

(2) İmar planlarının ihtiyaca cevap vermediği durumlarda, mevcut plana bitişik ve mevcut planın genel arazi kullanım kararları ile süreklilik, bütünlük ve uyum sağlayacak biçimde, bu Yönetmelikte belirtilen ilke, esas ve standartlara uygun olarak ilave imar planı yapılabilir. “ maddelerine uygun nitelikte düzenlenerek kentsel kullanım alanları, sosyal donatı alanları, açık ve yeşil alanlar , imar yolları şeklinde revizyon nazım imar planı hazırlanmıştır.

im

Yapılan revizyon neticesinde bölgeye ilave olarak gelmesi muhtemelen projeksiyon nüfusu 45013 kişidir. 45013 kişiye karşılık toplam 316.111 m² eğitim tesis alanları (uygulama imar planında lise, ortaokul, ilkokul, anaokulu şeklinde alt gruplara ayrılmıştır), 85876 m² sağlık tesisi alanı, 63972 m² ibadet alanı, sosyal ve kültürel tesis alanları 86130 m², açık ve yeşil alanlar 737642 m² şeklinde ayrılmıştır. Revizyona konu alanda kişi başına düşen standartlarda ise kişi başına 7.01 m² eğitim alanı, 1.91 m² sağlık alanı, 1.91 m² sosyal ve kültürel tesis alanı, 1.42 m² ibadet alanı, 16.43 m² açık ve yeşil alan düşmektedir. Revizyona konu alanda Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinde belirlenen standartların üstünde sosyal donatı alanları ayrılmıştır. Revizyona konu alan çevresindeki sosyal donatı alanlarına yönetmelikte belirtilen yürüme mesafelerine erişilebilir durumdadır.

Hazırlanan plan kamu yararı gözetilerek, 3194 Sayılı İmar Kanunu, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği ve 1/25.000 ve 1/5000 ölçekli nazım imar planı plan kararlarına uygun olarak hazırlanmıştır. Ayrıca donatı alanlarının erişim mesafesi Mekânsal Planlar yapım Yönetmeliği' nin 4. bölümünde "Mekânsal Planların Yapımına Dair Esaslar" ın Yürüme Mesafeleri başlıklı 12. Maddesinde yer alan mesafeler göz önünde bulundurularak planlanmıştır.

Yürüme mesafeleri

MADDE 12 – (1) İmar planlarında yürüme mesafeleri; eğitim, sağlık ile yeşil alanların hizmet etki alanındaki nüfusun erişim mesafesi topoğrafya, yapılaşma, yoğunluk, mevcut doku, doğal ve yapay eşikler dikkate alınarak planlanır. Bu fıkra da belirtilen hususlar uygun olması halinde ikinci ve üçüncü fıkralardaki asgari yürüme mesafelerine uyulur.

(2) İmar planlarında; çocuk bahçesi, oyun alanı, açık semt spor alanı, aile sağlık merkezi, kreş, anaokulu ve ilkokul fonksiyonları takriben 500 metre, ortaokullar takriben 1.000 metre, liseler ise takriben 2.500 metre mesafe dikkate alınarak yaya olarak ulaşılması gereken hizmet etki alanında planlanabilir.

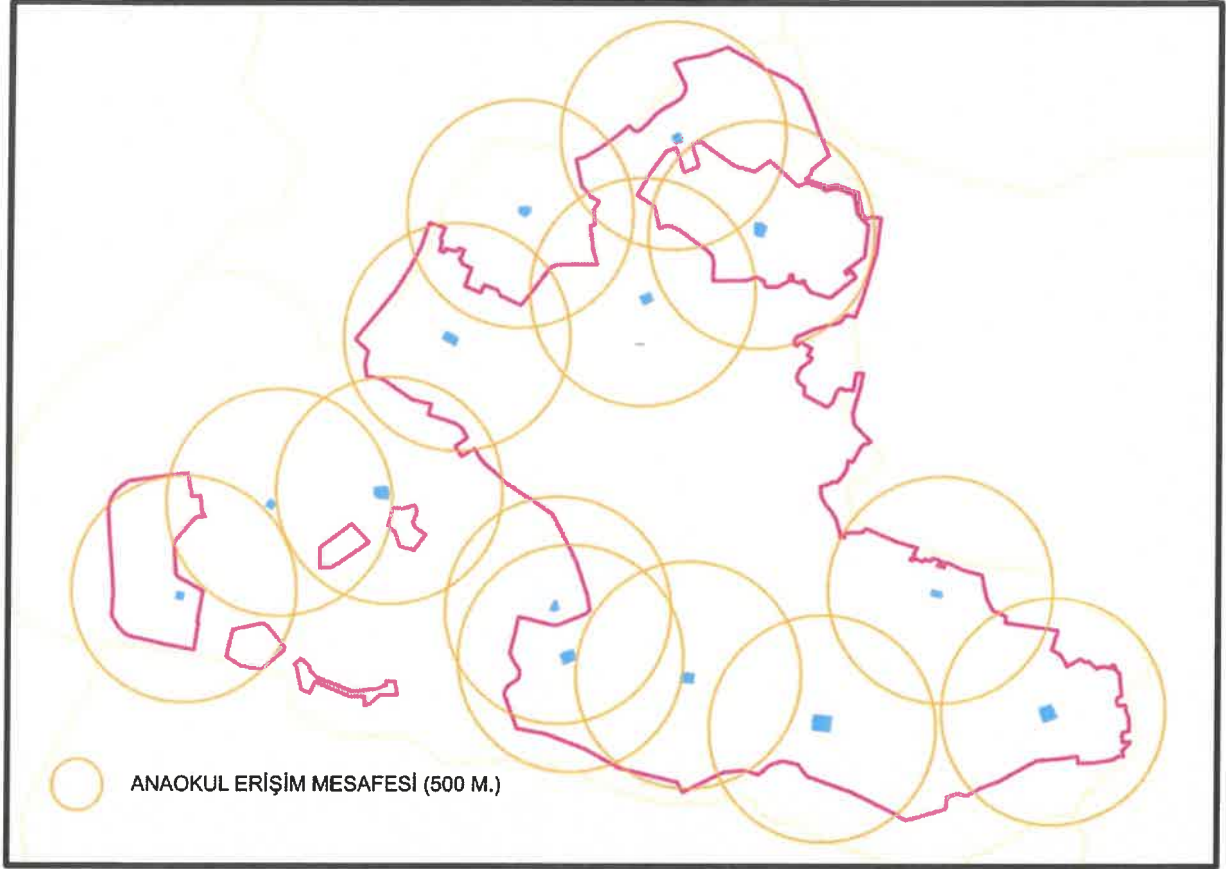
(3) Ayrıca imar planlarında; dini tesislerden küçük cami takriben 250 metre, orta (semt) cami takriben 400 metre mesafe dikkate alınarak yaya olarak ulaşılması gereken hizmet etki alanında planlanabilir. Mescitler ise yerleşik veya hareketli nüfusa göre takriben 150 metre hizmet etki alanında yapılabilir.

(4) Brüt nüfus yoğunluğu 100 kişi/ha ve daha az olan yerleşim bölgelerinde, dağınık kırsal nitelikli yerleşmelerde veya yerleşik alanlarda uygun büyüklük ve nitelikte alan bulunamaması halinde veya bu fonksiyonlara ulaşımı zorlaştıran doğal ya da yapay eşikler olması nedeniyle yürüme mesafeleri artırılabilir.

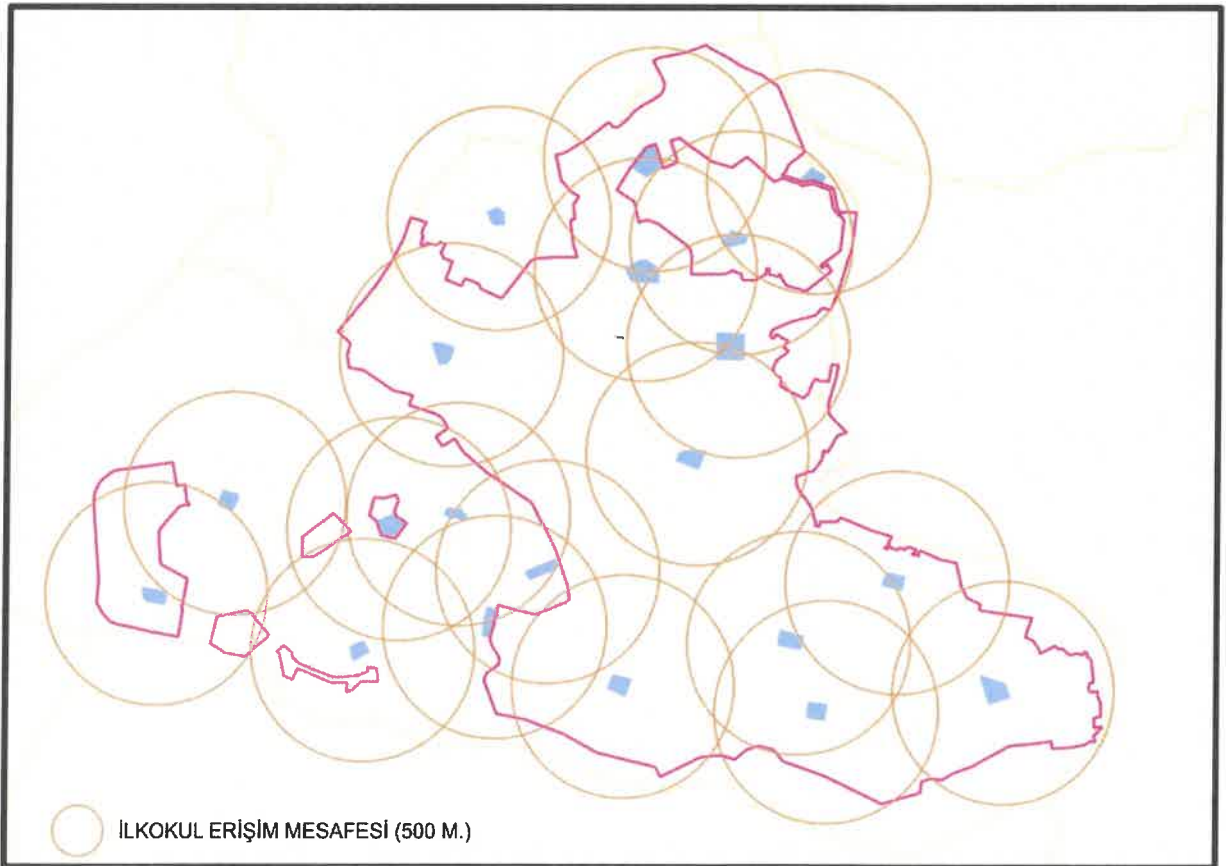
im

SS

Planlama Bölgesi Donatı Alanlarına Erişilebilirliği

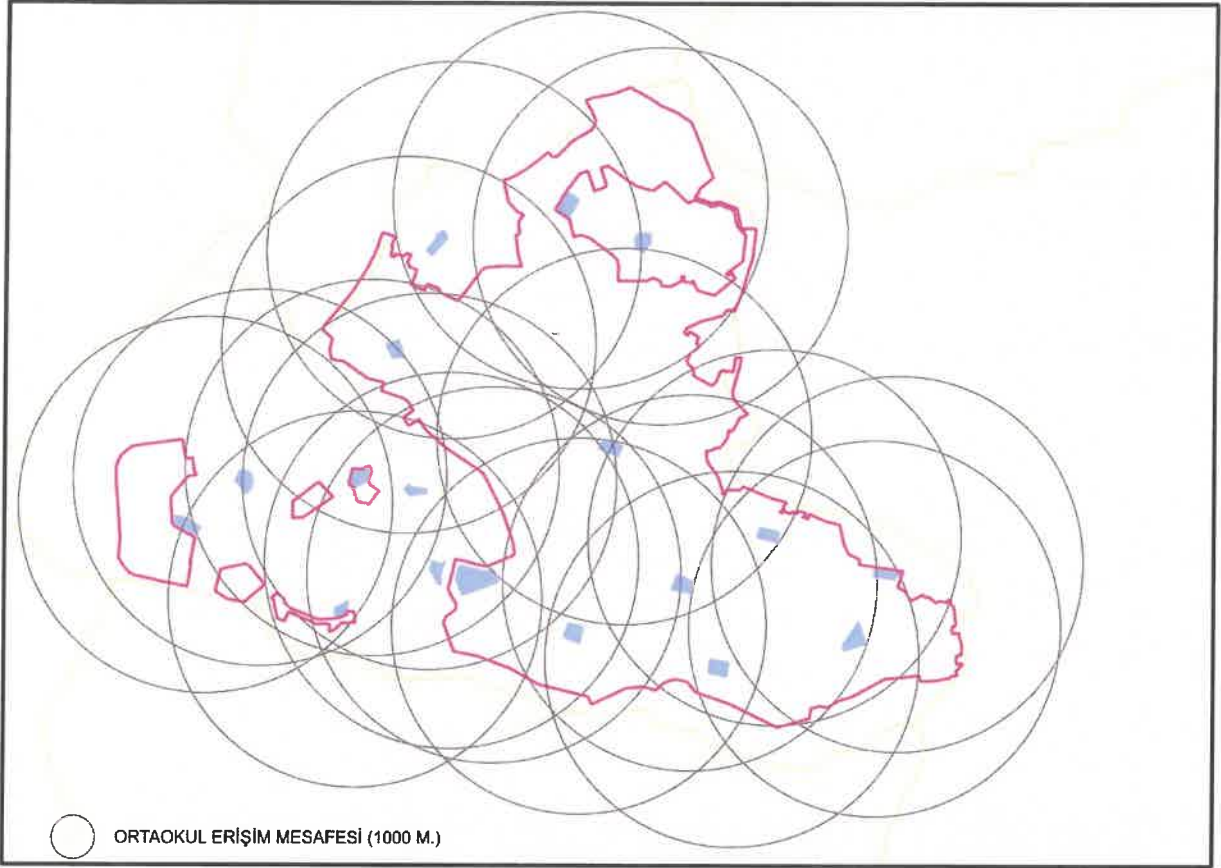
Revizyona konu alan çevresindeki anaokulu alanlarına erişilebilir mesafededir.

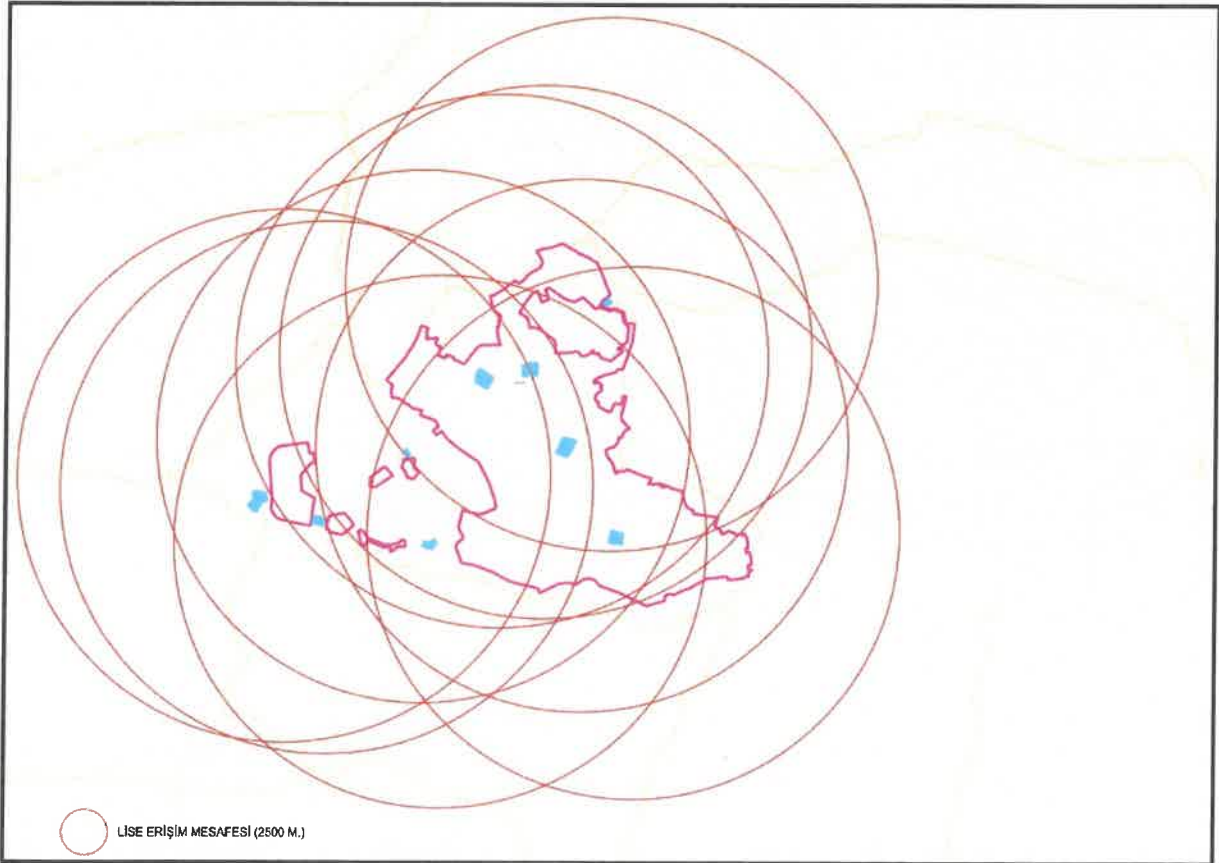
Revizyona konu alan çevresindeki ilkokul alanlarına erişilebilir mesafededir.

W

28

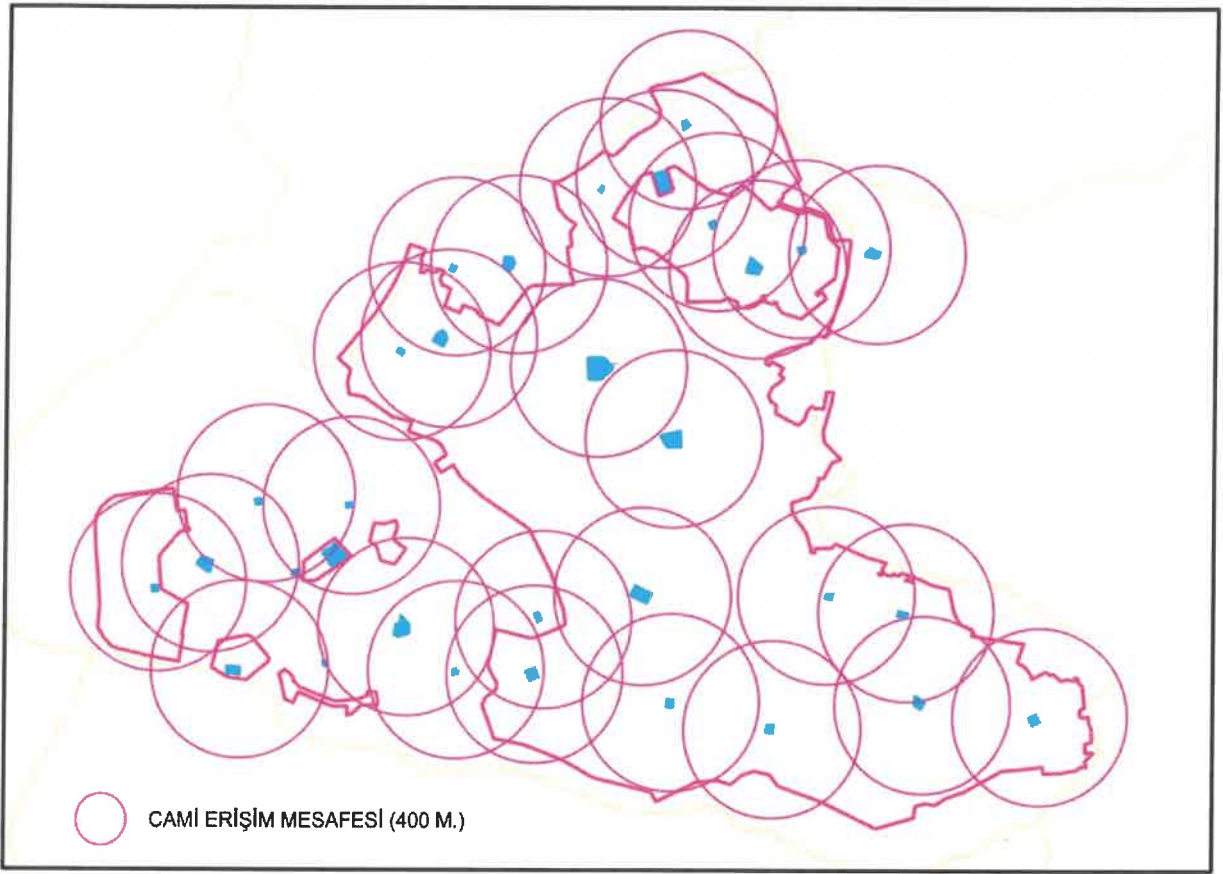
Revizyona konu alan çevresindeki ortaokul alanlarına erişilebilir mesafededir.

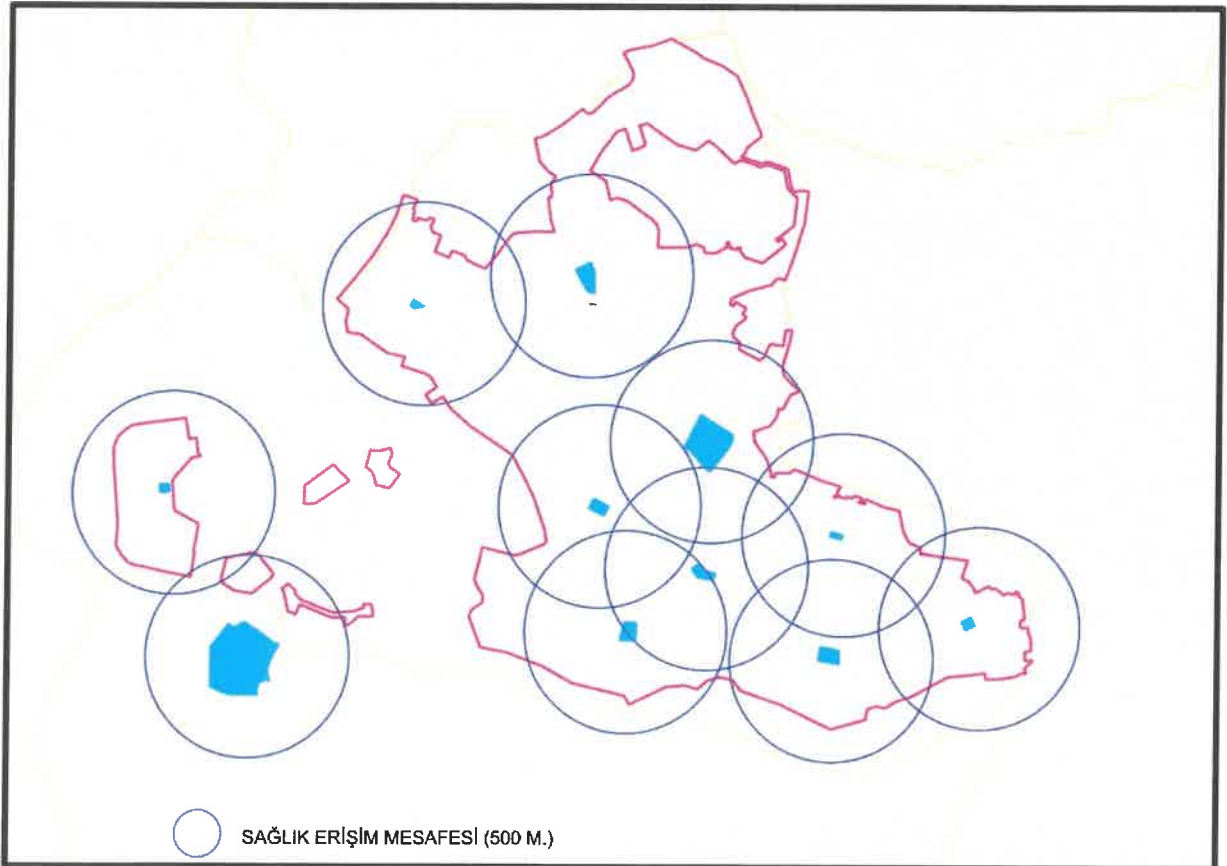
Revizyona konu alan çevresindeki lise alanlarına erişilebilir mesafededir.

is

SS

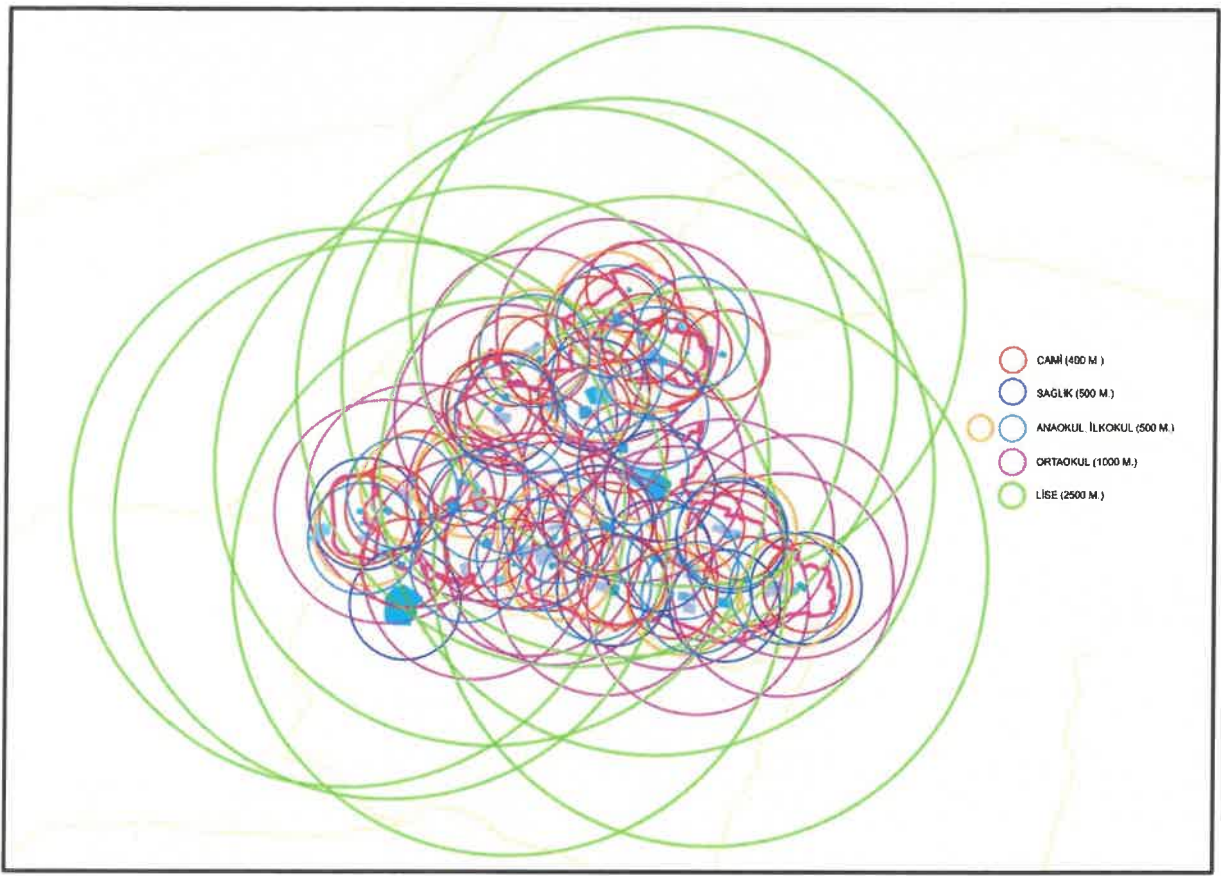
Revizyona konu alan çevresindeki cami alanlarına erişilebilir mesafededir.

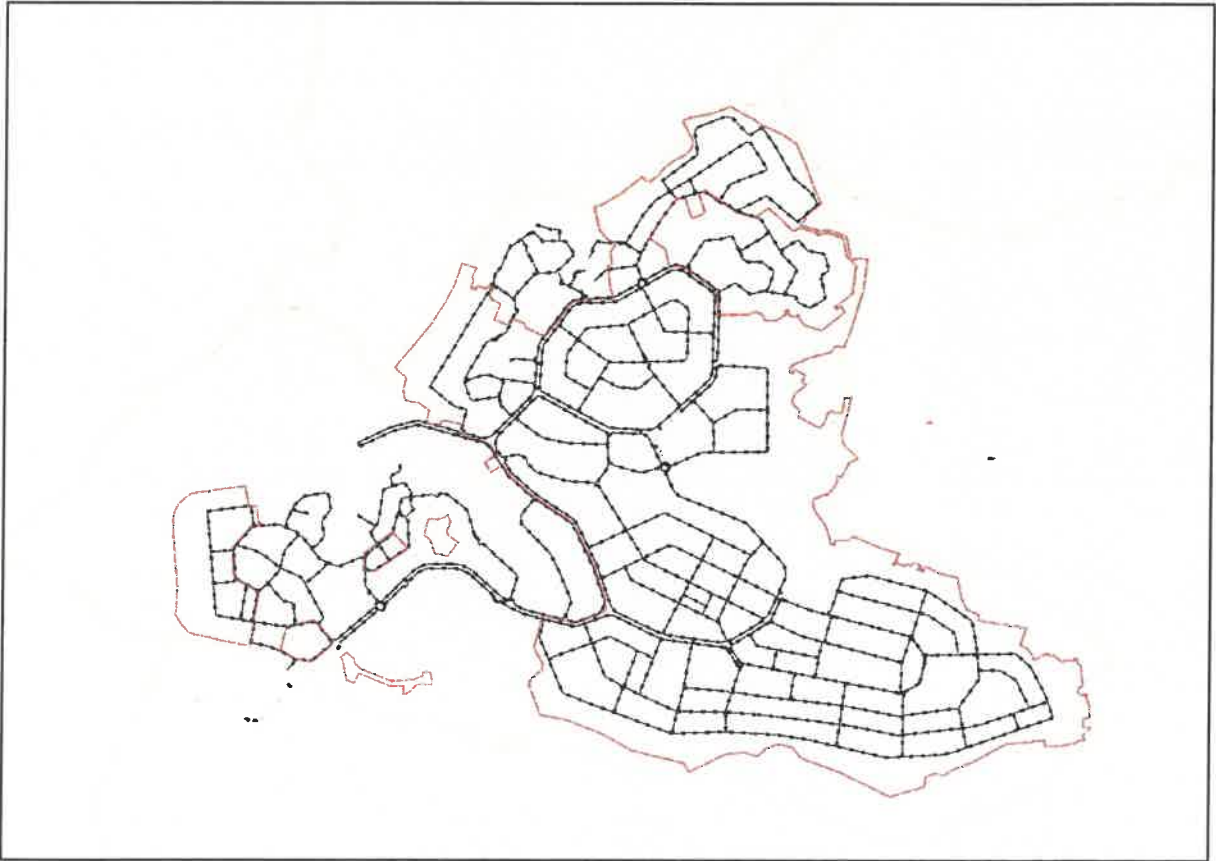
Revizyona konu alan çevresindeki sağlık alanlarına erişilebilir mesafededir.

M

85

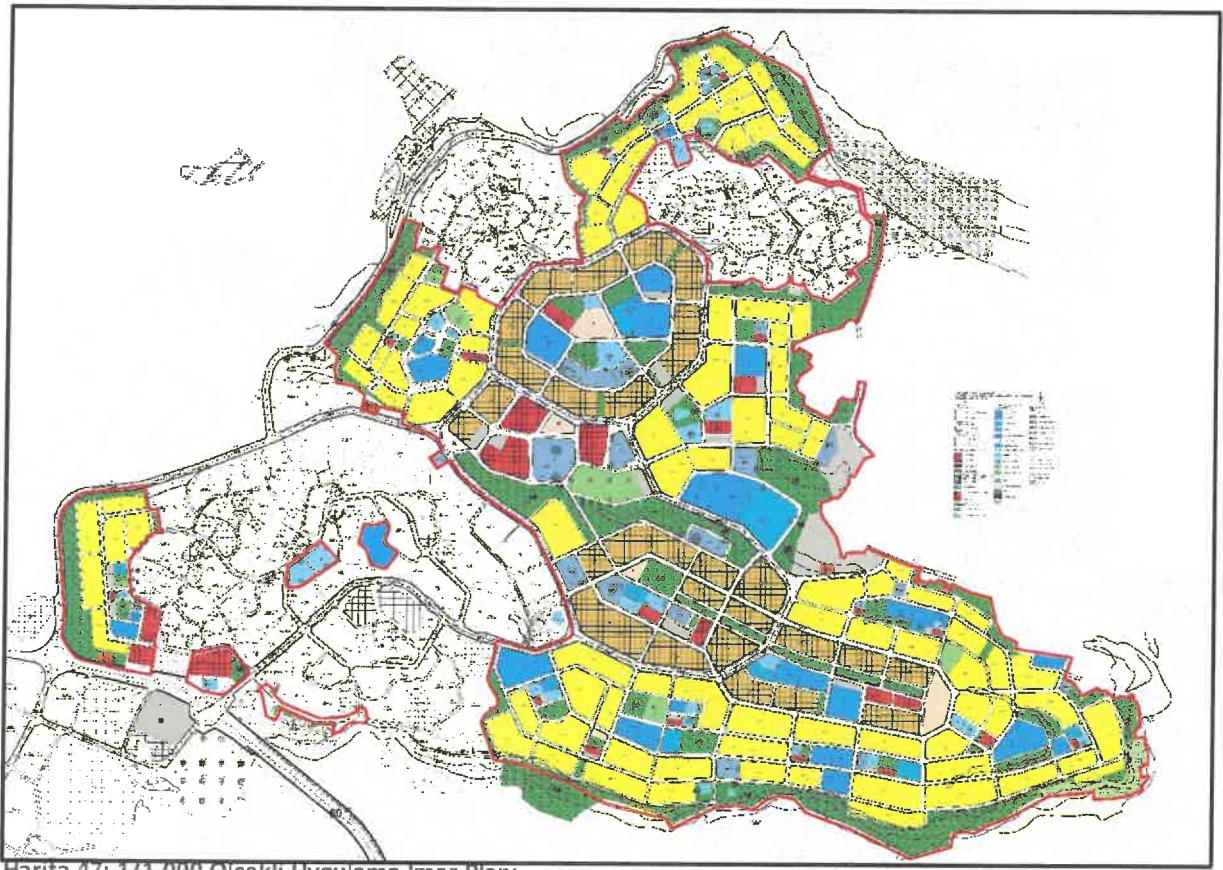
Revizyona konu alan çevresindeki donatı alanlarına erişimi şekildeki gibidir.

Revizyona konu alan bisiklet güzergahı yukarıdaki gibidir.

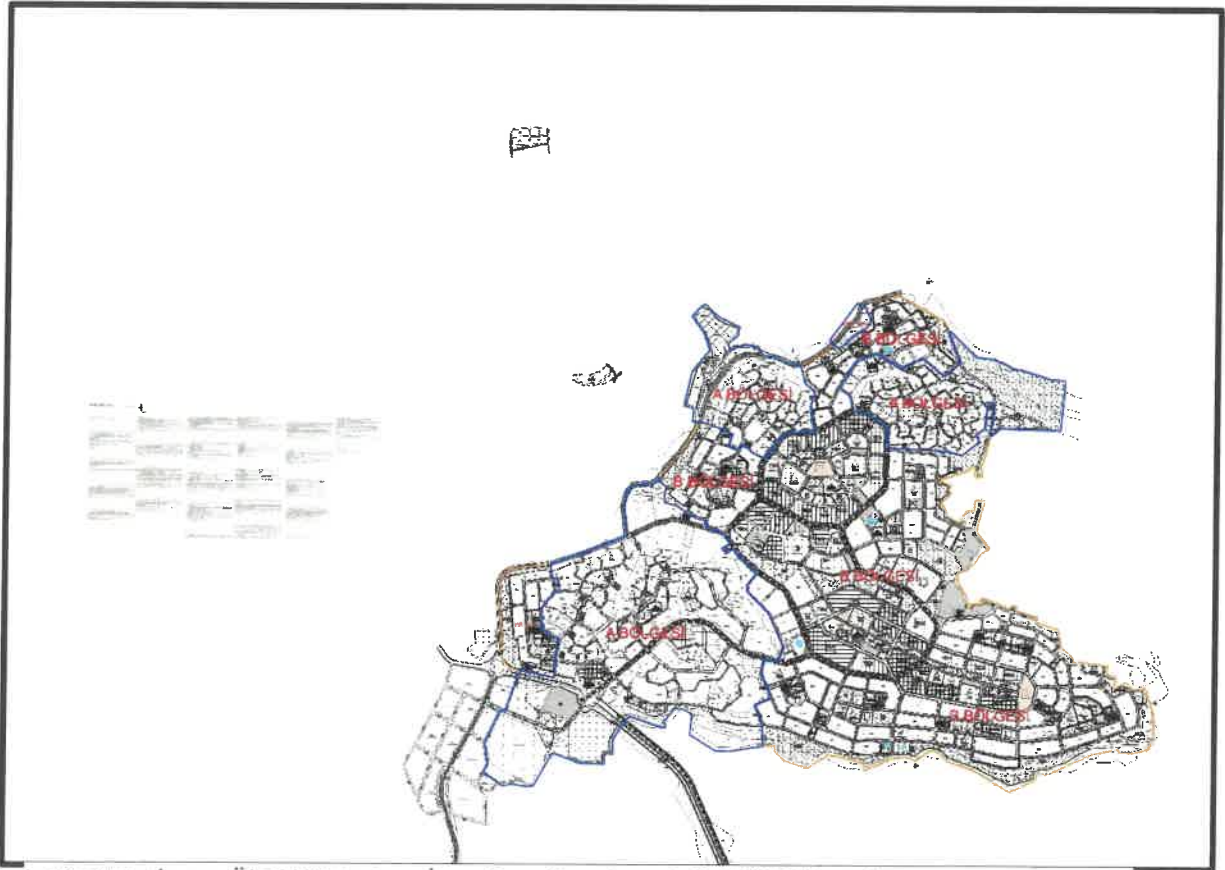
im

SK

Harita 47: 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planı

Ayrıca Kuzeyşehir Bölgesinde yapılaşmanın önünü açabilmek ve yapılaşmada meydana gelen sorunları çözebilmek amacıyla plan notu değişikliği ihtiyacı doğmuştur. Bu bağlamda Kuzeyşehir Alanı A ve B bölgeleri şeklinde iki sınıfa ayrılmış olup iki bölgede plan notu düzenlemeleri yapılmıştır.

Harita 48: 1/1.000 Ölçekli Uygulama İmar Planı Plan Notu Değişikliği Bölgeleri

W

SK

3.4.PLAN NOTLARI

1/1.000 ÖLÇEKLİ UYGULAMA İMAR PLAN DEĞİŞİKLİĞİ PLAN NOTLARI

A BÖLGESİ PLAN UYGULAMA HÜKÜMLERİ

1. GENEL HÜKÜMLER

1.1. Bu plan; plan paftaları, plan raporu ve plan uygulama hükümleri ile bir bütündür.

1.2. Bu plan doğrultusunda hazırlanacak vaziyet planı ve peyzaj dâhil tüm projeler ile yapılacak tüm uygulamalarda, bu planın kararlarını mekâna yansıtmak üzere “rehber” niteliğinde hazırlanan Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi’nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurulacaktır.

1.3. Bu plan ile getirilen kullanım kararları ve yapılaşma koşulları doğrultusunda mekânsal kaliteyi arttırmak amacıyla Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından gerek görüldüğünde, Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi’ndeki ilke ve esaslara göre 1/500 veya 1/200 ölçekli kentsel tasarım projeleri ve peyzaj projelerinin hazırlanması istenebilir.

1.4. Bir ya da daha fazla adayı içeren Konut, ticaret ya da karma kullanımlı (ticaret ve konut) alanlarda, vaziyet planının Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi’nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak hazırlandığına ilişkin TOKİ Başkanlığı’nın ilgili biriminden uygun görüş alınması ve akabinde Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı’nın onayı ile uygulama yapılacaktır.

1.5. Planlama alanında yapılacak tesislere ilişkin proje ve uygulama aşamasında İmar Yönetmeliği, Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkındaki Yönetmelik, Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkındaki Yönetmelik, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik, Sığınak Yönetmeliği, Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği, Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği ile Mobil Telekomünikasyon Şebekelerine Ait Baz İstasyonlarının Kuruluş Yeri, Ölçümleri, İşletilmesi ve Denetlenmesi Yönetmeliği hükümlerine uyulması zorunludur.

1.6. Planlama alanında öngörülen küçük ölçekli imalat tesisleri ile geniş ve insan yoğunluklu alan kullanımları 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı ÇED Yönetmeliği hükümleri yerine getirilmeden faaliyete geçemez. Bu alanlarda ayrıca, 04.06.2010 tarih ve 27601 sayılı Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği hükümlerine uyulması gerekmektedir.

1.7. Planlama alanında yer alan III. Derece Arkeolojik Sit Alanı’na yönelik Gaziantep Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu’nun 31.03.2017 tarih ve 2172 sayılı kararı ile belirlenen kullanma koşullarına uyulacaktır.

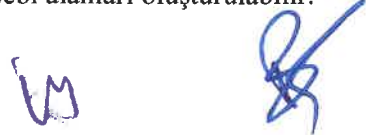
1.8. Konut, Ticaret Konut ve ticaret alanları ile açık ve kapalı tüm kamu kullanımına ayrılan alanlarda (yol, yeşil alan, resmi alan, eğitim, sağlık vb.) proje ve uygulama aşamasında yasal mevzuat ve standartlar doğrultusunda engelliler için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

1.9. Planlama alanı bütününde her türlü yapılaşma (kamu, özel vb.) için ayrıntılı jeolojik ve jeoteknik etüt raporları ve zemin etüt raporları onaylanmadan uygulama yapılamaz.

1.10. Planda belirlenen donatı ve fonksiyon alanlarında imar planında öngörülen amaç ve yapılaşma türleri dışında hiçbir tesis yapılmaz, yapılacak tesisler de amaç dışı kullanılamaz.

1.11. Planlama alanında yer alacak bütün yapılarda fen, sanat ve sağlık kurallarına ve TSE tarafından belirlenmiş standartlara uyulması zorunludur.

1.12. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından belirlenecek ana taşıt arterleri üzerinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yeterli sayı ve kapasitede park cebi alanları oluşturulabilir.

1.13. Elektrik enerjisi ile çalışan araçların şarj edilmeleri için ilgili elektrik kurumunun olumlu görüşü ile otoparklar, akaryakıt istasyonları veya Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin uygun bulacağı alanlarda elektrikli araç şarj yeri yapılabilir.

1.14. Planlama alanında tüm iletim hatları (elektrik, telefon vb.) yer altından geçirilecek olup, hiçbir koşulda iletim hatlarının havai hat olarak geçirilmesine müsaade edilmeyecektir.

1.15. Planlama alanı içerisinde yer alacak yer altı kablo şebekelerinin güzergâh belirleme ve uygulaması ilgili mevzuat ve kurum görüşü doğrultusunda yapılacaktır.

1.16. İnşa edilecek binalar arasında mahallin ve çevrenin özelliklerine göre uyum sağlanması için yapılara ilişkin cephe uygulamaları (cephe şekli, boyası ve malzemesi) Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'ndeki ilke ve esaslar doğrultusunda Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Estetik Komisyonu'nun almış olduğu kararlar doğrultusunda yapılacaktır. Cephe uygulamalarında yerel mimari öğelerin kullanılması esastır.

1.17. Yapılarda cepheler tuğla, briket veya diğer günümüz malzemelerinden ise sıvalı ve badanalı olacaktır. Taş kullanılmış ise sıvasız bırakılacaktır. Yöre mimarisinde önemli yeri olan çıplak (sıvasız) taş duvar kullanılmasını teşvik etmek, taş duvarın tekniği itibarıyla inşaat kayıplarına sebep olmamak üzere, yapı yaklaşma sınırlarına uymak şartı ile dış cephede 50 cm kalınlığında yapılan taş duvar inşaat alanı hesabına katılmaz. Normal inşaatların ince taş plaklar ile kaplanması durumunda bu hükümler geçerli değildir.

1.18. İnşa edilecek binaların cephelerinde Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nin "Renk Paleti" bölümünde tarif edilen renkler ile bu renklerin birleşimleri kullanılacaktır.

1.19. Güneş enerji sistemleri, su depoları, TV antenleri, klimalar vb. teknik elemanlar görüntü kirliliği oluşturmayacak şekilde konumlandırılacaktır. Bulunduğu konuma göre çatı veya bina cephesinde görünmeyecek şekilde çözümlenecektir.

1.20. İmar planına uygun olacak hazırlanacak vaziyet planlarında, ısı adası etkisinin engellenmesi ve gece boyunca yansıma ile binalardan kaybedilen ısı oranının azaltılması için konut adalarında yapı taban alanı dışındaki zeminlerde çimlendirme, bitkilendirme ve ağaçlandırma gibi yumuşak zeminlere ağırlık verilecektir.

1.21. Planlama alanında yer alan mahalle, cadde, sokak, cami, mescit ve okulların ilgili idare tarafından yapılacak isimlendirmelerinde - Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan isim önerileri göz önünde bulundurularak - ünlü şahsiyetlerden, yerel lezzetlere kadar geniş bir yelpazede yerel ve ulusal değerleri hatırlatarak yerleşmeye kimlik ve aidiyet kazandıracak bir sistematik esas alınacaktır.

1.22. Bu plan kapsamında belirtilmeyen konularda ilgili mevzuat hükümleri ile ilgili üst ölçekli plan (1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı, 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planı) kararları geçerlidir.

2. ÖZEL HÜKÜMLER

2.1. Planda konut ya da karma kullanımlı (ticaret ve konut) alanlarda yapılacak parselasyonlarda plan üzerinde belirtilmiş olan ifraz hattı geçerlidir. Planda ifraz hattı belirtilmeyen yapı adalarında ifraz işlemi, en az bir yapı adası bütününde ve bu planda sınırları gösterilen "arka cephe hatları" dikkate alınarak yapılacaktır. Parselasyon planının Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslara uygunluğu TOKİ Başkanlığı'nın ilgili biriminden alınacak görüş doğrultusunda Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından belirlenecektir.

2.2. Planda verilen emsal değerleri net parsel üzerinden hesaplanacaktır.

2.3. Ticaret ve karma kullanımlı (ticaret ve konut) alanlarda kot noktası geniş yol kotuna göre diğer alanlarda ise bina köşe ortalaması alınarak belirlenir.

2.4. Sosyal altyapı alanlarında ilgili mevzuata göre gerekli otopark ihtiyacı söz konusu kullanımların kendi parsellerinde ve yaya ulaşım sistemiyle bütünleşecek şekilde karşılanacaktır.

2.5. Planlanan otopark alanlarının dışında; ilgili kurumların uygun görüşü alınmak koşulu ile meydan, yol ve kavşak alanları gibi kamuya açık alanların zemin altları olağanüstü durumlarda sığınak alanı olarak diğer zamanlarda ise Ulaşım ve Trafik Düzenleme Komisyonu (UTK) kararıyla kamuya ait “Zemin Altı Katlı Otopark” olarak kullanılmak üzere düzenlenebilir. Zemin altı otopark alanlarının üstü planda belirtilen fonksiyon dışında başka bir fonksiyon için kullanılamaz. Bu alanlarda zemin altı otopark yapılması durumunda, araç giriş çıkış rampalarının sebep olduğu negatif ara kesitler yoğun yaya hareketine sahip olan alanlardan uzakta tutulacak ve genel araç trafiğini olumsuz etkileyecek otopark giriş-çıkış noktaları oluşturulmayacaktır.

2.6. Ana yaya aksları, park ve meydanlar ile konut, ticari ve kamusal mekânlarda ilgili mevzuat doğrultusunda yeterli kapasitede ve özelliklerde bisiklet park alanları oluşturulacaktır. Bisiklet park alanları zeminde yapılabileceği gibi duvarda asılı olarak da düzenlenebilir.

2.7. Park ve rekreasyon alanlarında yağmur suyunun ayrı toplanması ve geri kazanımına yönelik yağmur suyu hasadı sisteminin kurulması esastır.

2.8. Yol ve meydanlarda ilgili belediye tarafından ayrık sistem kanalizasyon uygulaması yapılarak, yağmur suyunun ayrı kanallarda toplanıp park ve rekreasyon alanlarının sulanmasında kullanımı sağlanacaktır.

2.9. Park, meydan, sokak, anaokulu gibi güvenlik açısından özellikle iyi aydınlatılması gereken kamusal alanların gece aydınlatmasına yönelik ilgili kurumlar tarafından yapılacak uygulamalarda “akıllı aydınlatma kurgusu (LED aydınlatma, akıllı direkler vb.)” esas alınacaktır.

2.10. Park ve rekreasyon alanlarına, konut ve kamusal yapıların çatılarına ya da cephelerine veya toplu taşıma duraklarına görüntü kirliliği oluşturmadan güneş enerjisini depolayan fotovoltaiik panellerin yerleştirilmesine yönelik “güneş mimarisi” esaslı tasarımlar geliştirilebilir.

2.11. Meydan, toplu taşıma durağı ve yaya geçitleri ile ticaret, kamu binası ve park gibi simgesel alanlarda Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından sesli navigasyon sistemi kurulacak; bu alanlar kablosuz internet kullanımına uygun altyapıda tasarlanacaktır.

2.12. Toplu ya da müstakil uygulamalar kapsamında inşa edilecek yapılarda bahçe sulaması amacıyla yapılacak çatı suyu, yağmur suyu ve kullanım suyu depolama arıtma tesisleri ile yapılarda çöp toplama sistemini tek bir sistemde toplayacak şekilde kurgulanacak sistem için kullanılacak alanlar emsale dâhil değildir.

2.13. İlgili kurumlar tarafından park alanı, rekreasyon alanı ve meydan olarak önerilen alanlarda olası acil durum ve afetler sonrası ilk 48 saat içerisinde insani ihtiyaçlara (barınma, gıda, su, sağlık hizmetleri vb.) cevap verebilecek nitelikte “afet sonrası toplanma alanı” oluşturmaya yönelik düzenlemeler yapılacaktır. Bunun yanı sıra meydan ve diğer önemli arterlerde afet müdahale araç-gereçlerini barındıran acil durum noktaları oluşturulacaktır.

2.14. Afet ve acil durumlarda kullanılmak üzere, merkezi özellik gösteren, yakın çevresinde, sağlık, itfaiye, iletişim vb. tesislerin bulunduğu ve ulaşım alanları yakınındaki açık alan, meydan, yeşil alanların uygun noktalarında, kamu binalarının bahçe ve çatılarında ilgili kurum ve kuruluşların uygun görüşü alınarak, Heliport Yapım ve İşletim Yönetmeliği’ne uyulmak koşulu ile yükseltilmiş platform ve yapı yapılmaksızın kamuya ait “Helikopter İniş Kalkış Pistleri” düzenlenebilir.

2.15. Kamusal alan ve akslarda kullanılacak bitkilerin seçiminde; yöreye uygun olma, yaprak dökme ve her mevsim yeşil olma durumları, gölgeleme ve rüzgâr perdesi oluşturma yetenekleri, mevsimsel geçişlerde renk ve doku değişimleri, çiçeklenme periyodu, bakım kolaylığı gibi özellikler dikkate alınacaktır.

İM

Şİ

- 2.16. Yaya, bisiklet ve araç yolu kenarlarında yapılacak ağaçlandırmalarda yaya, bisiklet ve araç hareketini engellemeyecek şekilde düz gövdeli ve yüksekten dallanan ağaç türleri kullanılacaktır.
- 2.17. İmar planı bütününde birden fazla işlevi (yürüyüş-bisiklet-arac yolu) bir arada barındıracak şekilde önerilen karayolu akslarında, söz konusu işlevlerin tamamı için dayanıklılık ve konfor sağlayan zemin kaplamaları kullanılacaktır.
- 2.18. Kamusal alan, meydan ve akslarda kullanılacak oturma, gölgeleme, aydınlatma ve bilgilendirme elemanları gibi kentsel mobilyalar, Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde tanımlanan ilke ve esaslara göre tasarlanacaktır.
- 2.19. İmar planına uygun olarak hazırlanacak vaziyet planlarında, bölünmüş taşıt yolları ile birinci ve ikinci derece taşıt yollarından cephe alan konut alanlarında akustik konforun sağlanması için araç yolu ile konutlar arasında gürültüyü emen ağaçlardan oluşan yeşil bant ayrılacaktır.
- 2.20. Planlama alanında bulunan tüm yapı adalarında yerleşim planları ve bahçe tanzimine göre hafriyat ve dolgu yapılabilir. Ancak doğal arazi yapısının korunması esastır. Apartmanlarda bodrum kat yapılamaması durumunda müstemilat (kalorifer dairesi, tesisat merkezi, depo ve garaj ile kapıcı dairesi) zemin katlarda düzenlenebilir. İskâna tahsis edilen birimlerin haricinde zemin katta kalan bu hizmet bölümleri inşaat emsaline dâhil değildir.
- 2.21. Planlama alanında belirlenen tüm fonksiyon alalarındaki kat adedi; tamamen açığa çıkan bodrum kat ve veya katlar dahil olmak üzere hesaplanarak uygulama yapılacaktır.
- 2.22. Kapıcı daireleri, mahalle ölçeğindeki uygulamalarda her 120 daireye 1 kapıcı dairesi olarak düzenlenecektir. Kapıcı daireleri, toplam adedi sağlamak kaydıyla uygun olan noktalarda uygun görülen parsellerde düzenlenebilir.

3. FONKSİYONLARA İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

3.1. KONUT ALANLARI

3.1.1.1 GELİŞME KONUT ALANLARI

3.1.1.1.1. GELİŞME KONUT ALANLARINA YÖNELİK GENEL UYGULAMA ESASLARI

3.1.1.1.1.1. Ada bazlı toplu uygulamalarda hazırlanacak vaziyet planlarında, özel-yarı özelyarı kamusal-kamusal alan sürekliliğinin sağlanması da göz önünde bulundurularak ada içi avluların işlevsel bütünlüğünün korunması sağlanacaktır. Vaziyet planları, Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde belirlenen kütle düzeni ilke ve esaslarına uygun olarak hazırlanacaktır.

3.1.1.1.1.2. Ada bazlı toplu uygulamalarda kütle çözümlemeleri, bu planda belirlenen imar adası sınırları esas alınarak yapılacaktır.

3.1.1.1.1.3. Yapı adalarında ada içi avluları tanımlamak için belirlenen yapı yaklaşma sınırlarına uyulacaktır. Bu alanların doğal yapısının korunması esas olup; bu alanlarda zemin altında (otopark hariç) ya da üstünde yapı yapılamaz. Uygulama aşamasında, vaziyet planında, herhangi bir yapı adasında bulunan yapı yasaklı alanın yüz ölçümü azaltılmadan, geometrisi değiştirilebilir.

3.1.1.1.1.4. Emsalin $E=1,20$, $E=1,00$ ve $E=0,80$ olarak belirlendiği gelişme konut alanlarında yükseklik YENÇOK=5 kat; emsalin $E=0,50$ olarak belirlendiği gelişme konut alanlarında ise yükseklik YENÇOK=2 kat, emsalin $E=0,05$ olarak belirlendiği gelişme konut alanlarında yükseklik YENÇOK=1 kat olarak uygulama yapılacaktır.

3.1.1.1.1.5. Kat yükseklikleri, döşeme üst kotundan döşeme üst kotuna olmak üzere en çok 3,50 metre, en az 3,00 metre olarak uygulanacaktır.

3.1.1.1.6. Planlama alanı içerisinde yapılacak yapılarda Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar dikkate alınarak, yatay ve düşey düzlemde kademelenme oluşturacak şekilde farklı kat yüksekliklerinin uygulanması esastır.

3.1.1.1.7. Birden fazla binanın bitişik nizam şeklinde çözümlendiği kütle düzeninde, bina eni 20 m'yi ve bina boyu ise 30 m'yi aşmayacak olup, kütle boyu en fazla 80 m olacaktır. 30 m'yi aşan ve en az 3 binayı içeren kütle çözümlerinde Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar doğrultusunda yatay olarak kademelenme yapılacaktır.

3.1.1.1.8. 30 m'yi aşan kütle düzenindeki uygulamalarda, Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar doğrultusunda 30 m'den sonra yapılan blok boyu en az ortasında yer aldığı iki bloğun kat yükseklikleri toplamının üçte biri kadar olacaktır.

3.1.1.1.9. Ayrık nizam uygulamalarda bina cephesi 35 m'yi ve bina derinliği ise 30 m'yi aşamaz. Çift girişli bloklarda bina cephesi 40 m'yi geçemez, yatay ve düşey yönde kademelenme yapılması zorunludur.

3.1.1.1.10. Yapılarda teras çatı yapılması durumunda 1,10 metre yüksekliğinde parapet veya korkuluk yapılması zorunludur. Teras çatılarda yapılacak en çok 1,10 metre yüksekliğinde kâgir korkuluk bina yüksekliğine dâhil değildir.

3.1.1.1.11. Son kat döşemesinde 0,60 metreden az olmamak üzere saçak yapılabilir. Saçak ucu seviyesi son kat döşeme seviyesidir. Çatı eğimi %35'i aşmayacak şekilde saçak ucundan hesaplanır ve %35 eğim içerisinde kalma koşulu ile en fazla 50 cm parapet yapılabilir, farklı çatı alternatifleri denenebilir.

3.1.1.1.12. Çatı eğimi sabit kalmak koşulu ile çatı arası son kat bağımsız bölüm ile ilişkilendirilemez. Bu alanlar, bina çekirdeğini merkez alarak çatı alanının 3'te 1'ini geçmeyecek ölçülerde teras çatı ve çatı bahçesi olarak düzenlenerek ortak bina kullanımına dâhil edilecektir. Bu durumda YENÇOK aşılabilir.

3.1.1.1.13. Yeşil çatı uygulamaları ile ada bazında atık toplama ve geri kazanımına yönelik alan/yapı üretmeye yönelik olarak Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslara göre hazırlanacak ekolojik çözümleri içeren ada bazlı projelerin ilgili belediye tarafından onaylanması şartıyla inşaat emsalinin maksimum %5'i oranında artış verilebilir.

3.1.1.1.14. Ada bazlı toplu uygulamalara yönelik hazırlanacak ekolojik çözümlerde, vaziyet planlarında çöp kamyonlarının yanaşabileceği çöp ayrıştırma alanlarının; mimari projelerde ise cam, kâğıt, plastik, organik ve diğer ev çöplerinin ayrıştırıldığı yeterli büyüklükte çöp odalarının ayrılması esastır.

3.1.1.1.15. İlgili idarelerce bir veya birden fazla imar adasını kapsayacak şekilde yapılacak toplu uygulamalarda, planlama alanı bütününde yaya erişim mesafeleri dikkate alınarak alt bölgeler bazında ayrılan kamusal genel otopark alanlarının ilgili idarece imal edilmesi koşulu ile yürürlükteki yönetmelikte tanımlanan otopark ihtiyacının en az 2/3'ü ada ve/veya parsel içerisinde olacak şekilde ayrılacaktır. Bu kapsamda, yapı adalarında belirlenmiş olan arka cephe hatları ile tanımlanan yapılaşamayan alan sınırları içerisinde Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Projesi'nin öngördüğü şekilde açık otopark çözümlenebilir. Toplu uygulama dışında kalan parsel bazlı uygulamalarda ise yürürlükteki otopark yönetmeliği hükümleri geçerlidir.

3.1.1.1.16. E=1,00 ve 0,80 yapılaşma koşullu alanlarda yer alan ada ya da parsellerde alanın %25'lik kısmından fazla açık otopark alanı oluşturulamaz.

3.1.1.1.17. Bir veya birden fazla imar adasını kapsayacak şekilde eğimli alanlarda yapılacak toplu uygulamalarda, ada içindeki ortak alan bütünlüğünü bozmamak koşulu ile ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yarı kapalı ya da kapalı katlı otopark yapılabilir. Otopark amaçlı birden fazla bodrum kat yapılabilir.

İy

88

3.1.2.1.18. Planlama alanında bulunan tüm yapıparsellerinin ilgili kurum görüşleri doğrultusunda belirlenecek olan yola cephesi bulunan kısımlarında, minimum parsel şartı aranmaksızın trafo, telefon, santral vb. amaçlı bina yapılabilir ve bu amaçla kullanılmak üzere ifraz edilebilir. Bu alanlar emsale dâhil değildir.

3.1.1.1.19. Ada bazlı toplu uygulamalarda, site girişlerinde betonarme olmamak ve toplam alanı en fazla 10 m² ve yüksekliği 3.50 metreyi aşmamak şartı ile bekçi/güvenlik odaları yapılabilir. Yapı yaklaşma sınırı dışında yapılabilecek bu alanlar emsale dâhil değildir.

3.1.1.1.20. Bahçe duvarlarının yol cephesinde kalan kısımlarının yükseklikleri, harpuşta dâhil olmak üzere bulunduğu sokağın yapı tipolojisi ve duvar yüksekliklerine uygun olacaktır. Bahçe duvarının yüksekliği eğimin söz konusu olmadığı alanlarda en az 1,00 metre, en fazla 2,00 metre olacak ve duvar boyunun 10 metreyi geçmesi durumunda, bahçe duvarında kademelendirme yapılacaktır.

3.1.1.1.21. Bahçe duvarları taş, tuğla, metal gibi yapı malzemelerinin yanı sıra bitki örtüsüyle yapılabilir.

3.1.1.1.22. En az bir yapı adası ölçeğinde yapılacak bitkisel peyzaj tasarımında, sosyal etkileşimi desteklemek üzere, ada içi ortak kullanım mekânlarında yöresel iklim koşullarına uyumlu meyve ağaçlarına yer verilecektir. İmar adası içerisinde bina oturma alanı dışında kalan alanların her 25 m²'si için 1 adet yöresel ağaç dikilecek ve iskân şartı olarak aranacaktır. Ağaçların öncelikli olarak bu alanlara dikiminin yapılması sağlanacak olup, parselin ağaç dikimine uygun olmaması halinde; hesaplanan sayıda ağaç, Büyükşehir veya ilgili idarelerce önerilerek Büyükşehir Belediyesince uygun görülen bir alana dikilir ya da Büyükşehir Belediyesinin belirleyeceği ağaç bedeli ağaç dikmek amaçlı olarak bir hesaba yatırılır.

3.1.1.2. E=1,20 YAPILAŞMA KOŞULLU GELİŞME KONUT ALANLARI

3.1.1.2.1. Konut alanlarında maksimum kat yüksekliği 3.50 metre olarak uygulanacaktır.

3.1.1.2.2. Konut parseli veya adalarında; ihtiyaç duyulması halinde emsale konu toplam inşaat alanının %10'unu geçmemek üzere günlük ve zaruri ihtiyaçları karşılama amaçlı öncelikle gıda maddeleri satışı yapabilecek küçük ölçekli ticaret alanı ayırabilir. Bu yapılar içerisinde ilgili mevzuatına uygun olarak büfe, fırın, bakkal, manav, berber, kasap, eczane gibi ticari birimler yapılabilecek olup, bu yapılar en az bir araç yolundan cephe almak zorundadır.

3.1.1.2.3. Ada bazında mimari avan proje uygulamalarında ilgili belediye yetkilidir. Blok boyları ve bloklar arası çekme mesafeleri kentsel tasarımın öngördüğü şekilde uygulamaya ilgili belediyesi yetkilidir. Ada bazlı uygulamalarda avan projede sosyal, kültürel ve ticari birimler yer alabilir.

3.1.1.2.4. Ada bazlı uygulamalarda otopark ihtiyacı, tek ada olması halinde ada içinde çözülecektir. Ancak mahalle ölçekli çok adalı uygulamalarda, bu alan içerisinde otopark ihtiyacı sağlanacaktır. Otopark amaçlı olarak birden fazla bodrum kat yapılabilir.

3.1.1.2.5. Bu alanlar içerisinde mülkiyeti aynı malikte olmak üzere ortak olarak projelendirilen parsellerde, projenin toplam emsal inşaat alanını aşmamak kaydıyla parseller arasında imar hakkı transferi yapılabilir.

3.1.1.2.6. Su basman kotu (zemin kat taban kotu), binaların zemin kat taban döşemesi üst kotu maksimum +0,90 metre, minimum +0,20 metredir.

3.1.1.3. E=1,00 ve E=0,80 YAPILAŞMA KOŞULLU GELİŞME KONUT ALANLARI

3.1.1.3.1. Planlama alanı içerisinde yapılacak birden çok binayı kapsayan uygulamalarda, Gaziantep geleneksel konut dokusundan referans alacak şekilde ve mekânsal çeşitliliğe imkân veren perspektifleri sağlamak üzere Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar dikkate alınarak yatay düzlemde kaydırmalar ve farklı kat yüksekleri oluşturulması için düşey düzlemde kat rejimine yönelik kademelenme yapılması esastır.

19

82

3.1.1.3.2. Planlama alanında 3'ten fazla yapı yapılacak konut alanlarında kat adetleri farklılaştırılarak uygulama yapılacaktır.

3.1.1.3.3. En az 6 ve daha fazla bloktan oluşan, $E=1.00$ yapılaşma koşullu ada bazlı uygulamalarda, % 20'den fazla 5 katlı, % 50'den fazla 4 katlı, % 30'dan fazla 3 katlı bina olmayacak şekilde uygulama yapılacaktır. Ada bazlı yapılacak uygulamalarda parsel sınırını takip eden ve aynı kat adedine sahip ikiden fazla yapı yan yana gelemez.

3.1.1.3.4. En az 6 ve daha fazla bloktan oluşan, $E=0.80$ yapılaşma koşullu konut alanlarında yapılacak ada bazlı uygulamalarda %20'den fazla 5 katlı, %30'dan fazla 4 katlı, %50'den fazla ise 3 katlı bina olmayacak şekilde uygulama yapılacaktır. Ada bazlı yapılacak uygulamalarda parsel sınırını takip eden ve aynı kat yüksekliğine sahip ikiden fazla yapı yan yana gelemez.

3.1.1.3.5. Su basman kotu (zemin kat taban kotu), binaların zemin kat taban döşemesi üst kotu maksimum +0,90 metre, minimum +0,20 metredir.

3.1.1.3.6. Ada bazlı uygulamalarda, geleneksel dokuyu yansıtmak amacıyla 10 m altında genişliği bulunan yollardan cephe alan 3 kata kadar olan binalarda ön bahçe çekme mesafesi aranmaz. 10 m ve üzeri genişlikteki yollardan cephe alan 3 katlı binalarda ön bahçe çekme mesafesi en az 3 metre, 4 katlı binalarda ön bahçe çekme mesafesi en az 4 metre, 5 katlı binalarda ise ön bahçe çekme mesafesi en az 5 metre yoldan çekme mesafesi uygulanacaktır. Komşu parselden çekme mesafelerinde de aynı koşullar geçerlidir.

3.1.1.3.7. Ayrık nizam yapılarda parsel içerisinde iki bina arası minimum mesafe, binaların kat yükseklikleri toplamının üçte biri kadar olacaktır.

3.1.1.3.8. Konut parseli veya adalarında; emsale konu toplam inşaat alanının %1'ini geçmemek üzere günlük ve zaruri ihtiyaçları karşılama amaçlı gıda maddeleri satışı yapabilecek küçük ölçekli ticaret alanı ayırılabilir. Bu yapılar içerisinde ilgili mevzuatına uygun olarak fırın, bakkal, manav ve kasap gibi ticari birimler yapılabilecek olup, bu yapılar en az bir araç yolundan cephe almak zorundadır.

3.1.1.3.9. $E=1,00$ ve $E=0,80$ yapılaşma koşullu Gelişme Konut Alanlarında, mülkiyeti aynı malikte olmak üzere ortak ve toplu olarak projelendirilen taşınmaz parsellerde, projenin toplam emsal inşaat alanının imar planında yapılaşmaya konu edilen imar hakkını aşmaması kaydıyla, parseller arasında imar hakkı transferi yapılabilir.

3.1.1.4. $E=0,50$ YAPILAŞMA KOŞULLU GELİŞME KONUT ALANLARI

3.1.1.4.1. Bitişik nizam uygulanan parsellerde ön bahçede çekme mesafesi zorunlu değildir. Ancak yapının komşu parselde bakan kısmında pencere açılmaz.

3.1.1.4.2. Ayrık nizam uygulamalarında komşu parselden yan bahçe çekme mesafesi en az 3 metredir.

3.1.1.4.3. Ayrık nizam parsellerde tek katlı bina yapılabilir.

3.1.1.4.4. Planda belirlenen 10 metrelik yola cephesi olan konut alanlarında çekme mesafesi dışına taşan kapalı çıkma yapılabilir. Çıkma alt kotu kaldırımından en az 2,60 metre düşey mesafeden az olmaz. Çıkma miktarı 100 cm'den fazla olamaz.

3.1.1.4.5. Bitişik nizam uygulanmış parsellerde yapılan çıkmaların yatay düzlemdeki başlangıç ve bitiş noktaları, komşu parsellerden en az 1,50 metre uzaklıkta olmalıdır.

3.1.1.4.6. Çıkmalar 10 metreden dar yaya yollarında uygulanmaz.

3.1.1.4.7. Su basman kotu +1,00 m kotunun üzerine çıkamaz. Su basman kotu yapı yüksekliği $YENÇOK=7,00$ metrenin içinde çözümlenmelidir.

3.1.1.4.8. Müstakil bahçeli konut uygulamalarında otopark ihtiyacı, her konut için 1/1 olacak şekilde kendi parselinde karşılanacaktır.

W

R

3.1.1.4.9. Bu alanlarda, yöresel yaşam biçiminden kaynaklanan gerekçelerle yapılacak müstemilatlar, o parselde yapılacak konuta ait yapının toplam taban alanının %25'ini geçemez. Her durumda müstemilatın taban alanı 25 m² 'den büyük olamaz. Müstemilatın taban alanı, toplam yapı taban alanına dâhil edilmez. Müstemilatlar, çatısının en yüksek noktası tabii zeminden itibaren 2,50 metreden yüksek olamaz, esas binaya 3,00 metreden fazla yaklaşmamak şartı ile yapılır. Müstemilat yapısının yeri ve nevi'nin belirlenmesinde ilgili yerel idare yetkilidir.

3.1.1.5. E=0,05 YAPILAŞMA KOŞULLU GELİŞME KONUT ALANLARI

3.1.5.1. Bu alanlarda bölgenin doğal ve kırsal karakterdeki yapısına uygun olacak şekilde, E=0,05 ve YENÇOK=1 Kat olarak uygulama yapılabilir.

3.1.5.2. Bu alanlarda malikince bitkilendirme ve ağaçlandırma çalışmaları yapılabileceği gibi, bunun yanı sıra bağ-bahçecilik, fidan yetiştiriciliği, çiçekçilik vb. tarımsal faaliyetler de gerçekleştirilebilir.

3.1.5.3. Asgari imar parseli büyüklüğü 2.000 m² 'den az olamaz.

3.2. KENTSEL ÇALIŞMA ALANLARI

3.2.1. ÇARŞILARA YÖNELİK GENEL UYGULAMA ESASLARI

3.2.1.1. Bu alanlarda yapılacak yapılar; Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak, bölgenin iklim ve coğrafya özellikleri dikkate alınarak az katlı, avlulu ve yavaşık tasarım düzeninde ve aynı zamanda yayanın yapılar arasında rahatça yürüyebileceği gölgeli, yarı açık ve serin mekânlar oluşturulması amacı ile arkad, saçak, kolonad ve sundurma gibi mimari unsurları içerecek şekilde tasarlanacaktır.

3.2.1.2. Bu alanlarda zemin kat hizası, arkadlarla kamu kullanımına açılmak suretiyle çekme mesafesi içerisine uzatılabilir. Bu durumda arkad yüksekliği 3,00 metreyi, arkad boyu ise 8,00 metreyi geçemez.

3.2.1.3. Zemin katlarda gölgelik amaçlı yapılacak saçakların boyları Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak 2,50 metreyi geçemez.

3.2.1.4. Çarşı olarak tanımlanan alanlarda otopark ihtiyacının, yaya ulaşım sistemiyle bütünleşecek şekilde öncelikle parsel bünyesindeki açık alanlarda ve bodrum katlarda karşılanması esastır. Parsel bünyesinde karşılanamadığı durumlarda, ilgili mevzuat hükümleri geçerlidir.

3.2.1.5. Çarşı olarak tanımlanan alanlarda ayrılan kamusal otoparklar ve parsel bazında üretilecek otoparklara ek olarak ihtiyaç duyulabilecek otoparklar, zemin altı otopark şeklinde elde edilecektir.

3.2.1.6. Ticaret adalarında, +0,00 kotu her halükârda geniş yoldan kot alınarak belirlenir.

3.2.1.7. Bu alanlarda parlayıcı, patlayıcı özelliği olan ve gürültü, hava vb. çevre kirliliğine neden olan ticari kullanımlar yer alamaz.

3.2.2. MERKEZ ÇARŞISI (T1)

3.2.2.1. Bu alanlarda; banka ve finans kurumları, ofis ve bürolar, çarşılar, çok katlı mağazalar, alışveriş merkezleri, konaklama tesisleri gibi ticari birimler ile ticari birimleri tamamlayıcı ve destekleyici nitelikte yönetim binaları, sinema, tiyatro, müze, kütüphane ve sergi salonu gibi sosyal ve kültürel tesisler, lokanta, restoran, gazino, düğün salonu gibi eğlence birimleri, ilgili kamu kurumun belirlediği standartları sağlamak ve uygun görüşü alınmak kaydıyla özel sağlık tesisleri, özel eğitim tesisleri, kurslar, etüt merkezleri gibi ticaret ve hizmetleri içeren birimler yer alacaktır.

3.2.2.2. Bu alanlarda konut kullanımı yer alamaz.

3.2.2.3. Bu alanlarda, Gaziantep'e özgü yerel ürünlerin (yemeni, kutnu kumaşı, bakır işleme, halı, sedef kakma vb.) üretim, teşhir ve satışının yapılabileceği küçük ölçekli atölyeler de yer alabilir.

4

3.2.2.4. Bu alanlarda E=1,20, YENÇOK=5 kattır.

3.2.2.5. Toplam emsale konu inşaat alanının en fazla %30'luk kısmında 2 katı aşacak şekilde ticari amaçlı bloklar yapılabilir.

3.2.2.6. Çekme mesafesi 5,00 metreden az olamaz.

3.2.2.7. Ticari amaçlı yapıların çatılarında tonoz çatı, ışıklık ve saçak gibi mimari elemanlar kullanılabilir.

3.2.2.8. Yapının mevzuatta tanımlanan gerekli otopark ihtiyacını karşılaması koşulu ile emsale dâhil olmak üzere zemin katlarda ticaret amaçlı otopark alanı yapılabilir.

3.2.3. SEMT ÇARŞISI (T2)

3.2.3.1. Bu alanlarda; gününbirlik ihtiyaçların yanı sıra haftalık ihtiyaçlara cevap verecek nitelikte bakkal, market, kahvehane, manav, kasap, eczane, terzi, tuhafiyecilik, berber, kuaför, yöresel ürün satış birimleri vb. mahalle kültürünü yansıtan küçük esnaf türlerine yönelik farklı büyüklükte dükkânları içeren mahalle çarşısı birimleri yer alacaktır.

3.2.3.2. Bu alanlarda konut kullanımı yer alamaz.

3.2.3.3. Bu alanlarda E=0,90 YENÇOK=2 kat ve en fazla kat yüksekliği 4,50 metre olarak uygulama yapılacaktır.

3.2.3.4. Bu alanlarda iki bina arası en az mesafe, binaların kat yükseklikleri toplamının en az üçte biri kadardır.

3.2.3.5. Bu alanlarda çekme mesafesi en az 3,00 metredir.

3.2.3.6. Ticari amaçlı yapılacak yapıların çatılarında tonoz çatı, kubbe gibi mimari elemanlar kullanılabilir.

3.2.3.7. Bu alanlarda ihtiyaç halinde, mahalle çarşısının dokusunu bozmayacak nitelikte küçük ölçekli mahalle mescitleri yapılabilir.

3.2.4. MAHALLE VE KOMŞULUK BİRİMİ ÇARŞISI (T3)

3.2.4.1. Bu alanlarda; gününbirlik ihtiyaçlara cevap verecek büro, ofis, lokanta, kafeterya, terzi, manav, bakkal, market vb. ticari birimleri içeren küçük çarşı birimleri yer alacaktır.

3.2.4.2. Bu alanlarda konut kullanımı yer alamaz.

3.2.4.3. Bu alanlarda E=0,70, YENÇOK=1 kat ve en fazla kat yüksekliği 4,50 metre olarak uygulama yapılacaktır.

3.2.4.4. Bu alanlarda çekme mesafesi en az 3,00 metredir.

3.2.4.5. Bu alanlarda iki bina arası en az mesafe, binaların kat yükseklikleri toplamının en az üçte biri kadardır.

3.2.4.6. Ticari amaçlı yapılacak yapılarda, Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde belirlenen yapılaşmaya ilişkin ilke ve esaslara uygun olmak kaydıyla farklı çatı tipleri tasarlanabilir.

3.2.4.7. Bu alanlarda ihtiyaç halinde, mahalle çarşısının dokusunu bozmayacak nitelikte küçük ölçekli mahalle mescitleri yapılabilir.

im

3.2.5. TİCARET + KONUT ALANI

3.2.5.1. Bu alanlarda, toplam inşaat alanının %90'ına kadar konut yapılabilir. Hizmet sektörüne yönelik fonksiyonlar hariç olmak üzere ticaret kullanımı, toplam inşaat alanının %10'unun altında olamaz.

3.2.5.2. Bu alanlarda T1 lejantlı ticaret alanları, hizmet sektörüne yönelik ofis, büro vb. fonksiyonlar ile konut fonksiyonları yer alabilir. Bu alanlarda gerçek ve tüzel kişilere veya kamuya ait yurt, ticari katlı otopark, sosyal ve kültürel tesisler yapılabilir. Bu alanlarında hiçbir şekilde yanıcı parlayıcı, patlayıcı, duman vb. gibi çevre sağlığı açısından olumsuz faaliyet gösterecek depolar ile imalathaneler yer alamaz.

3.2.5.3. Bu alanlarda Emsal=1,20 ve YENÇOK= 5 kat olarak uygulama yapılacaktır.

3.2.5.4. Çekme mesafesi en az 5,00 metredir.

3.2.5.5. Zemin kat hizası, arkadlarla kamu kullanımına açılmak suretiyle parsel sınırına kadar çekilebilir.

3.2.5.6. Zemin katlarda gölgelik amaçlı yapılacak saçakların boyları Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak 2,50 metreyi geçemez.

3.2.5.7. Bu alanlarda konut gelişme alanları için belirlenmiş genel uygulama esasları geçerlidir.

3.2.5.8. Planlama alanı içerisinde yapılacak birden çok binayı kapsayan uygulamalarda, Gaziantep geleneksel konut dokusundan referans alacak şekilde ve mekânsal çeşitliliğe imkân veren perspektifleri sağlamak üzere Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar dikkate alınarak yatay düzlemde kaydırmalar ve farklı kat yüksekleri oluşturulması için düşey düzlemde kat rejimine yönelik kademelenme yapılması esastır.

3.2.5.9. Planlama alanında 3'ten fazla yapı yapılacak Ticaret-Konut Alanlarında kat yükseklikleri farklılaştırılarak uygulama yapılacaktır.

3.2.5.10. En az 6 ve daha fazla bloktan oluşan ada bazlı uygulamalarda, %30'dan fazla 5 katlı, % 50'den fazla 4 katlı, % 20'den fazla 3 katlı bina olmayacak şekilde, uygulama yapılacaktır. Ada bazlı yapılacak uygulamalarda parsel sınırı takip eden ve aynı kat yüksekliğine sahip ikiden fazla yapı yan yana gelemez.

3.2.5.11. Bu alanlarda plandaki kullanım kararına bağlı olarak konut veya ticaret yapılması halinde yoldan cephe alan zemin veya bodrum katların ticaret veya hizmetler sektörünün kullanımında olması ve konut veya ticaret tesisi için ayrı bina girişi ve merdiveni bulunması şartı aranır.

3.2.6. BELEDİYE HİZMET ALANI

3.2.6.1. Belediye hizmet alanlarında belediyelerin görev ve sorumlulukları kapsamındaki hizmetlerinin götürülebilmesi için gerekli itfaiye, acil yardım ve kurtarma, ulaşımaya yönelik transfer istasyonu, araç ve makine parkı ve deposu, bakım ve ikmal istasyonu, garaj ve triyaj alanları, belediye depoları, asfalt tesisi, atık işleme tesisi, zabıta birimleri, mezbaha, ekmek üretim tesisi, pazar yeri, Belediyeye ait idari birim binaları, halk eğitim merkezi, sosyal ve kültürel tesisler gibi mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçları karşılamak üzere kurulan tesisler ile sermayesinin yarısından fazlası belediyeye ait olan şirketlerin sahip olduğu tesisler yer alacaktır.

3.2.6.2. Bu alanlarda kamu kullanımını dışında fonksiyonlar yer alamaz.

3.2.6.3. Uygulama, Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak hazırlanacak ve Belediyesince avan proje doğrultusunda yapılacaktır.

3.2.6.4. Bu alanlarda Emsal=1,00 ve YENÇOK= 5 kat olarak uygulama yapılacaktır.

3.2.7. İDARİ HİZMET ALANI

3.2.7.1. İdari hizmet alanlarında kaymakamlık, karakol, muhtarlık ve benzeri kamu birimleri ile altyapı hizmetlerine yönelik tesisler yer alacaktır.

3.2.7.2. Uygulama, Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak hazırlanacak ve Belediyesince onaylanacak avan proje doğrultusunda yapılacaktır.

3.2.7.3. Bu alanlarda Emsal=1,00 ve YENÇOK= 5 kat olarak uygulama yapılacaktır.

3.2.8. RESMİ KURUM ALANI

3.2.8.1. Resmi kurum alanlarında genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler, il özel idaresi, belediye sermayesinin yarısından fazlası belediye tarafından karşılanan kuruluşlar, kanunla veya kanunun verdiği yetki ile kurulan kamu tüzel kişilerine ait bina ve tesisler yer alacaktır.

3.2.8.2. Uygulama, Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak hazırlanacak ve Belediyesince onaylanacak avan proje doğrultusunda yapılacaktır.

3.2.8.3. Bu alanlarda Emsal=1,00 ve YENÇOK= 5 kat olarak uygulama yapılacaktır.

3.2.9. KÜÇÜK SANAYİ ALANI

3.2.9.1. Planlama alanında yaşayanların günlük bakım, tamir, montaj ve servis ihtiyaçlarına yönelik hizmet sunan, 1593 Sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ve ilgili yönetmeliklerine uygun olarak çevre ve sağlık koşulları açısından ayrılmalari ve gruplaşmaları gerekli görülen, patlayıcı, parlayıcı ve yanıcı maddeler içermeyen ve çevre sağlığı yönünden tehlike oluşturmeyen küçük ölçekli atölye imalathane ile depolar yer alabilir.

3.2.9.2. Isıl işlem ve toz oluşumu barındıran faaliyetler, 03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine uymak koşuluyla yer alabilir.

3.2.9.3. Bu alanda Gaziantep'e özgü yerel ürünlerin (yemeni, kutnu kumaşı, bakır işleme, halı, sedef kakma vb.) üretiminin yapılabileceği atölyeler de yer alabilir.

3.2.9.4. Küçük sanayi alanlarında otopark alanı ihtiyacı, alanın kendi içinde karşılanacaktır.

3.2.9.5. Küçük sanayi alanında önerilen "Sosyal Tesis Alanı" kapsamında, küçük sanayi alanında çalışanlara hizmet etmek üzere "mescit" yapılabilir.

3.2.9.6. Bu alanlarda blok nizam 2 kat, Emsal=0,80 ve YENÇOK=8,50 metre yapılaşma şartlarıyla uygulama yapılacaktır. Maksimum yapı yüksekliği içinde kalmak kaydıyla asma kat yapılabilir.

3.2.10. PAZAR ALANI

3.2.10.1. Planlama alanının ihtiyacını karşılamak üzere haftanın belirli günlerinde ve/veya kalıcı olmak üzere planlama alanı çevresinde bulunan kırsal yerleşim alanlarında üretilen yerel ürünlerin sergi ve satışının yapılacağı kapalı-açık pazar yerleri ile alanda güvenlik ve kontrolü sağlamak amacıyla zabıta ve bekçi kulübesi, tuvalet vb. kullanımlar yer alabilecektir. Bu alanlarda, araçlar için gerekli otopark alanları ile manevra alanları da oluşturulmalıdır.

3.2.10.2. Pazar alanında Gaziantep mutfağında kullanılan ürünler (baharatlar, salçalar, kurutulmuş sebzeler, diğer organik ürünler) ile Gaziantep ve dünya mutfağının sunumu ve satışının yapıldığı yeme-içme birimleri de yer alabilir.

3.2.10.3. İhtiyaç duyulması ve alanın uygun olması halinde, çevresindeki fonksiyonlara hizmet etmesi amacıyla pazar kurulmadığı günlerde otopark olarak kullanılmasına yönelik düzenlenebilir.

W

BS

3.2.10.4. Emsal=0,40 ve YENÇOK=1 kat olarak uygulama yapılacaktır.

3.2.10.5. Uygulama, Belediyesince onaylanacak avan proje doğrultusunda yapılacaktır.

3.3. BUGÜNKÜ ARAZİ KULLANIMI DEVAM ETTİRİLEREK KORUNACAK ALANLAR

3.3.1. SU YÜZEYİ (YAPAY SU GÖLETİ)

3.3.1.1. Bu alanlar suni yöntemlerle elde edilen gölet alanları olup; peyzaj projesi ve avan proje onayına bağlı kalarak uygulama yapılacaktır.

3.3.1.2. Gölet alanlarının su çizgisinin 10 metre yakınına herhangi bir yapı yapılmayacak olup, bu alanlar günübirlik rekreasyon alanı (park, çocuk oyun alanı, piknik alanı, açık spor alanı) olarak kullanılacaktır. Gölet alanı olarak belirlenen alanlarda, su çizgisi dışında kalan alanda hazırlanacak peyzaj projesine göre toplam alanın $E=0.03$ değerini aşmayan ve bina büyüklüğü 50 m² 'yi geçmeyen yapılar (büfe, piknik üniteleri, tuvalet, çeşme vb.) yapılabilir.

3.3.1.3. Yeterli büyüklüğe sahip olan yapay su göletlerinde kayık ve sandalla gezintiye olanak verecek küçük ölçekli iskele yapılabilir.

3.3.1.4. Bu alanlar, koruma kullanma dengesi içerisinde ele alınarak; araziye asgari oranda müdahale eden düzenlemelerle arazi plastiği ve toprak örtüsü azami oranda muhafaza edilecek ve alt, üst yapı ve bitkilendirme çalışmaları ile estetik ve fonksiyonel anlamda ihtiyaca cevap verecek duruma getirilecektir.

3.3.2. DOĞAL KARAKTERİ KORUNACAK ALAN

3.3.2.1. Alanın mevcut kullanım, manzara ve topografik özellikleri bozulmadan, tarımsal üretim öncelikli günübirlik rekreasyona yönelik uygulama yapılacaktır.

3.3.2.2. Alanda; yöresel tarımsal üretimin yapılacağı ve aynı zamanda insanların doğru beslenme ve doğaya saygılı bir yaşam tarzı konusunda bilinçlenmelerine yönelik alanlar (hobi bahçesi, bostan vb. tarım bahçesi ile tarımsal üretim bilgilendirme noktaları) ile oturma yerleri, seyir terası, manzara parkı, piknik alanı, oyun alanı, yürüyüş ve bisiklet parkurları, takılabilir ve sökülebilir elemanlardan oluşan çay bahçesi, tuvalet, otopark, servis yolları gibi günübirlik rekreasyona yönelik kullanımlar yer alacaktır.

3.3.2.3. Isı emen ve yansıtan kapalı yüzeyler de dâhil kapalı birimlerin toplam taban alanı, toplam alanın %20'sini geçemez.

3.3.2.4. Bu alanda, emsal 0,05 dâhilinde 1 katlı (3,50 metre) ve toplam inşaat alanı 100 m² 'yi aşmayan tarımsal ve tarımsal turizm odaklı yapı yapılabilir. Yapının, alan içindeki konumlandırılmasında alan bütünlüğünün bozulmaması esastır.

3.4. SOSYAL ALTYAPI ALANLARI

3.4.1. EĞİTİM TESİSLERİ ALANI

Anaokulu, ilkokul, ortaokul, lise, mesleki ve teknik öğretim alanı ile yükseköğretim tesis alanı olarak kullanılacak alanlar olup; uygulama, Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak hazırlanacak ve Milli Eğitim Bakanlığı'na onaylanacak avan proje doğrultusunda yapılacaktır.

3.4.1.1. ANAOKULU ALANI

3.4.1.1.1. Bu alanlarda, yapılaşma koşulları Emsal=0,60 ve YENÇOK=2 kat olarak uygulama yapılacaktır.

3.4.1.2. İLKOKUL ALANI

3.4.1.2.1. Bu alanlarda, yapılaşma koşulları Emsal=1,00 ve YENÇOK=5 kat olarak uygulama yapılacaktır. Kat yüksekliği 4 metreyi geçemez.

3.4.1.2.2. İlkokul alanı kapsamında açık ve kapalı spor tesisleri yapılabilir.

3.4.1.3. ORTAOKUL ALANI

3.4.1.3.1. Bu alanlarda, yapılaşma koşulları Emsal=1,00 ve YENÇOK=5 kat olarak uygulama yapılacaktır. Kat yüksekliği 4 metreyi geçemez.

3.4.1.3.2. Ortaokul alanı kapsamında açık ve kapalı spor tesisleri yapılabilir.

3.4.1.4. LİSE ALANI

3.4.1.4.1. Bu alanlarda, yapılaşma koşulları Emsal=1,20 ve YENÇOK=5 kat olarak uygulama yapılacaktır. Kat yüksekliği 4 metreyi geçemez.

3.4.1.4.2. Lise alanı kapsamında açık ve kapalı spor tesisleri yapılabilir.

3.4.1.5. MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM TESİSİ ALANI

3.4.1.5.1. Mesleki ve teknik eğitim veren eğitim tesislerine ait yapıların yer alacağı bu alanlarda, eğitim tesisleri kullanımına hizmet edecek yurt, kütüphane, sergi-konferans salonları, açık ve kapalı spor tesisleri vb. fonksiyonlar yapılabilir.

3.4.1.5.2. Bu alanlarda Emsal=1,20 ve YENÇOK=5 kat olarak uygulama yapılacaktır. Kat yüksekliği 4 metreyi geçemez.

3.4.1.5.3. Belediyesince onaylanacak avan projeye göre uygulama yapılacaktır.

3.4.1.6. YÜKSEKÖĞRETİM TESİSİ ALANI

3.4.1.6.1. Üniversite, yüksekokul, enstitü gibi yükseköğretim tesislerine yönelik temel birimler (eğitim binaları, laboratuvarlar, teknoloji geliştirme alanları, rektörlük vb.) ile destekleyici birimler (öğrenci yurdu, sosyal-kültürel tesisler, misafırhane, lojman, revir, spor tesisler , park ve yürüyüş alanları, açık ve kapalı otopark tesisleri vb.) yer alabilir.

3.4.1.6.2. Bu alanlarda, yapılaşma koşulları KAKS=0,75, TAKS=0,25 ve YENÇOK=5 kat olarak uygulama yapılacaktır.

3.4.2. SAĞLIK TESİSLERİ ALANI

Uygulama, Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak hazırlanacak ve Sağlık Bakanlığı'nca onaylanacak avan proje doğrultusunda yapılacaktır.

3.4.2.1. HASTANE

3.4.2.1.1. Bu alanlarda, yapılaşma koşulları Emsal=1,50 ve YENÇOK=5 kat olarak uygulama yapılacaktır. Kat yüksekliği 4 metreyi geçemez.

3.4.2.1.2. Bodrum katlarda, hastaneye hizmet edecek teknik birimler (radyoloji birimleri, ameliyathane, röntgen, tomografi vb.) ile otopark yer alabilir. Bu alanlar emsal haricidir.

3.4.2.1.3. Diğer konularda Sağlık Bakanlığı'nın asgari tasarım standartları kılavuzuna ve ilgili yönetmelik hükümlerine uyulacaktır.

3.4.2.2. AİLE SAĞLIĞI MERKEZİ

3.4.2.2.1. Bu alanlarda, yapılaşma koşulları Emsal=0,50 ve YENÇOK=2 kat olarak uygulama yapılacaktır.

im

88

3.4.3. SOSYAL VE KÜLTÜREL TESİS ALANI

Uygulama, Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak hazırlanacak ve Belediyesince onaylanacak avan proje doğrultusunda yapılacaktır. Sosyal ve kültürel tesis alanlarında kamu kullanımı dışında herhangi bir kullanım (konut, ticaret, turizm amaçlı konaklama vb.) getirilemez.

3.4.3.1. SOSYAL TESİS ALANI

3.4.3.1.1. Teknik eğitim merkezleri, bilgi, beceri ve meslek edindirme kursları, aşevi, sığınma evi, toplum merkezi, yaşlı ve engelli bakımevi, engelliler eğitim merkezi, gündüz bakım ev (kreş, çocuk yuvası), huzurev , öğretmen ev , m saf rhane, yet št rme yurdu, öğrenci yurtları, rehabilitasyon merkezi, toplum merkezi, şefkat evleri vb. birimler yer alabilir.

3.4.3.1.2. Bu alanlarda, yapılaşma koşulları Emsal=1,00 ve YENÇOK=5 kat olarak uygulama yapılacaktır.

3.4.3.2. KÜLTÜREL TESİS ALANI

3.4.3.2.1. Çok amaçlı kültür merkezi, kütüphane, halk eğitim merkezi, sergi salonu, sanat galerisi, müze, konser salonu, konferans ve kongre merkezi, sinema, tiyatro ve opera gibi fonksiyonların yanı sıra geleneksel el sanatlarının gelişimini destekleyen, yerel yemek kültürünü tanıtan kurs ve uygulama birimleri yer alabilir.

3.4.3.2.2. Bu alanlarda, yapılaşma koşulları Emsal=1,00 ve YENÇOK=5 kat olarak uygulama yapılacaktır.

3.4.3.3. AÇIK SPOR TESİSİ ALANI

3.4.3.3.1. Futbol, basketbol, tenis, atletizm, yüzme vb. sportif faaliyetlerine yönelik birimler yer alacaktır.

3.4.3.3.2. Bu alanlara hizmet edecek açık veya kapalı otoparklar ile seyirci ve sporcuların ihtiyacına yönelik büfe, lokanta, pastane, çayhane ve spor faaliyetlerine ilişkin ticari üniteler yer alabilir. Ancak ticari ünitelerin toplam alanı, spor tesisi alanının %5'ini geçemez.

3.4.3.3.3. Bu alanlarda, yapılaşma koşulları Emsal=0,05 ve YENÇOK=4,50 metre olarak uygulama yapılacaktır.

3.4.3.4. KAPALI SPOR TESİSİ ALANI

3.4.3.4.1. Futbol, basketbol, voleybol, yüzme, atletizm gibi sporlara yönelik spor salonu, kapalı yüzme havuzu, birden fazla sportif faaliyetleri bünyesinde barındıran entegre spor kulübü gibi kapalı spor tesisleri ile bu alanlara hizmet edecek açık veya kapalı otoparklar, seyirci ve sporcuların ihtiyacına yönelik, büfe, lokanta, pastane, çayhane ve spor faaliyetlerine ilişkin ticari üniteler yer alabilir.

3.4.3.4.2. Ticari ünitelerin toplam alanı, spor tesisi alanının % 5'ini geçemez.

3.4.3.4.3. Bu alanlarda, uygulama ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri doğrultusunda Gaziantep Büyükşehir Belediye tarafından onaylanacak avan proje doğrultusunda yapılacaktır.

3.4.4. İBADET ALANI

İbadet alanlarındaki uygulama, Gaziantep'in anıtsal dini eserlerinin kütle biçimlenişleri, cephe dolu-boş oranları, plan tipolojileri vb. özellikleri ve Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak hazırlanacak ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nın uygun görüşü doğrultusunda ilgili belediyesince onaylanacak mimari avan projeye göre yapılacaktır. İbadet alanları kapsamında müstemilat niteliğinde tuvalet, şadırvan, imam odası, çay ofisi gibi fonksiyonlar

yapılacaktır. İbadet alanlarında parsel içindeki tüm kapalı ve yarı açık yapılar dâhil (saçaklar hariç) TAKS değeri 0,25'i aşamaz.

3.4.4.1. CAMİ

3.4.4.1.1. Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde "merkez camisi" olarak tanımlanan camiler; eğitim merkezi, konferans ve toplantı salonu, kütüphane, sanat merkezi, sergi salonu, taziye evi, aşevi, lojman, misafirhane gibi dini tesis fonksiyonunu tamamlayıcı birimleri barındıran yapıları içeren "külliye" şeklinde tasarlanacaktır. Söz konusu birimleri barındıran yapıların parsel sınırına olan mesafeleri 5,00 metreden az olmayacak şekilde YENÇOK=2 kat ve 7,50 metre olarak uygulanacaktır. Zemin altında kapalı otopark yapılabilir. Bu camilerden Diyanet İşleri Başkanlığı'nca uygun görülen cami "Cuma Camisi" olarak işlevlendirilecektir.

3.4.4.1.2. Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde "semt camisi" olarak tanımlanan camiler; kuran kursu, toplantı salonu, taziye evi, kütüphane, lojman gibi dini tesis fonksiyonunu tamamlayıcı birimleri barındıran yapıları içerecek şekilde tasarlanacaktır. Söz konusu birimleri barındıran yapıların parsel sınırına olan mesafeleri 5,00 metreden az olmayacak şekilde YENÇOK=2 kat ve 6,50 metre olarak uygulanacaktır. Zemin altında kapalı otopark yapılabilir.

3.4.4.1.3. Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde "mahalle camisi" olarak tanımlanan camiler; mahallenin ihtiyaçlarına göre dini tesis fonksiyonunu tamamlayıcı birimleri barındıran yapıları içerecek şekilde tasarlanacaktır. Söz konusu birimleri barındıran yapıların yüksekliği 3,40 metreyi aşamaz. Mahalle merkezlerindeki camilerde birden fazla minare yapılamaz.

3.4.4.1.4. Uygulama, Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak hazırlanacak avan proje doğrultusunda yapılacaktır. Cami ve mescitlerde, cami ihata duvarına bitişik ve dışarıya dönük çeşme zorunludur.

3.4.4.2. MESCİT

3.4.4.2.1. Mescitler; komşuluk birimi ölçeğinde dini tesis fonksiyonunu tamamlayıcı birimleri (müştemilat niteliğindeki tuvalet, şadırvan, imam odası, çay ofisi, kütüphane) barındıran yapıları içerecek şekilde tasarlanacaktır. Söz konusu birimleri barındıran yapıların yüksekliği 3,40 metreyi aşamaz. Mahalle merkezlerindeki mescitlerde birden fazla minare yapılamaz.

3.5. AÇIK VE YEŞİL ALANLAR

Uygulama, Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak hazırlanacak ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nce onaylanacak avan proje doğrultusunda yapılacaktır.

3.5.1. PARK ALANI

3.5.1.1. Parklar, çocuk bahçeleri ve oyun alanları, yaya ve bisiklet yolları, gezi ve dinlenme alanları, manzara parkları-seyir terasları, meydanlar, yeşil alan düzenlemeleri, ağaçlandırma ve bitkilendirme alanları, açık hava tiyatrosu, toplantı ve gösteri yerleri, yapay göletler, gözlem kulesi, açık spor alanları vb. kullanımların yanı sıra parkın bütünlüğünü bozmamak koşulu ile kentsel tarım ve enerji tarımına yönelik kullanımlar yer alabilir.

3.5.1.2. Bu alanlarda, ahşap veya hafif yapı malzemelerinden yapılmak, kat adedi 1'i, kat yüksekliği 4,50 metreyi ve açık alanları dâhil toplam taban alanı park alanının %3'ünü geçmemek kaydıyla çay bahçesi, kır kahvesi, büfe, lokanta, kafeterya, güvenlik kulübesi, tuvalet vb. yapılar ile oyun alanlarına en az 10 metre mesafede olmak ve etrafı çit ve benzeri ile kapatılmak koşuluyla trafo, su deposu vb. teknik birimler yer alabilir. Tuvalet kullanımına yönelik yapıların yer seçimi ve tasarımının, diğer gününbirlik kullanımları görsel ve sağlık anlamında olumsuz etkilemeyecek şekilde olması esastır.

İM

3.5.1.3. Park alanları; mevsimsel kullanım çeşitliliğinin yanı sıra karanlık-aydınlık, doğal hava dolaşımı, yumuşak-sert, doluluk-boşluk, durgunluk-hareketlilik dengeleri ve manzara imkânı sağlayacak şekilde tasarlanacaktır.

3.5.1.4. Park alanlarında yer alacak ısı emen ve yansıtan kapalı yüzeyler de dâhil kapalı birimlerin toplam taban alanı toplam alanın %20'sini geçemez.

3.5.1.5. Park alanlarının peyzaj tasarımında sert zeminlerde yöresel, çevreci, yenilenebilir, sağlıklı, bakımı ve temini kolay yapısal peyzaj malzemeleri kullanılacaktır.

3.5.1.6. Park alanları içerisinde ilgili Belediyesince yağmur sularının park/kamusal ortak bahçelerin sulanması amacıyla kullanılmak üzere "yağmur suyu hasadı havuzları" gibi yağmur suyunun ayrı toplanması, depolanması ve geri kazanımı sarnıçları oluşturulacaktır.

3.5.1.7. Alan büyüklüğü 5 hektardan fazla olan park alanlarının eğimin %10'u geçtiği kısımlarında çim kayağı, tırmanış aktiviteleri gibi fonksiyonlar da yer alabilir.

3.5.1.8. Bu alanlarda peyzaj projesi yapılmadan ve ilgili Belediyesince uygun bulunmadan uygulamaya geçilemez. Rekreasyon alanlarının peyzaj tasarımında sert zeminlerde yöresel, çevreci, yenilenebilir, sağlıklı, bakımı ve temini kolay yapısal peyzaj malzemeleri kullanılacaktır.

3.5.1.9. Yol kenarları ile refüj ve kavşak çevrelerinde yeşil alan olarak gösterilmekle birlikte, aktif yeşil alan niteliği taşımayan bu pasif yeşil alanlarda herhangi bir yapı yapılamaz.

3.5.2. REKREASYON ALANI

3.5.2.1. Bu alanda doğal yapıyı bozmayacak nitelikte ve doğa ile uyumlu malzemeler kullanılması kaydıyla günübirlik rekreasyon kullanımına yönelik tesisler (piknik alanları, oturma yerleri ve seyir terasları, açık hava sergi ve tiyatro amfileri, açık hava sineması, festival ve eğlence alanları, kır düğünü vb. organizasyonlara (etkinliklere) hizmet verecek mekânlar, yürüyüş-bisiklet parkurları, açık-kapalı spor alanları, çocuk bahçeleri, oyun alanları, atıcılık-binicilik merkezi, takılabilir sökülebilir elemanlardan oluşan çay bahçeleri, kır kahvesi, lokanta, gazino ve büfeler vb.) ile bu tesisleri tamamlayıcı tesisler (acil yardım, otopark, tuvalet vb.) yapılabilecektir. Tuvalet kullanımına yönelik yapıların yer seçimi ve tasarımının, diğer günübirlik kullanımları görsel ve sağlık anlamında olumsuz etkilemeyecek şekilde olması esastır.

3.5.2.2. R1 rumuzlu rekreasyon alanlarında; yöresel tarımsal üretimin yapılacağı hobi bahçesi, bostan gibi kentsel tarım faaliyetleri ile kentsel tarım faaliyetlerini desteklemek üzere takılabilir ve sökülebilir elemanlardan oluşan yerel organik ürünlerin satışına yönelik Emsal=0,05, YENÇOK =2 kat küçük ölçekli ticari üniteler yer alabilir.

3.5.2.3. Alanın mevcut topografik özellikleri dikkate alınarak projelendirilecek alanlar olup; bu alanlar, peyzaj projeleri de dâhil özel proje yapılarak uygulamaya açılacaktır. Peyzaj planı ve vaziyet planı Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından onaylanmadan uygulamaya geçilemez.

3.5.2.4. Bu alanlarda, yapılaşma koşulları, Emsal=0,05, YENÇOK=2 kat ve maksimum yapı büyüklüğü 250 m2 olarak uygulama yapılacaktır.

3.5.2.5. Rekreasyon alanlarında yer alacak ısı emen ve yansıtan kapalı yüzeyler de dâhil kapalı birimlerin toplam taban alanı toplam alanın %20'sini geçemez.

3.5.2.6. Bu alanlarda peyzaj projesi yapılmadan ve ilgili Belediyesince uygun bulunmadan uygulamaya geçilemez. Rekreasyon alanlarının peyzaj tasarımında sert zeminlerde yöresel, çevreci, yenilenebilir, sağlıklı, bakımı ve temini kolay yapısal peyzaj malzemeleri kullanılacaktır.

3.5.3. MEYDAN

3.5.3.1. Meydanlar, insanı odağa alan bir yaklaşımla bireylerin bir araya gelme, toplanma, karşılaşma mekânları oluşturacak ve meydana açılan sokaklarla bir bütün oluşturacak şekilde kentsel tasarım projeleri ölçeğinde tasarlanacaktır.

3.5.3.2. Mahalle ve mahalle alt bölgesi ölçeğindeki meydanlarda; engelli erişim noktası, belediye danışma ofisi ve tuvalet gibi servis noktaları, meydanın büyüklüğü ile uyumlu aktif yeşil alanlar ve yumuşak zeminli alanlar, çocuklara ayrılmış aktivite alanları, oturma veya yürüme alanlarının üzerini kapayacak gölgelik pergolalar ve gölge izleri ile afet müdahale araç, gereç ve teçhizatlarını barındıran acil durum noktalarının yer alması esastır.

3.5.3.3. Semt ölçeğindeki meydanlarda; mahalle ve mahalle alt bölgesi ölçeğindeki meydanlar için tanımlanan kullanımların yanı sıra çeşitli sokak etkinliklerine hizmet edebilecek basamaklı sahneler, toplanma gösteri alanları ile heykel, enstalasyon, duvar resmi gibi görsel odak oluşturacak plastik sanat öğelerinin yer alması esastır.

3.5.3.4. Planlama alanı ölçeğindeki meydanlarda; semt ölçeğindeki meydanlar için tanımlanan kullanımların yanı sıra havuz, çeşme, fiske gibi ıslak hacimli tasarım öğeleri, heykel, saat kulesi gibi anıtsal etki yapacak görsel odaklar ile güvenlik ve tedbir amaçlı kullanımların yer alması esastır.

3.5.3.5. Meydanlarda öngörülen aktivitelere yönelik, sökülüp takılabilir malzemelerden olmak en fazla 4 m2 büyüklüğünde geçici yapılar yapılabilir.

3.5.3.6. Özel mülkiyete konu edilmeksizin ve meydan kullanımı engellenmeksizin zemin altı otopark yapılabilir.

3.5.4. AĞAÇLANDIRILACAK ALAN

3.5.4.1. Bu alanlar yapılaşmaya kapalı alanlar olup; yörenin doğal bitki örtüsüne uygun olarak ağaçlandırma, bitkilendirme, bağ-bahçecilik, fidan yetiştiriciliği, çiçekçilik vb. peyzaj faaliyetleri yapılabilir.

3.5.5. MEZARLIK ALANI

3.5.5.1. Bu alanlarda, cenazelerin defnedildiği mezar yerleri ile toplam alanın %5'ini geçmemek ve ilgili kurum görüşleri alınmak kaydıyla defin işlemlerinin yürütüldüğü idari tesis binaları, morg, gasilhane, cami-mescit, şadırvan, çeşme, tuvalet, güvenlik odası, ziyaretçi bekleme yeri ile ihtiyaç nispetinde otopark da yapılabilir.

3.5.5.2. Alan bütününde hazırlanacak defin parselasyon planı ve peyzaj planı Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından onaylanmadan uygulamaya geçilemez.

3.5.5.3. İhtiyaç olması halinde yeni mezarlık alanlarının yer seçimi, Mezarlık Yerlerinin İnşası ile Cenaze Nakil ve Defin İşlemleri Hakkında Yönetmelik ve Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak yapılacaktır.

3.6. YERLEŞİM ÖNLEMLİ ALANLAR

3.6.1. Planda "UA2" ile gösterilen alanlar "yerleşime uygun" alanlardır. Parselin bulunduğu alanı kapsayan zemin etütleri ilgili mühendislerce yapılacaktır.

3.6.2. Planda "ÖA2.1" ve "ÖA2.2" ile gösterilen alanlar "yerleşime önlemlî" alanlar olup; bu alanlarda imar planına esas ayrıntılı jeolojik-jeoteknik etüt raporunda belirtilen hususlara uyulması, gerekli önlemlerin alınması ve uygulamaların bu hususlara göre yapılması zorunludur. Parsel bazında, parselin bulunduğu alanı kapsayan zemin etütleri ilgili mühendislerce yapılacaktır.

3.6.3. Parsel bazında yapılacak zemin etüdü raporları İlçe Belediye Başkanlığı'na kontrol edildikten sonra uygulama yapılacaktır.

3.7. TEKNİK ALTYAPI

UM

3.7.1. ULAŞIM

3.7.1.1.KARAYOLLARI

3.7.1.1.1. KARAYOLLARINA YÖNELİK GENEL UYGULAMA ESASLARI

3.7.1.1.1.1. Taşıt izleri, bisiklet yolları, tretuvar ve yaya aksları, söz konusu yol en kesitleri içindedir.

3.7.1.1.1.2. Yol en kesitleri, Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi’nde yer alan ölçü, ilke ve esaslara göre uygulanacak olup; imar yolu hatlarının trafik izi ana aks eksenini olarak korunarak, kentsel doku tasarımının gerektirdiği biçim ve genişlikte uygulanması esastır.

3.7.1.1.1.3. Planda gösterilen yol iç düzenlemeleri şematik olup; uygulamaya yönelik mühendislik çözümleri ve her türlü uygulama, ayrıntılı ulaşım ve trafik etütleri doğrultusunda hazırlanarak ilgili idare tarafından onaylanacak uygulama projeleri doğrultusunda yapılacaktır.

3.7.1.1.1.4. Ulaşım akslarından cephne alan ada ve parsellerde yoldan ada ve parselde yapılacak giriş-çıkışlar için “Erişme Kontrollü Karayolu” için Karayolları Genel Müdürlüğü ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi görüşü, diğer taşıt yolları için Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’nin ilgili biriminin görüşü alınmadan uygulama yapılamaz.

3.7.1.1.1.5. İmar yolları tretuvar düzenlemelerinde araç ve yaya trafiğini engellemeyecek şekilde otobüs ve minibüs durak yerleri ile çöp konteynerleri için gerekli cep düzenlemeleri yapılacaktır.

3.7.1.1.1.6. İmar planında tanımlanan araç yollarından, ilgili idarelerce afet durumlarında kaçış koridoru olarak kullanılabilecek “kritik güzergâhlar” belirlenerek; olası afet sonrasında müdahale araçlarının alana en kısa sürede ve en kolay şekilde ulaşımını sağlayabilecek şekilde “afet koridorları” olarak kurgulanacak şekilde “acil ulaşım eylem planı” hazırlanacaktır.

3.7.1.1.2. ERİŞME KONTROLLÜ KARAYOLU

Plan paftasında “Erişme Kontrollü Karayolu” olarak gösterilen yollara yönelik uygulamada 60 metre yol genişliği esas alınacaktır.

3.7.1.1.3. BÖLÜNMÜŞ TAŞIT YOLU

Plan paftasında “Bölünmüş Taşıt Yolu” olarak gösterilen yollara yönelik uygulamada 30 metre yol genişliği esas alınacaktır.

3.7.1.1.4. BİRİNCİ DERECE TAŞIT YOLU

Plan paftasında “Birinci Derece Taşıt Yolu” olarak gösterilen yollara yönelik uygulamada 22 metre yol genişliği esas alınacaktır.

3.7.1.1.5. İKİNCİ DERECE TAŞIT YOLU

Plan paftasında “İkinci Derece Taşıt Yolu” olarak gösterilen yollara yönelik uygulamada 17 metre yol genişliği esas alınacaktır.

3.7.1.1.6. ÜÇÜNCÜ DERECE TAŞIT YOLU

Plan paftasında “Üçüncü Derece Taşıt Yolu” olarak gösterilen yollara yönelik uygulamada 15 metre yol genişliği esas alınacaktır.

3.7.1.1.7. DÖRDÜNCÜ DERECE TAŞIT YOLU

Plan paftasında “Dördüncü Derece Taşıt Yolu” olarak gösterilen yollara yönelik uygulamada 12 metre yol genişliği esas alınacaktır.

3.7.1.1.8. BEŞİNCİ DERECE TAŞIT YOLU

W

85

Plan paftasında “Beşinci Derece Taşıt Yolu” olarak gösterilen yollara yönelik uygulamada 10 metre yol genişliği esas alınacaktır.

3.7.1.2. KAVŞAK

3.7.1.2.1. Planda “K” sembolü ile belirtilen kavşak noktaları şematik olup; uygulamaya yönelik mühendislik çözümleri ve her türlü uygulama, ayrıntılı ulaşım ve trafik etütleri doğrultusunda hazırlanarak Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığı’nca onaylanacak uygulama projeleri doğrultusunda yapılacaktır.

3.7.1.2.2. İlgili idare tarafından yapılacak mühendislik çözümlerinde yaya ve bisiklet sürücülerinin güvenliği de ön planda tutularak, yol en kesitleri kavşak kolu ayrılma – katılma şeritleri dikkate alınarak düzenlenecektir.

3.7.1.3. GENEL OTOPARK ALANI

3.7.1.3.1. Bu alanlar, imar planı bütününde ihtiyaca göre açık, yarı açık, kapalı ya da katlı olarak düzenlenebilen ve kamu mülkiyetinde yer alan otopark alanlarıdır.

3.7.1.3.2. Uygulama, “Gelişme Konut Alanlarına Yönelik Genel Uygulama Esasları” bölümünde yer alan otopark maddesi de göz önünde bulundurularak Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı’nca onaylanacak avan projesine göre yapılacaktır.

3.7.1.3.3. Konut alanlarına hizmet edecek genel otopark alanlarının uygulama aşamasında otopark alanları, en az 2 metrelik yeşil bantlar ile konut alanlarından ayrılacak ve bu banda ağaç dikilecektir.

3.7.1.3.4. Açık otoparklar içerisinde görüntü kirliliği oluşturmada güneş enerjisini depolayan fotovoltaik panellerin yerleştirilmesine ve ısı adası etkisini azaltmak için çim ağırlıklı ekolojik zeminler kullanılmasına yönelik tasarımlar kullanılacak şekilde uygulama yapılabilir.

3.7.1.3.5. Bu alanlarda, elektrik enerjisi ile çalışan araçların şarj edilmeleri için ilgili kurumun olumlu görüşü ile araç şarj yeri yapılabilir.

3.7.1.4. BİSİKLET YOLU

3.7.1.4.1. Bisiklet yollarının tasarımı ve uygulamasında ilgili mevzuat hükümleri geçerli olup; Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi’nde yer alan ilke ve esaslar da göz önünde bulundurulacaktır.

3.7.1.4.2. Planda taşıt yolu kapsamında önerilen bisiklet yolları, söz konusu taşıt yolunun hizmete açılması ile birlikte hizmete sunulacaktır.

3.7.1.4.3. 30 m’lik bölünmüş taşıt yollarında önerilen bisiklet yolları çift yönlü ve yolun iki kenarında, 22-17-12 metrelik taşıt yollarında önerilen bisiklet yolları çift yönlü ve yolun tek kenarında, 10 metrelik taşıt yollarında önerilen bisiklet yolları yolun tek kenarında ve araç sollama esnasında bisiklet yoluna kontrollü geçişe imkân veren gidiş geliş 3 metre olacak şekilde ilgili yönetmelik hükümlerine göre tasarlanacaktır.

3.7.1.4.4. Bu planda yer alan bisiklet yollarıyla sürekliliğinin sağlanması koşulu ile planda park ya da rekreasyon alanı olarak ayrılan alanlarda da fonksiyona duyarlı ve araziye uyum sağlayacak şekilde bisiklet yolları yer alabilir.

3.7.1.4.5. Planda önerilen bisiklet yolları üzerinde araç ve yaya akışı göz önünde bulundurularak uygun noktalarda “bisiklet paylaşım sistemi” konsepti esas alınarak bisiklet parkı ile bisiklet kiralama ve paylaşım noktaları oluşturulacaktır.

3.7.1.4.6. Bisiklet yolu kaplamaları ve aydınlatmasında yenilenebilir enerji sistemleri kullanılabilir.

3.7.1.5. YAYA YOLU VE BÖLGESİ

uy

3.7.1.5.1. Planda yayalaştırılmış merkez alanları (yaya Bölgesi) ile yaya bölgesinden beslenen yaya yollarının, planda belirlendiği şekilde kullanımı esas olmakla birlikte, mahalle ölçeğinde gerçekleştirilecek toplu uygulamalarda hazırlanacak peyzaj projesine göre yaya yolları üzerinde açık otoparklar düzenlenebilir.

3.7.1.5.2. Yaya arterleri ve yaya bölgesi; acil durum ve hizmet araçları dışında araç trafiğine açılmaz. Yaya alanlarında araç giriş-çıkışı servis amaçlı olarak ve belirlenen saatlerde yapılacaktır.

3.7.1.5.3. Yaya yolları; Kuzeyşehir Kentsel Tasarım Uygulama Rehberi'nde yer alan ilke ve esaslar göz önünde bulundurularak yer yer daralıp genişleyen, farklı perspektif açılarıyla ve ilgi çekici öğelerle konforlu bir şekilde yürümeyi teşvik eden, Gaziantep'in iklimine uygun ağaç türleriyle bitkilendirilen, yeterli sayıda ve özgün/nitelikli kent mobilyaları ile donatılan bir kurgu esas alınarak tasarlanacaktır.

3.7.1.5.4. 2 metrelik yaya yollarında sürekli bir ışık izi oluşturacak şekilde sokak aydınlatması ve her 20 metrede bir aydınlatma elemanları ile birlikte çöp kutusu yer alabilecektir.

3.7.1.5.5. 3 metrelik yaya yollarında, 2 metrelik yaya yollarındakilere ilave olarak en az 10 bisiklet için bisiklet parkı, 10 metre aralıklarla ağaç ve en fazla 400 metre aralıklarla reklam panosu yer alabilecektir.

3.7.1.5.6. 4 metrelik yaya yollarında, 3 metrelik yaya yollarındakilere ilave olarak yol kenarı araç park yeri ve oturma elemanı yer alabilecektir.

3.7.1.5.7. 5 metrelik yaya yollarında, 4 metrelik yaya yollarındakilere ilave olarak gazete standı, büfe, taksi durağı gibi 10 m² 'yi geçmeyen servisler, afet erişim noktası ve banka para çekme makinaları (ATM) yer alabilecektir.

3.7.1.5.8. 6 metrelik yaya yollarında, 5 metrelik yaya yollarındakilere ilave olarak sokak satıcı tezgâhları için alan ve peyzaj saksıları yer alabilecektir.

3.7.1.5.9. 7 metrelik yaya yollarında, 6 metrelik yaya yollarındakilere ilave olarak toplu taşıma durağı yer alabilecektir.

3.7.1.5.10. Yaya yolu ve yaya bölgesinde yaşlılar, engelliler, pusetli anneler gibi dezavantajlı kesimler dâhil tüm yaya profili için yürüme konforu sağlayacak döşeme malzemeleri kullanılacak ve güvenlik için yeterli düzeyde aydınlatma sağlanacaktır.

3.7.1.6. KENTSEL TOPLU TAŞIMA GÜZERGÂHLARI

3.7.1.6.1. RAYLI TOPLU TAŞIMA HATTI

3.7.1.6.2. RAYLI TOPLU TAŞIMA İSTASYONU

Planlama alanı sınırı içinde kalan raylı sistem istasyon yerleri şematik olup, istasyon yerleri ilgili kurum görüşleri doğrultusunda kesinleşecek ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığınca onaylanacak proje doğrultusunda uygulama yapılacaktır.

3.7.1.6.3. TOPLU TAŞIMA TÜRLERİ ARASI DEĞİŞİM VE AKTARMA ALANI

3.7.1.6.3.1. Raylı sistem hatları ile lastik tekerlekli toplu taşıma hatlarının entegrasyonunu sağlayacak aktarma alanları olup; her iki taşıma hattına yönelik hizmet binası, durak, otopark, terminal, bakım vb. hizmetler bu alanda gerçekleştirilecektir.

3.7.1.6.3.2. Planda gösterilen toplu taşıma türleri arası değişim ve aktarma istasyonları şematik olup; uygulamaya yönelik mühendislik çözümleri ve her türlü uygulama, ilgili idare tarafından onaylanacak uygulama projeleri doğrultusunda yapılacaktır.

3.7.2. TEKNİK ALTYAPI ALANI

VS

3.7.2.1. Bu alanlarda, elektrik, doğalgaz, içme ve kullanma suyu, kanalizasyon ve her türlü ulaştırma, haberleşme gibi servislerin temini ile katı atık depolama, transfer ve arıtma tesisleri için gerekli tesisler ve yapılar yer alabilir. Bu alanlar planda önerilen amacı dışında kullanılamaz.

3.7.2.2. Bu alanlarda, elektrik, doğalgaz, içme ve kullanma suyu, kanalizasyon ve her türlü ulaştırma, haberleşme, ısıtma, teshin merkezi vb. gibi servislerin temini ile katı atık depolama, transfer ve arıtma tesisleri için gerekli tesisler ve yapılar yer alabilir. Bu alanlar planda önerilen amacı dışında kullanılamaz.

3.7.2.3. Bu alanlarda yapılacak arıtma tesisleri ve çöp depolama alanlarında ÇED yönetmeliği hükümlerine uygun yer seçimi yapılacaktır.

3.7.2.4. Bu alanlarda, ilgili kurum tarafından hazırlanarak Belediyesince onaylanacak avan projesinde belirlenen yapılaşma şartlarına göre uygulama yapılacaktır.

3.7.2.5. İmar yoluna cephesi olmayan teknik altyapı alanlarında tabii zeminden kotlandırma yapılabilecektir.

3.8. ENERJİ ÜRETİM-DAĞITIM VE DEPOLAMA

3.8.1. TRAFİKO ALANI

3.8.1.1. Planlama alanında oluşturulan trafo alanlarında ana ve dağıtım trafoları ile şalt sahası (elektrik üretim, iletim ve dağıtımının yapıldığı tesisler) yapılabilecek olup, ilgili kurum görüşü doğrultusunda uygun büyüklükte (en az 4x8 metre) trafo binaları yapılacaktır.

3.8.1.2. Trafonun çevresi 1 metre yüksekliğinde koruyucu tel çitle çevrilecektir.

3.8.1.3. Trafo yapısı güvenlik şeridinin çekme mesafesi, yollardan 3 metre olacaktır.

3.8.1.4. Planda belirtilen trafo alanlarının dışında, park ve rekreasyon alanların ± 0.00 kotu üstünde de ilgili kurum görüşü alınmak suretiyle trafo yapılabilir.

W

SS

B BÖLGESİ PLAN UYGULAMA HÜKÜMLERİ

1. GENEL HÜKÜMLER

1.1 Planlama alanında 1/1000 ölçekli uygulama imar planına dayalı parselasyon planı onanmadan uygulama yapılmaz.

1.2. Planlama alanında yapılacak tesislere ilişkin proje ve uygulama aşamasında İmar Yönetmeliği, Afet Bölgelerinde Yapılacak Yapılar Hakkındaki Yönetmelik, Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkındaki Yönetmelik, Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik, Sığınak Yönetmeliği, Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği, Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği ile Mobil Telekomünikasyon Şebekelerine Ait Baz İstasyonlarının Kuruluş Yeri, Ölçümleri, İşletilmesi ve Denetlenmesi Yönetmeliği hükümlerine uyulması zorunludur.

1.2. Konut, Ticaret Konut ve ticaret alanları ile açık ve kapalı tüm kamu kullanımına ayrılan alanlarda (yol, yeşil alan, resmi alan, eğitim, sağlık vb.) proje ve uygulama aşamasında yasal mevzuat ve standartlar doğrultusunda engelliler için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

1.3. Planlama alanı bütününde her türlü yapılaşma (kamu, özel vb.) için ayrıntılı jeolojik ve jeoteknik etüt raporları ve zemin etüt raporları onaylanmadan uygulama yapılamaz.

2. AKARYAKIT VE SERVİS İSTASYONU ALANI

2.1. Afet bölgelerinde yapılacak yapılar hakkında yönetmelik hükümlerine uyulması şarttır.

2.2. Deprem bölgelerinde yapılacak binalar hakkında yönetmelik hükümlerine uyulması şarttır.

2.3. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu İle Karayolları Kenarında Yapılacak Ve Açılacak Tesisler Hakkında Yönetmelik hükümlerine uyulması şarttır.

2.4. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'na Yayınlanan Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği hükümlerine uyulması şarttır.

2.5. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'na Yayınlanan Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (Lpg) Lisans Yönetmeliği hükümlerine uyulması şarttır.

2.6. Akaryakıt ve LPG satış ve servis istasyonu alanında TS 12663, TS 12820 ve akaryakıt istasyonları emniyet kurallarını belirleyen TS 11939 sayılı Türk standartlarına uyulması şarttır.

2.7. ts 11939 sayılı Türk standardı kapsamında çizelge 2'deki "LPG ikmal istasyonlarında uyulması gereken asgari emniyet mesafeleri" tablosunda "not 3"de belirlenen önlemlerin alınması şarttır.

2.8. Binaların yangından korunması hakkında yönetmelik hükümlerine uyulması şarttır.

2.9. Akaryakıt ve LPG satış ve servis istasyonuna mahreç aldığı taşıt yolu dışında hiçbir cepheden giriş ve çıkış verilmeyecektir. Acil durumlarda kullanılmak üzere önlemleri alınmak şartıyla, güvenlik sebebiyle diğer cephelerde araç tahliye açıklığına izin verilebilir.

2.10. Bu planın onayından önce, yürürlükteki imar planına ve yürürlükteki mevzuata uygun olarak ruhsatlandırılmış benzin istasyonlarının, akaryakıt istasyonlarının, LPG istasyonlarının, akaryakıt ve LPG satış ve servis istasyonlarının kazanılmış hakları saklıdır

2.11. Akaryakıt ve servis istasyonu olarak belirlenen alanlarda istasyonlar arası mesafe ve diğer kriterlerle ilgili mevzuata uyulması şartıyla; akaryakıt ve servis istasyonları ile CNG ve LPG otogaz istasyonları yapılacaktır.

uy

SA

2.12. Elektrik enerjisi ile çalışan araçların şarj edilmeleri için ilgili kurumun olumlu görüşü ile araç şarj yeri de yapılabilir.

2.13. Belirtilen kullanımlara ilave olarak, kullanıcıların asgari ihtiyaçlarını karşılayacak oto-market, oto elektrik, lastikçi, yıkama-yağlama gibi ticari birimler de yer alabilir.

2.14. Bu alanlarda yapılacak uygulamalarda, akaryakıt ve CNG/LPG ikmal istasyonları ile ilgili tebliğ, yönetmelik ve sınırlamalara ve binaların yangından korunması hakkındaki yönetmeliğe uyulacaktır.

2.15. Bu alanlar Gaziantep Büyükşehir Belediyesi avan proje tarafından onaylanacak avan projesine göre uygulama yapılacaktır.

3. Planlama alanında Ticaret-Konut (TİCK) kullanımı alanlarında zemin katlar ticaret olarak kullanılacak olup zemin katlardaki ticaret alanlarında planda gösterilen çekme mesafeleri dışında komşu parsel sınırında yan bahçe mesafe şartı aranmayacaktır. Zemin üstü katlar ticaret veya konut olarak kullanılabilir.

4. İmar yoluna cephesi bulunmayan kentsel kullanım alanları, teknik ve sosyal altyapı alanlarında tabii zeminden kotlandırma yapılabilir.

5. Bu plan, plan açıklama raporu ile bir bütündür.

6. Plan üzerinde belirtilmeyen hususlarda 3194 sayılı İmar Kanunu ile bu kanuna göre çıkarılan yönetmelik hükümleri ve Gaziantep Büyükşehir İmar Yönetmeliği hükümleri geçerlidir.

İsmail YETMEZ

Şehir Plancısı

Bülent ÇEKİLMEZ

Şehir Plancısı